

REŠETO

URESNIČEVANJE PROGRAMA STABILIZACIJE

V prvih mesecih letos sta skupščina SFRJ in Zvezni izvršni svet sprejela vrsto predpisov in drugih ukrepov, ki bistveno posegajo v pogoje gospodarjenja in življenjskega standarda ljudi. Ti ukrepi naj bi omogočali uresničitev ciljev prve faze dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije in resolucije o ekonomski politiki v letu 1984 na področju politike cen, ki zahtevajo zmanjšanje inflacije, zmanjšanje stroškov in drugih obremenitev dohodka gospodarstva ter odpravljanje najizrazitejših nesorazmerij v cenah med posameznimi panogami in proizvodi. Načelno imajo vsi sprejeti predpisi zveznih organov za cilj podpreti in omogočiti izvajanje stabilizacijskih in protinflacijskih programov, ki so bili sprejeti v letu 1983. Razumljivo pa je, da sami predpisi in resolucije brez ustreznega odgovornega in racionalnega obnašanja vseh subjektov v družbeni reprodukciji (delovne organizacije, interesne skupnosti ter družbenopolitične skupnosti) ne bodo dali željenih rezultatov, ampak se bodo lahko razvili v svoje nasprotje.

Skupščina SRS je zaradi tega že sprejela predlog kompleksnega programa ukrepov in aktivnosti po uveljavitvi ukrepov za odmrznitev cen in finančno konsolidacijo gospodarstva, ki usmerja obnašanje vseh nosilcev družbenopolitične in gospodarske aktivnosti v Sloveniji, to je gospodarske organizacije, zbornice, interesne skupnosti, banke, služba družbenega knjigovodstva, izvršni sveti itd....

Tudi izvršni svet Skupščine občine Ribnica je izdal osnutek programa aktivnosti v naši občini v sedanjem trenutku. Intencija programa je ohraniti sedanjo relativno visoko stopnjo gospodarske rasti, povečati učinkovitost in produktivnost dela v vseh sredinah ter odpraviti obstoječa nesorazmerja med potrošnjo in proizvodnjo v korist večje akumulacije in krepitve gospodarstva nasploh.

Izvršni svet daje s tem program aktivnosti v javno razpravo.

Splošne usmeritve

Predlog programa ukrepov in aktivnosti po uveljavitvi ukrepov za odmrznitev cen in finančno konsolidacijo gospodarstva v občini Ribnica je v celoti vsklajen z osnovnimi usmeritvami programa dolgoročne stabilizacije gospodarstva in reprodukcije o ekonomski politiki v letu 1984 za našo občino, istočasno pa poskuša v največji možni meri aplicirati na občinske razmere vse bistvene opredelitve, ki izhajajo iz programa ukrepov in aktivnosti v SRS.

Predložen program je tako konkretizacija ciljev in nalog dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije pri nas v se-

Te dni seja skupščine

Te dni se bodo na ločenih sejah sešli zbori skupščine občine na (verjetno) zadnjem zasedanju pred počitnicami. Družbeno politični zbor ima 21. junija na dnevnem redu 10 točk, od katerih so za nadaljnji razvoj občine nekatere izredno pomembne.

Pomemben material, o katerem bodo delegati spregovorili, je predlog dopolnilnih ukrepov za uresničevanje programa dolgoročne stabilizacije gospodarstva v naši občini. Program v celoti objavljamo v tej številki našega lista. Obravnavali bodo tudi informacijo o finalnih rezultatih našega gospodarstva in o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1984 (tudi to informacijo obja-

vljamo) ter poročilo o delovanju in uveljavljanju delegatskega sistema v občini v prvi polovici mandatskega obdobja 1982-86. Na dnevnem redu so tudi poročila interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in s področja materialne proizvodnje v naši občini za preteklo leto (zdravstvo, izobraževanje, otroško varstvo, socialno skrbstvo, telesna kultura, kultura, raziskovanje, komunalna skupnost, cestna dejavnost in stanovanjska skupnost).

Poročilo o delu organov pravosodja in organov pregona za leto 1983 prinaša pregled lanskega dela medobčinskih inšpekcijskih služb, postaje milice Ribnica in sodnika za prekršek Ribnica.

danji situaciji, ko je prišlo do odmrznitve cen, s čimer so se spremenili pogoji pridobivanja dohodka med posameznimi delovnimi organizacijami in celotnimi panogami in do uveljavitve vrste predpisov, ki imajo za cilj globalno izboljšanje pogojev poslovanja gospodarstva predvsem z zmanjšanjem pritiskov družbene režije na dohodek, preprečevanjem nadaljnje anticipirane potrošnje itd..

Ocenjujemo, da se bodo zaradi spremenjenih cenovnih odnosov kljub ukrepom za razbremenitev gospodarstva pogoji za uspešno finančno poslovanje naših TOZD (pretežno predelovalna industrija) poslabšali — vsaj v prvi fazi, zaradi česar je potrebno še bolj dosledno izvajati politiko, ki je začrtana z našimi stabilizacijskimi programi in resolucijo o gospodarski politiki za leto 1984.

Ti cilji pa so:

- povečati proizvodnjo (v industriji, kmetijstvu in obrti),
- nadaljevati s povečanjem izvoza,
- racionalizirati porabo materialnih sredstev v proizvodnem procesu,
- spremeniti delilno razmerje dohodka v prid akumulacije,
- nadaljevati z investicijsko dejavnostjo s tem, da se struktura investicij spremeni v korist gospodarskih proizvodnih investicij,

— zmanjševati investicije v objekte družbenega standarda pa tudi stanovanjsko gradnjo, povečati pa sredstva za vzdrževanje obstoječih objektov in infrastrukture.

S predloženim programom ukrepov in aktivnosti smo v bistvu torej ponovno potrdili odločitev, da bomo tudi v sedanjem trenutku, ko je prišlo do novih administrativnih ukrepov, ki otežajo delovanje ekonomskih zakonitosti, dosledno in v največji možni meri zasledovali cilje programa ekonomske stabilizacije,

(Dalje na 2. strani)

Poudarki te številke

Na nekaj osnovnih poudarkov v tej številki Rešeta bi radi posebej opozorili. V prvi vrsti je to uvodni članek o predlogu dopolnilnih ukrepov za uresničevanje gospodarske stabilizacije v naši občini, o čemer te dni razpravljajo tudi zbori skupščine. Prav gotovo bi o stvareh kazalo podrobneje spregovoriti v vsaki delovni in življenjski sredini in primerno naravnati svoje prihodnje delovanje.

Zelo odmeven med občani bo verjetno tudi odlok o zaščitenih kmetijah, ki je ta čas predmet razprav v skupščinskih in družbeno političnih telesih v občini in javne razprave v krajevnih skupnostih. Odlok, potem ko bo sprejet, bo izredno pomemben za nadaljnji razvoj našega kmetijstva oziroma zemljiške politike v celoti.

Na kmetijsko temo je tudi nadaljevanje pisanja o 75-letnici združništva v naših krajih in o pripravah na praznovanje jubileja septembra letos.

V prvi letošnji številki smo objavili sezname študentov iz naše občine, ki prejemajo štipendije iz združenih sredstev. Doživeli smo velike reakcije, seznam sam pa je sprožil obsežne razprave tudi v skupščini občine in v organih družbeno političnih organizacij ter v krajevnih skupnostih. Marsikje je bila izražena zahteva po reviziji štipendij in temeljitejšem preverjanju priložev predno se jim ugoti. Tokrat pa objavljamo, po sklepu skupščine socialnega skrbstva sezname prejemnikov družbene denarne pomoči (socialne podpore smo včasih temu rekli). Predvsem v KS so pogosto izražene zahteve po javnem objavljanju tega, ker je baje tudi pri tem mnogo nepravilnosti ali pa izkoriščanja s strani občanov. Tudi na ta del našega pisanja posebej opozarjamo.

Sicer pa Rešeto prinaša še več drugih zanimivih člankov, kar pomeni, da velja časopis dobro in v celoti prebrati.

Uredništvo

URESNIČEVANJE PROGRAMA STABILIZACIJE

s tem da bo opiranje na lastne sile in poudarek na odpravljanju lastnih napak in slabosti še naprej poglavitna metoda delovanja.

Zaradi tega se tudi predloženi program ukrepov opira predvsem na aktivnosti znotraj TOZD in občine, kar pomeni, da tiste dejavnosti, ki jih neposredno izvajajo združeno delo oziroma družbenopolitična skupnost na nivoju občine.

Ukrepi za izboljšanje pogojev in rezultatov poslovanja organizacij združenega dela na območju občine Ribnica

Globalni poslovni rezultati gospodarstva na območju občine Ribnica so v preteklem letu sicer močno presegle republiško povprečje v vseh elementih, zlasti pa v stopnji rasti dohodka, akumulativnosti, pokritja uvoza z izvozom ter izgub. Analiza periodičnih obračunov za prvo polletje 1984 kaže na nadaljnjo visoko stopnjo rasti dohodka in akumulacije. Razveseljiv je podatek, da tudi v tem obdobju, kljub močnim sezonskim vplivom, gospodarstvo v bočini Ribnica ni imelo izgub. Dejstvo je, da smo v tem obdobju realizirali nekatere pomembne cilje stabilizacijske politike, predvsem realno povečani dohodek, proizvodnjo in izvoz ter spremenili delilno razmerje dohodka v korist akumulacije organizacij združenega dela. Kljub temu pa opažamo krepitve nekaterih negativnih tendenc, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje predvsem znotraj gospodarskih organizacij samih. Te tendence so predvsem:

— v okviru ugodnih globalnih finančnih rezultatov poslovanja se večja število temeljnih organizacij, ki poslujejo na meji rentabilnosti, slabša se likvidnostna situacija,

— povečuje se cenovno neskladje med surovinami in končnimi proizvodi,

— premiki na področju produktivnosti in ekonomičnosti dela še vedno niso zadovoljivi.

Organizacije združenega dela bodo zato usmerile svojo aktivnost za izboljšanje poslovnih rezultatov predvsem na naslednja področja:

- področje proizvodnje
- na področju povečevanja izvoza
- na področje cen
- na področje investicij
- na področje povečanja likvidnosti oziroma finančne discipline

- na področje zmanjšanja obveznosti iz dohodka
- na področje delitve osebnih dohodkov.

Poleg nalog, ki so oprečeljene že s programom aktivnosti na nivoju republike Slovenije, bodo posamezne TOZD oziroma DO z območja občine Ribnica izvajale tudi naslednje aktivnosti:

1. Proizvodnja in proizvodne investicije

— ocenjujemo, da imamo najbolj zaskrbljujoče rezultate gospodarskih gibanj na področju gospodarstva (GG Kočevje) in lesne industrije (Inles Ribnica), saj oba partnerja v reprovogirani izkazujeta istočasno zmanjšanje finančnih rezultatov, kar dokazuje, da slabši finančni rezultati niso posledica cenovnih neskladij, ampak slabega izkoriščanja lesne mase. Zaradi tega bodo temeljne organizacije združenega dela GG Kočevja in temeljne organizacije Inlesa morale realizirati že dogovorjene naloge na področju uveljavitve principov dohodkovnih povezav s ciljem optimalne izkoriščenosti lesa. S tem v zvezi je potrebno dokončati začetni projekt primarne predelave lesa v Ribnici (Meles, žaga), v katerega združujejo sredstva vsi zainteresirani partnerji,

— poleg investicij iz prejšnje alineje bomo realizirali tudi druge investicijske programe s področja proizvodnih investicij, predvsem izgradnja novega proizvodnega obrata RIKO Ribnica, izgradnja emaljirnice v ITPP Ribnica, postavitev nove proizvodne linije Sukno Jurjevica, nabava 15 kamionov v Eurotransu itd.. Vsi investicijski programi morajo biti pokriti v skladu z določili zakona o zavarovanju plačil in drugih predpisov.

2. Izvoz

Ocenjujemo, da je povečan izvoz in s tem možnost večjega uvoza reprodukcijskega materiala edina praktična alternativa poizkusov izsiljevanja s strani proizvajalcev surovin in istočasno garancija z normalno oskrbljenostjo z reprodukcijskim materialom, zlasti v kovinsko predelovalni industriji.

Zaradi tega bodo delovne organizacije, ki so v letu 1983 dose-

gale slabše izvozne rezultate na konvertibilno področje, povečale konvertibilni izvoz in to predvsem ITPP, Pletilnica Sodražica pa tudi RIKO. Prvi meseci letošnjega leta kažejo na to, da se možnosti izvoza odpirajo in da bomo izvozne načrte lahko uresničili.

3. Likvidnost in finančna disciplina

Likvidnost se slabša in s tem problematika zaostre kot posledica slabšanja discipline s poslovnim partnerjem, neažurnosti bank, pa tudi neučinkovitosti finančnih služb naših delovnih organizacij, ki so premalo sposobne za prilagoditev spremenjenim pogojem poslovanja zaradi podrazitve kapitala (sredstev). To trditev dokazujejo podatki, da terjatve od kupcev za 50% oziroma za 250 milj. dinarjev presegajo obveznosti do dobaviteljev, da znaša vrednost menic na dan 1. 3. 2 milijarde dinarjev, znesek izdanih menic pa le 300 milijonov dinarjev, kar nujno potegne za sabo rast kreditov za obratna sredstva, ki so se povečali za 30% tako, da so v začetku letošnjega leta že dosegli 1 milijardo dinarjev. Taka situacija neposredno slabša finančni rezultat poslovanja zaradi obresti, istočasno pa ogroža poslovanje zaradi vse večje odvisnosti od bank.

Zaradi tega bodo vse delovne organizacije, zlasti pa tiste, kjer je problem nelikvidnosti najbolj akuten (Eurotrans, Inles), izdelale posebne programe za izboljšanje likvidnosti, ki bodo vsebovali predvsem ukrepe za zmanjšanje terjatev in obveznosti, zmanjšanje salda menic in vrednostnih papirjev ter zalog in druge ukrepe za povečanje lastnih obratnih sredstev. V teh programih je potrebno predvideti tudi kadrovske okrepitve in eventuelne zamenjave.

Na področju zmanjševanja obremenitve gospodarstva za financiranje skupnih potreb predvidevamo predvsem naslednje olajšave:

1. Finančni načrti delovnih skupnosti samoupravnih interesnih skupnosti se zmanjšajo za 10%. S tem v zvezi je izvršni svet zadolžil delovne skupnosti, da v najkrajšem času pripravijo predlog za združitev vseh delovnih skupnosti, ki vodijo administrativne in strokovne posle za samoupravne interesne skupnosti v občini v eno delovno skupnost. Z reorganizacijo strokovnih služb se bodo deloma zmanjšali stroški samoupravnih interesnih skupnosti, predvsem pa moramo doseči boljšo kvaliteto dela in večjo učinkovitost.

2. Obremenitve gospodarstva iz čistega dohodka za stanovanjsko gospodarstvo in komunalno gospodarstvo znašajo 5,05%. Obveznosti se zmanjšajo za 0,5%. Istočasno se v smislu že sprejetih stabilizacijskih programov izvede tudi prestrukturiranje sredstev tako, da se zmanjšajo sredstva za novogradnje stanovanj in asfaltiranje cest ter povečajo sredstva za vzdrževanje objektov in infrastrukture s posebnim poudarkom na kanalizaciji in vodovodu.

3. Krajevni samoprisepek je bil uveden z referendumsko odločitvijo občanov v letu 1983 in se plačuje po stopnji 2%. Izvršni svet v tem trenutku ni mogel zavzeti stališča o zmanjšanju stopnje in odložitvi realizacije sprejetih programov in je dal pobudo, da se v krajevnih skupnostih izvede akcija za revizijo sprejetih programov s tem, da se ugotovi njihova realnost. S tem v zvezi naj bi se tudi sprejela politična odločitev o nadaljnji usodi krajevnega samoprisepeka.

4. Sredstva za družbene dejavnosti ni mogoče realno več zmanjševati, zaradi česar ne predvidevamo bistvenega zmanjševanja prispevnih stopenj, tako da bodo sredstva za družbene službe (šolstvo, zdravstvo, otroško arstvo itd.) rasla vzporedno z rastjo sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu.

Program spremembe cen iz občinske pristojnosti

1. Glede uresničevanja dogovora o izhodiščih za določanje cen nekaterih proizvodov in storitev iz pristojnosti občin v letu 1984 je Izvršni svet SO Ribnica sprejel naslednja izhodišča oziroma predloge za korekcijo cen:

a) stanarine	dvig za 25% po 1.7.1984
b) voda	dvig za 32% po 1.6.1984
c) kanalščina	dvig za 29% po 1.7.1984
d) odvoz smeti	dvig za 31% po 1.7.1984

s tem, da se zaradi izredno nizkih cen odvoza smeti za gospodinjstvo dvinejo le-te za 50%, v gospodarstvu pa cca 25%.

(Dalje na 5. strani)

LIKVIDNOST GOSPODARSTVA ŠEPA

Na podlagi finančnih rezultatov prvega tromesečja še ne moremo ocenjevati izvajanja z resolucijo opredeljene družbeno ekonomske politike tekočega leta. Razmere gospodarjenja so bile v glavnem enake kot ob koncu lanskega leta. Tako je bila še v veljavi „zmrznitev“ cen, tečaj dinarja se je še zniževal, vendar ne s takšno intenzivnostjo kot v letu 1983, pravice na ustvarjenih deviznih sredstvih so bile 45,9%, oskrbljenost s surovinami in reprodukcijskim materialom pa se ni izboljšala.

Visoke nominalne rasti, značilne za lansko leto, se z nezmanjšano dinamiko nadaljujejo tudi letos. Poglejmo nekaj osnovnih finančnih rezultatov, doseženih v ribniškem in slovenskem gospodarstvu:

	Ribnica jan.-marec 1984 v milj. din	ind. 1-3-1984 1-3-1983	SRS 1-3-1984 1-3-1983
1. Celotni prihodek od tega:	2.982	142	166,6
— prihodek na tujem trgu	734	179	195,4
2. Porabljena sredstva od tega:	2.127	129	168,6
amortizacija po predpis. stopnji	83	149	139,1
3. Dohodek	855	188	159,4
4. Izguba	6	17	135,2
5. Bruto osebni dohodki	278	148	142,9
6. Akumulacija	256	259	177,9
7. Poprečni osebni doh. na delavca	21.953	147	143,4
8. Popreč. štev. zaposlenih na podlagi ur	3.126	104	103,0

V ribniškem gospodarstvu zopet ugotavljamo višje rezultate kot v poprečju v Sloveniji. Izgubo je v letošnjem tromesečju izkazala samo ZKGP GG TOZD Gozdarska kooperacija Ribnica v višini 6 milj. din, v lanskem tromesečju pa so štiri temeljne organizacije poslovale z izgubo v skupni višini 38 milj. din. TOZD Gozdarska kooperacija izkazuje izgubo zaradi nedoseženega dohodka v višini 1 milj. din in izgubo zaradi nedoseženega čistega dohodka v višini 5 milj. din, za neugoden finančni rezultat pa navaja naslednje vzroke:

— izrazito slabe vremenske razmere, ki so vplivale na nizko realizacijo, na izpad gozdnogojitvenih del in na visoke stroške ter zaradi reorganizacije služb visoko povečanje števila delavcev, kar se še ne odraža enakovredno v višjem

dohodku. Tretjino izgube predstavljajo tudi nerealizirani prihodki.

Visoko dinamiko rasti finančnih rezultatov je opredelila tudi rast cen na domačem trgu in realni tečaj dinarja. Cene proizvajalcev so v prvem tromesečju letos višje v primerjavi z lanskim za 59,7%, cene na drobno pa za 57,4%, tečaj dinarja pa je v tem obdobju nižji za polovico. Poprečni osebni dohodki so v letošnjem tromesečju 21.953 din in so za 47% višji kot v lanskem tromesečju, v primerjavi z lanskoletnim poprečjem pa za 17,8%. Resda je porast osebnih dohodkov za 47% visok, vendar pa so zaradi izjemne rasti cen življenjskih potrebščin (55,9%) realni osebni dohodki za več kot 5 indeksnih točk nižji od lanskega enaklega obdobja.

Za financiranje skupnih družbenih potreb je gospodarstvo razporedilo v prvem tromesečju 1984 iz dohodka in osebnih dohodkov 126 milijonov din (indeks 142), za financiranje splošnih družbenih potreb pa 14 milijonov din (indeks 200). Del dohodka za obresti se je v enem letu povečal za dve tretjini, zanje je gospodarstvo razporedilo v obdobju januar — marec 1984 83 milijonov din, ti podatki še vedno kažejo na zadolženost gospodarstva, poudariti pa velja padanje stopnje rasti dela dohodka za obresti in zniževanje obravnavanih razmerij v primerjavi z letom 1983.

Razporejeni dohodek se je v enem letu povečal za 76%, razporejeni čisti dohodek pa za 86%.

V prvem tromesečju 1984 je gospodarstvo razporedilo za osebne dohodke 278 milijonov din (indeks 148), za skupno porabo delavcev 29 milijonov din (indeks 171), za razširitev materialne osnove dela 207 milijonov din (indeks 262), za rezervni sklad pa 31 milijonov din (indeks 310). Tako je gospodarstvo doseglo v prvem tromesečju 1984 256 milijonov din (indeks 259) akumulacije in 339 milijonov din (indeks 219) sredstev za reprodukcijo.

Kljub visokim indeksom finančnih rezultatov pa je vse več TOZD, ki poslujejo nerentabilno oz. na meji rentabilnosti. V letošnjem tromesečju niso ustvarili sredstev za razširitev materialne osnove dela naslednje TOZD: Inles TOZD TSP Ribnica, TOZD Gozdarska kooperacija, Eurotrans in Mercator TOZD Jelka.

Likvidnost organizacij združenega dela se poslabšuje. Zato pa je toliko bolj nujna prilagodljivost in sposobnost finančnih služb, kar ravno ne odražajo podatki, saj so obveznosti do dobaviteljev padle za 13% ob istočasnem porastu kupcev za 13% in da so terjatve do kupcev za 50% oz. za 250 milijonov din višje kot obveznosti do dobaviteljev. Prejeti čeki in menice so v vrednosti dosegle 2 milijona din in so v porastu za 146%, menice in čeki pa so bili izdani le v vrednosti 300 milijonov din (indeks 104,2). Kratkoročni krediti za obratna sredstva znašajo 1 milijardo din in so porasli za 30%.

Iz vsega navedenega sledi, da organizacije združenega dela rešujejo svojo likvidnost vse prevečkrat z zelo dragimi sredstvi in da bo potrebno v vseh organizacijah združenega dela posvetiti finančni politiki več pozornosti.

Alojzija Zakrajšek

● INLESOV PRAZNIK

Nagrade za dolgoletno delo

Dne 26. maja je bil v Ribnici v domu JLA 17. tradicionalni svečani zbor Inlesovih delavcev, ki je vsa ko leto namenjen delavcem — jubilejom. Letošnje srečanje je bilo posvečeno tudi jubileju — 25-letnici ustanovitve mizarskega podjetja Hrast Dolenja vas, danes enega Inlesovih tozdv.

Srečanje Inlesovih delavcev z vsakoletnimi delovnimi jubileji je vedno svojevrstno doživetje in priložnost za temeljitejšo ocenjevanje gospodarskega in samoupravnega trenutka. Na tokratni proslavi je predsednik kolektivnega poslovnega organa Mirko Anzeljc obširneje spregovoril o delovni organizaciji, o razvoju lesne industrije v naših krajih in njeni vlogi v širšem prostoru, o trenutnem stanju in prihodnjih nalogah ribniških lesarjev. Preteklo poslovno leto je bilo, kljub določenim težavam, uspešno. Za naprej bo potrebno prav tako trdo in odgovorno delo kot doslej. Že za letos so opredelili kot osnovne naloge absolutno povečanje proizvodnje in produktivnosti, povečanje prodaje, tudi izdelkov kooperantov; učinkovitejše delo strokovnih služb v sistemu prodaje — proizvodnja — nabava, povečanje akumulacije, nadaljnja rast izvoza, oblikovanje proizvodnega in prodajnega programa na področju sobnih vrat, izboljšanje delovne discipline, spoštovanje družbenih smernic na področju programiranega obvladovanja inflacije in vsestransko varčevanje.

V preteklem letu je Inles zabeležil

uspehe predvsem na naslednjih področjih: oblikovan je proizvodni program oken, tako da je Inles najpomembnejši jugoslovanski proizvajalec termoizolacijskih oken, za 33% se je povečal izvoz na konvertibilno področje, za več kot 50 se je znižal obseg zaloga, stekla je gradnja nove žage v Ribnici v celoti pa so rekonstruirani obrati v Jušičih, povečali so se OD, ki so višji od povprečja v panogi.

Proslava Inlesovega dne v domu v Ribnici 26. maja. Sedemnajstič so na podoben način podeljevali svojim delavcem priznanja in nagrade za zvesto in dolgoletno delo, za 10, 20 in 30-letne jubileje. Letošnje praznovanje je potekalo še posebej v znamenju jubileja tozda Dolenja vas ob 30-letnici začetkov mizarske delavnice in 25-letnici osnovanja mizarskega podjetja Hrast.

Inlesov TOZD Dolenja vas praznuje letos več pomembnih obletnic.

Pred tridesetimi leti je bila v okviru kmetijske zadruge Dolenja vas osnovana prva družbena mizarska delavnica, pred 25. leti je bilo ustanovljeno samostojno mizarsko podjetje Hrast, ki je bil kmalu zatem eden od ustanoviteljev Inlesa, pet let pa je minilo od preoblikovanja obrata v temeljno or-

ganizacijo združenega dela. Razvoj tega tozda je zelo zanimiv, saj je šel skozi najrazličnejše razvojne faze, ves čas pa je močno vraščen v okolje. To je tudi edini tozdv v krajevni skupnosti Dolenja vas, vsi zaposleni, v glavnem domačini, pa čutijo izrazito pripadnost kolektivu in krajevni skupnosti. Število zaposlenih (leta 1962 je bilo zaposlenih 49 delavcev, v glavnem mizarjev) je pričelo naraščati po uvedbi serijske proizvodnje oken na industrijski način. Danes je zaposlenih v tozdu že 150 delavcev.

Dolenjevaški tozdv je bil zaradi pomanjkanja žaganega lesa vedno najbolj zainteresiran za čim prejšnjo osvojitve tehnologije lameliranja lesa, pri čemer je dosegel že lepe uspehe. Pričeli so proizvajati sodobnejša termoizolacijska okna z globinsko zaščito lesa. Zadnja leta pa se tozdv vedno bolj vključuje tudi v izvoz, saj je po vrednosti izvoza na enega za poslenega drugi v Inlesu, če pa odštejemo izvoz žaganega lesa, je prvi v delovni organizaciji. Stopetdesetletni kolektiv dolenjevaškega Inlesa se pripravlja na drugo fazo rekonstrukcije, ki bo omogočila še boljše delovne pogoje in predvsem delovne uspehe. Sicer pa tozdv že drugo leto dosega v okviru delovne organizacije najboljše delovne in poslovne uspehe.

Na proslavi so številnim Inlesovim delavcem podelili letošnja priznanja in nagrade za deset, dvajset in trideset let delovne zvestobe delovni organizaciji oziroma za delovne jubileje.

F. G.

Letošnje praznovanje občinskega praznika 26. marca je povsem potekalo v znamenju 40-letnice Makoše, kjer sta 25. marca 1944 utrpela 3. in del 4. bataljona IX. SNOUB hujske izgube. Tu je tudi bila osrednja spominska manifestacija namesto tradicionalnih marčnih pohodov v Jelenov žleb. Slednje tudi ni bilo mogoče zaradi izredno slabih vremenskih razmer letos, saj je bila konec marca celo Makoša komaj dostopna.

Na proslavi ob 40-letnici v Makoši se je dne 23. marca popoldne ob spomeniku 17 padlim borcem 9. brigade zbralo veliko mladine, krajanov, borcev 9. brigade in drugih, da bi počastili spomin ene najbolj tragičnih borb te brigade na njeni sicer slavni poti k svobodi. Na svečanosti je govoril udeleženec borbe Karel Horvat, ki je med drugim dejal: „Po programu VII. korpusa in 18. divizije je 9. brigada noč poprej napadala Ribnico, njen 3. bataljon iz smeri Dan. Med napadom smo borci prehodili pot od Dan pa se do bodeče žice in bunkerjev. Čez dan smo bili v zasedi na vrhu hribov in pobočij pred Danami. Naslednjo noč, ne da bi poprej kaj spali, smo krenili na pot mimo Žlebiča proti Makošam, kamor smo prišli zjutraj, še v mraku. Tu nas je pričakal del 4. bat. .. Zaradi napada, nespanja, dolge hoje in ker smo v dobrih tridesetih urah samo enkrat normalno jedli, smo bili izredno izčrpani. Nekateri so od utrujenosti takoj plegli po tleh...”

Še predno so straže zasedle svoja mesta, je prišlo do iznenadnega napada Nemcev in belih. Iz obroča se je prebijal, kakor je kdo vedel in znal. Makošo je napadlo nad 500 do zob oboroženih in spočitih sovražnikov, tu pa je bilo 160 do 180 izčrpanih partizanov. Kruta resnica pa je ostala, je dejal tov. Horvat ob zaključku. Dne 25. marca 1944 zjutraj je v Makoši padlo 17 naših borcev. Še nedolgo pred tem smo se borili z rama ob rami, prepevali „Bratje le k soncu, svobodi...“, skupaj tiho upali, da bomo to svobodo tudi dočakali, usoda pa jim ni bila naklonjena. Neizmerno boleče je to odjeknilo tudi v njihovih družinah: svoboda je res prišla, z njo pa tudi žalostna praznina, kajti njih ni bilo

več. Svoja življenja so nesebično žrtvovali za svobodo, za našo revolucijo, za to, da mi živimo in da bodo srečnejše vse poznejše generacije...

S krajšim in prisrčnim kulturnim programom, ki so ga pripravili učenci

da — dobitnike nagrad smo predstavili že v marčevski številki Rešeta) ter več Plaket Jelenov žleb, ki jih podeljuje občinski odbor zveze borcev Ribnica.

O razvoju naše družbeno politične

Tov. Borovčeva je v nadaljevanju podrobneje opisala lansko gospodarjenje in dosežke v občini in opozorila predvsem na tiste slabosti, ki jih je treba za doseganje še boljših dosežkov odpraviti. Več je spregovorila tudi o

Eno od dveh letošnjih Urbanovih nagrad, najvišjih občinskih priznanj na področju kulturnega ustvarjanja, so prejele pevke noneta VITRA, ki je pod vodstvom prof. Kogovškove v desetih letih dosegel izjemen razvoj in se prebil v sam vrh slovenskega zborovskega petja. Pevke so sodelovale tudi na majskem srečanju pevski zborov v Dolenji vasi.

osnovne šole Dolenja vas in godba iz Ribnice, je bilo srečanje v Makoši zaključeno.

Naslednji dan, v soboto, dne 24. marca dopoldne, je bilo v Dolenji vasi v DS 16 praznično srečanje delegatov skupščine občine in drugih gostov, od katerih je bila posebej prisrčno pozdravljena delegacija iz pobratene občine Arcevia v Italiji (njen nekdanji dolgoletni župan Arnaldo Giachini je bil proglašen za častnega občana občine Ribnica!).

Na seji so bila podeljena letošnja občinska priznanja in nagrade (naziv častnega občana, Plaketa 26. marca, Priznanje občine in Urbanova nagra-

skupnosti, sedanjem ekonomskem in političnem trenutku ter prihodnjih nalogah je na seji spregovorila Milena Borovac, podpredsednica skupščine občine. Med drugim je tudi dejala:

„Ko smo v začetku preteklega leta sprejemali planske dokumente za leto 1983, smo dokaj optimistično načrtovali nadpovprečno stopnjo rasti proizvodnje, dohodka, izvoza ter števila zaposlenih v gospodarstvu, s čimer naj bi se nadaljevali ugodni trendi gospodarskega razvoja naše občine, ki s krajšimi presledki trajajo že vse od leta 1968. Ob optimizmu se je logično pojavil pomislek, ali se dovolj zavedamo nakopičenih protislovij v svetovnem in nacionalnem gospodarstvu, ki se kažejo v znižani stopnji rasti gospodarstva, znižanju življenjskega standarda, motnjah v blagovno denarnih tokovih in drugih negativnih pojavih, ki jih imenujemo zaostreni pogoji gospodarjenja. SSeveda ti pogoji gospodarjenja ne morejo obiti našega gospodarstva s svojimi negativnimi vplivi. Istočasno se postavlja vprašanje, ali se dovolj zavedamo lastnih slabosti, napak in problemov:

nadpovprečna iztrošenost in zastarelost proizvodnih naprav, nerazviti poslovni oz. dohodkovni odnosi, kadrovske slabosti, neizdelanost, nagrajevanja po delu, kar vodi v slabo delovno disciplino itd. Kljub temu lahko ugotovljamo, na osnovi lanskih rezultatov, da je bil optimizem utemeljen in trendi lanskega gospodarjenja se bodo gotovo nadaljevali tudi v tem letu.”

jugoslovanskih odnosih s tujino, predvsem na kreditno morentarnem področju, o naši zadolženosti in pogajanjih z MMF za nova letošnja posojila. „Življenje v ožji ali širši skupnosti,” je zaključila govor, „je v marsičem podobno človekovemu organizmu. Vse mora delovati skladno in povezano, kakor deluje zdrav človekov organizem. Delovanje človekovega uma, organov in udov je med seboj skrbno urejeno. Tudi skupnost, majhna ali velika, lahko deluje dobro samo tedaj, če njeni člani med seboj sodelujejo, če se duh in razum vežeta z materialnim in umskim delom, če se ljudje med seboj spoštujejo in cenijo ustvarjalno moč posameznika in kolektiva.

Nujno moramo doseči večjo samoupravno povezanost, pa tudi odgovornost. Doseči moramo, da bo samoupravljanje oblika, preko katere človek usklajuje svoj interes s skupnostjo in odloča o usodi svojega dela in združenega dela, da uresniči svoje težnje iz duhovnih in materialnih potreb.”

Člani kulturno umetniškega društva France Zbašnik Dolenja vas s pevskim zborom Lončar in učenci osnovne šole so ob zaključku slavnostne seje pripravili krajši kulturni program pod naslovom „Mi, rod Petra Klepca”.

Ob letošnjem občinskem prazniku je bilo v občini in še posebej v Ribnici tudi več drugih kulturnih in športnih prireditev.

F. G.

Podeljena priznanja OF

V počastitev dneva OF je bila 26. aprila svečana akademija, na kateri so bila podeljena srebrna priznanja OF. Srebrna priznanja so prejeli:

Benčina Rudi, Ribnica
Čaval Dušan, Ribnica
Debeljak Janez, Ribnica
Gril Marjan, Ribnica
Košmrlj Milko, Loški potok
Mihelič Janez, Sodražica
Rebolj Pavel, Prigorica
Strnad Anton, Velike Poljane
Veseli Ivan, Ribnica
Krajevna skupnost Loški potok

Velike možnosti proizvodnje in zaposlovanja

V zadnjem obdobju je drobnemu gospodarstvu in njegovemu razvoju posvečeno mnogo več pozornosti kot v preteklosti, saj se ugotavlja, da je le-ta pomemben člen v strukturi celotnega gospodarstva. Zaradi enostransko razumljene industrializacije v razvojni politiki — favoriziranje razvoja velikih industrijskih objektov, je delež drobnega gospodarstva v celotni strukturi gospodarstva veliko manjši kot v srednje in visoko razvitih državah.

V Jugoslaviji je 1,5% srednjih in velikih organizacij z več kot 250 zaposlenimi, ki pa predstavljajo 72% vseh zaposlenih in ki ustvarijo 76% novo ustvarjene vrednosti. Kljub različnim družbeno-ekonomskim sistemom je potrebno opozoriti, da je v ZR Nemčiji vsak 3. delavec zaposlen v drobnem gospodarstvu, v ZDA so v 70. letih 90% vseh novih delovnih mest ustanovili v drobnem gospodarstvu.

Dosežena stopnja našega materialnega razvoja objektivno narekuje zagotovitev raznovrstnejše, popolnejše in bolj komplementarne gospodarske strukture, ustanavljanje takšnih obratov in proizvodnih serij, ki bodo skladna dopolnitev velikih in srednjih organizacij oziroma njihove proizvodnje — velikih serij, s tem večjo zaposlenost in višjo delovno storilnost ter sploh vzpostavitev široke mreže manjših organizacij — obratov, ki bodo bolj občutljive za delovanje trga in se bodo hitreje prilagajale njegovim zahtevam in spremenjenim pogojem. Prepočasen razvoj drobnega gospodarstva je pripeljal do strukturnega nesorazmerja našega gospodarstva, kar zmanjšuje njegovo celotno učinkovitost in konkurenčno sposobnost, po drugi strani pa je stalno čutiti pomanjkanje nekaterih vrst blaga in storitev, ki jih pri ustreznih delitvi dela, povezanosti in odvisnosti od proizvodnje do izvoza lahko zagotovijo le drobnemu gospodarstvu.

Samostojno osebno delo se je v občini Ribnica v večini primerov razvijalo stihijsko in sicer na osnovi trenutnih konjunkturalnih oziroma drugih vplivov. Vse premalo je bil prisoten družbeni interes, da se samostojno delo usmerja in razvija kot pomemben dopolnilni in spremljajoči dejavnik združenega dela ter da se razvijajo tudi dejavnosti, ki jih občan neposredno potrebuje.

	1976		1980		1982	
	število	štev.	ind.	štev.	ind.	ind.
Ribnica	183	219	119,6	210	114,7	
SRS	17.496	22.968	131	24.229	138	

Če primerjamo razvoj obrti med Ribnico in SR Slovenijo, opazimo, da število obrtnikov v SR Sloveniji še vedno narašča, čeprav je ta rast v zadnjih letih upočasnjena. V občini Ribnica se število obrtnikov absolutno znižuje.

Če pogledamo strukturo proizvodne obrti opazimo, da v občini Ribnica prevladuje lesna stroka, ki obsega kar 51,9% obratovalnic (v SR Sloveniji se ukvarja z lesno stroko le 10,5% obratovalnic). Ta velik razkorak je posledica tradicije „suhe robe“ in močne lesne industrije, ki ju pogojuje tudi naravno bogastvo — gozdovi. Kovinsko-predelovalna stroka predstavlja v strukturi proizvodne obrti 15,6% obratovalnic (v SR Sloveniji 30,4). V času, ko se je kovinska industrija v Ribnici zelo razvila, bi bilo potrebno, da tudi drobnemu gospodarstvu kovinske stroke sledi temu razvoju. Potrebno bo izkoristiti že obstoječe zmogljivosti in razviti kooperacijske odnose v občini, saj ima kovinska industrija večino kooperantov izven meja občine.

V času ekonomske stabilizacije in neugodnih pogojev gospodarjenja se je pojavil problem nezaposlenosti, ki ga v Ribnici pred leti nismo poznali. Glede poprečnega števila zaposlenih delavcev na obratovalnico imamo v Ribnici 0,62 delavca na obratovalnico, v SR Sloveniji pa 0,91 delavca na obratovalnico. Kljub temu da število zaposlenih v zasebnem sektorju raste, so možnosti zaposlovanja v obrti bolj načelne kot stvarne. Ribniško drobnemu gospodarstvu nima problemov z zakonsko omejitvijo glede števila zaposlenih (največ 5 ali 7 delavcev), temveč po eni strani s svojo strukturo in neurejenimi kooperacijskimi odnosi, po drugi strani pa sami obrtniki s svojim mišljenjem in

pristopom do obrti (individualizem, neprofesionalnost, polovičarstvo, neustrezna delitev dela) prispevajo k prepočasnemu razvoju drobnega gospodarstva.

Za stagnacijo zasebne obrti v občini Ribnica je zelo zanimiva primerjava z dopolnilno ter domačo obrtjo. V Ribnici imamo na 100 rednih obrtnikov 57,1 občana popoldanca (v SR Sloveniji je na 100 obrtnikov 38,1 občana — popoldanca). 2/3 dopolnilne obrti odpade na lesno stroko (v SR Sloveniji le 14,5%). V občini Ribnica se s popoldansko obrtjo ukvarjajo le občani, ki poslovno sodelujejo z organizacijami združenega dela, področje storitvenih dejavnosti pa pokrivajo pretežno „šušmarji“.

Vsako administrativno urejanje stvari ne bi rešilo problema — zatiranje popoldanske obrti, saj dopolnilna obrt predstavlja prehod v redno dejavnost ter tudi krpa slabo organiziranost zasebnega drobnega gospodarstva. Z davčno politiko bi morali spodbujati prehod popoldancev v redno dejavnost ter favorizirati zasebno obrtno dejavnost.

Ribniška dolina je znana po izdelavi tradicionalne suhorbarske obrti in prodajanje le-te po svetu. V času zaostajanja razvoja zasebne obrti in z ukinitvijo davka po odbitku za domačo obrt bliskovito raste število občanov — izdelovalcev domače obrti. Trenutno je prijavljeno pod izdelovanje domače obrti 326 občanov, v letu 1981 in 1982 je bilo izdanih 227 potrdil za domačo obrt. Zaradi nedosledne razmejitev izdelkov lesne stroke (redni obrtniki, popoldanci in občani s potrdilom za domačo obrt izdelujejo enake izdelke) je težnja, da se ti izdelki dajejo v prodajo pod etiketo „domača obrt“, za katero se skrivajo lesostrugarski izdelki. Vsekakor smo specifična občina v SR Sloveniji glede domače obrti, saj pomeni suha roba veliko tradicijo, toda suha roba je postala stihija in je „Urbanu“ ušla z vajeti.

VINKO MLAKAR

(Nadaljevanje z 2. strani)

2. Pri obrti (zasebni sektor) storitveni in proizvodni je dopusten dvig cen za 30% s tem, da se bo s selektivno politiko zagotovilo uskljevanje pri panogah in posameznikih, ki s cenami že nekaj let zaostajajo za povprečjem.

3. Avtoprevozniki bodo spreminjali cene skladno s korekcijami cen nafte in naftnih derivatov.

4. Gostinske usluge se bodo pred začetkom turistične sezone dvignile za 15 do 30% odvisno od vrste lokala in zatečenih cen pri zamrznitvi. V primeru bistvenega povečanja nabavnih cen bo možen dvig cen gostinskih uslug do s projekcijo predvidene ravni (40%).

Ukrepi na področju socialne politike

Nezadržna rast življenjskih stroškov postavlja problem socialne varnosti delavcev vse bolj v ospredje, saj se življenjski standard znižuje vsem kategorijam delavcev in delovnih ljudi v občini, predvsem pa tistim, ki jim dohodek iz delovnega razmerja predstavlja edini vir preživljanja. Brez dvoma leži breme stabilizacije predvsem na delavcih.

Zaradi tega so ukrepi za krepitev in finančno konsolidacijo gospodarstva istočasno tudi najbolj dolgoročni ukrepi za preprečevanje socialnih problemov v občini. Morali pa bomo z davčno, štipendijsko pa tudi komunalno politiko doseči to, da se bo breme stabilizacije enakomerneje preneslo na vse kategorije občanov oziroma dohodkov Vsekakor pa je potrebno poudariti, da imamo tudi v naši občini določene kategorije ljudi, pri katerih se neposredno pojavlja problem eksistence, to so predvsem nezaposleni občani in upokojenci z najnižjimi pokojninami, ostareli in za delo nezmožni kmetje pa tudi občani z nižjimi osebnimi prejemki, ki ne morejo več vzdrževati doseženega stanovanjskega in drugega standarda.

Samoupravne interesne skupnosti v občini so v svojih finančnih načrtih zagotovile sredstva za varolizacijo denarnih pomoči ogroženim kategorijam prebivalstva v skladu s cenzusi in višinami, ki so bili dogovorjeni na republiškem nivoju.

Franc Lapajne, dipl. oec.

DRUŽBENA DENARNA POMOČ

V prvi letošnji številki Rešeta smo objavili dolg seznam štipendistov, ki pomoč za študij prejemajo iz združenih sredstev. Priznati je treba, da je objava med občani zbudila živahno zanimanje in ponekod burne reakcije. Povedali smo, da je objava prejemnikov štipendij posledica sklepa skupščine skupnosti za zaposlovanje in posebne komisije za štipendiranje pri tem sisu, kakor tudi pogosta razpravljanja v javnosti o štipendijski politiki.

O štipendiranju oziroma „znamenitem seznamu štipendistov“ iz Rešeta je stekla razprava potem tudi v delegatski občinski skupščini in tudi na volilni konferenci občinske organizacije zveze komunistov z zahtevo, da se štipendiste in štipendiranje ponovno „prevetri“. Morda bo do tega tudi prišlo, saj se javlja upravičen sum v točnost odmere štipendije glede na izkazan povprečen dohodek na člana v marsikateri družini, predvsem pri zdomcih, obrtnikih in vseh tistih, ki ustvarjajo lahko tudi neevidentirane družinske dohodke.

Skupščina skupnosti socialnega skrbstva občine Ribnica pa je po zgledu SIS zaposlovanja sklenila objaviti seznam vseh tistih občanov, ki prejemajo družbeno denarno pomoč v občini (včasih smo temu rekli socialne podpore). Tudi o tovrstnih denarnih podporah je marsikdaj veliko govora, morda tudi sumničenja o upravičenosti, višini in številu prejemnikov in prav je, da javnost seznanimo tudi o tem. V krajevnih skupnostih, preko teh pa tudi v delegatski skupščini soc. skrbstva, lahko občani tudi povedo svoja mnenja in morebitne predloge. Družbeno denarno pomoč prejema 31 občanov, ki jim je to edini vir preživljanja, kot dopolnilni vir preživljanja pa prejema tako pomoč še 80 občanov. Iz strokovne službe SIS socialnega skrbstva so nam razen seznama poslali tudi utemeljitev oziroma pogoje, na osnovi katerih lahko občan dobi takšno pomoč. Vse to objavljamo.

1. Pogoji za uveljavljanje pravice do družbeno denarne pomoči

Pri uveljavljanju pravic za pridobitev družbeno denarne pomoči v občini Ribnica morajo biti po pravilniku o družbenomaterialnih pomočeh v socialnem skrbstvu v občini Ribnica (Skupščinski Dolenjski list št. 14/81) izpolnjeni določeni pogoji.

Pravico do družbeno denarne pomoči imajo ljudje, ki imajo stalno bivališče na območju občine Ribnica in so nesposobni ali bistveno zmanjšano sposobni za pridobitno delo in so gmotno ogroženi.

Kot nesposobne za pridobitno delo štejemo občane, ki so dopolnili 65 let starosti.

Prav tako so lahko za delo nesposobni občani mlajši kot 65 let, ki so telesno ali duševno prizadeti.

Za nesposobne za pridobitno delo se štejejo tudi mladoletni občani do dopolnjenega 15. leta starosti, pozneje do dopolnjenega 18. leta starosti le, če se šolajo ali poklicno usposablajo oziroma če so zaradi bolezni ali motenosti v telesnem ali duševnem razvoju nesposobni za delo. Za gmotno ogroženega se šteje občan, ki nima nobenih ali pa ne dovolj sredstev za preživljanje, ki nima premoženja in tudi nima oseb, ki bi ga bile po zakonu, pogodbi ali na kakšni drugi pravni podlagi dolžne preživljati v celoti ali deloma, oziroma, ki ima take osebe, pa so te v tako težkem gmotnem položaju, da svoje obveznosti do njega ne morejo izpolnjevati.

Pri ocenjevanju stopnje gmotne ogroženosti se razen materialnih in zdravstvenih razmer ter starosti in morebitne preostale delovne zmožnosti občana, ki uveljavlja pravico do družbeno denarnih pomoči, upoštevajo tudi materialne in zdravstvene razmere ter starost in delovna sposobnost članov družine, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu ali oseb, ki so ga dolžne preživljati.

Polnoletni občan, ki je nesposoben ali zmanjšano sposoben za pridobitno delo in nima oseb, ki naj bi ga preživljale, je pa lastnik nepremičnin, od katerih nima nobenih dohodkov ali ne dovolj za preživljanje in nima drugih dohodkov, je upravičen do družbeno denarne pomoči, če dovoli zemljiško knjižno zavarovanje izplačanih zneskov pomoči pri svojih nepremičninah v korist občinske skupnosti.

Ne glede na vse določbe Pravilnika o družbenih materialnih pomočeh v socialnem skrbstvu pa nima pravice do družbeno denarne pomoči oseba, ki formalno sicer kaže, da izpolnjuje pogoje za dodelitev družbeno denarne pomoči, se pa na podlagi drugih dokazov ugotovi, da ne živi v slabih gmotnih razmerah in torej materialna pomoč ni nujno potrebna.

Upravičenost do družbeno denarne pomoči se najmanj enkrat letno preverja in če občan ne izpolnjuje več pogojev za dodelitev družbeno denarne pomoči, se mu ta ukine.

2. Seznam prejemnikov družbeno denarne pomoči v občini Ribnica

— Družbeno denarne pomoči — edini vir

1. Košak Pavla, Trg V. Vlahoviča A/3, Ribnica	5.500.- din
2. Marinešk Pavlina, Trg V. Vlahoviča A/6, Ribnica	5.500.- din
3. Oražem Frančiška, Goriča vas 53, Ribnica	5.500.- din
4. Oražem Janez, Bukovica 7, Ribnica	5.500.- din
5. Klun Jože, Gorenjska c. 64, Ribnica	5.500.- din
6. Skopin Marija, Sušje 17, Ribnica	5.500.- din
7. Tekavec Frančiška, Hrovača 52, Ribnica	5.500.- din
8. Žamut Franc, Cesta na Ugar 2, Ribnica	5.500.- din
9. Gornik Neža, Kržeti 4, Sodražica	5.500.- din
10. Lavrič Angela, Kračali 4, Sodražica	5.500.- din
11. Maren Ivana, Vinice 6, Sodražica	5.500.- din
12. Pirc Julijana, Globel 16, Sodražica	5.500.- din
13. Vesel Karolina, Sodražica 83, Sodražica	5.500.- din
14. Knavs Frančiška, Dolenja vas 103	5.500.- din
15. Merhar Jože, Prigorica 65, Dolenja vas	5.500.- din
16. Merhar Marija, Prigorica 65, Dolenja vas	5.500.- din
17. Starc Franc, Makoša 3, Dolenja vas	5.500.- din
18. Košmrlj Karcina, Srednja vas 6, Loški potok	5.500.- din
19. Krže Marija, Retje 40, Loški potok	5.500.- din
20. Lavrič Frančiška, Retje 82, Loški potok	5.500.- din

21. Lavrič Ivan, Hrib 67, Loški potok	5.500.- din
22. Šega Jožefa, Šegova vas 11, Loški potok	5.500.- din
23. Vesel Antonija, Travnik 87	5.500.- din
24. Vesel Marija, Hrib 1	5.500.- din
25. Andoljšek Pavla, Gor. Podpoljane 6, Ortnek	5.500.- din
26. Debeljak Ana, Dol. Podpoljane 5,	5.500.- din
27. Petrič Marija, Hojče n.h., Ortnek	5.500.- din
28. Tomažin Marija, Črnc 1, Ortnek	5.500.- din
29. Perušek Terezija, Brlog 5, Vel. Lašče	5.500.- din
30. Petrič Ivan, Mala Slevica, Vel. Lašče	5.500.- din
31. Zadnik Ivan, Perovo 2, Vel. Lašče	5.500.- din

— Družbeno denarne pomoči — dopolnilni vir

1. Ambrožič Jakob, Sušje 19, Ribnica	4.096.- din
2. Andoljšek Jože, Hrovača 39, Ribnica	2.688.- din
3. Bolha Janez, Goriča vas 81, Ribnica	2.048.- din
4. Čušarek Angela, Šeškova 58, Ribnica	3.328.- din
5. Čušarek Marija, Nemška vas 36, Ribnica	2.688.- din
6. Dejak Franc, Otavice 12, Ribnica	2.688.- din
7. Gornik Magdalena, Jurjevica 16, Ribnica	2.048.- din
8. Lesar Ivana, Jurjevica 8, Ribnica	1.280.- din
9. Levstek Anica, Breg 18, Ribnica	2.688.- din
10. Lovšin Ivana, Slatnik 1,	1.536.- din
11. Lovšin Jože, Zapotok 32, Ribnica	2.688.- din
12. Lovšin Marija, Zapotok 39	1.280.- din
13. Lunder Angela, Zapotok 15	1.024.- din
14. Mate Jernej, Kurirska pot 14, Ribnica	2.048.- din
15. Modic Ivana, Opekarska 50, Ribnica	2.048.- din
16. Primšar Majda, Lepovče 17,	2.048.- din
17. Šile Magdalena, Slatnik 17	2.048.- din
18. Tomšič Karolina, Nemška vas 14	2.560.- din
19. Vavtar Ivana, Jurjevica 10	3.328.- din
20. Willevaldt Andrej, Prečna 6, Ribnica	2.048.- din
21. Zadnik Ivana, Zapotok 38, Ribnica	832.- din
22. Belaj Marija, Žimarice 22	1.664.- din
23. Belaj Anton, Žimarice 37, Sodražica	2.560.- din
24. Čigole Nada, Žimarice 7, Sodražica	3.328.- din
25. Cvar Tatjana, Lipovšica 9	2.048.- din
26. Hren Leopoldina, Globel 15	2.688.- din
27. Hribar Vera, Novi pot 2,	4.500.- din
28. Košir Nežka, Kržeti 2,	2.688.- din
29. Mihelič Angela, Sodražica n.h. pri Belaj	1.152.- din
30. Oražem Marija, Globel 8	1.024.- din
31. Pakiž Robert, Zamostec 38	2.048.- din
32. Pirc Ivana, Žimarice 82	1.664.- din
33. Pirc Marija, Globel 30	2.944.- din
34. Pogorelec Dominik, Žimarice 26	2.688.- din
35. Pogorelec Francka, Žimarice 26	3.840.- din
36. Pogorelec Pavla, Žimarice 35	2.176.- din
37. Turk Marija, Novi pot 1	5.000.- din
38. Zabukovec Alojz, Globel 24	2.048.- din
39. Zajc Jože, Podklanec 2,	1.664.- din
40. Bojc Frančiška, Dolenja vas 111	768.- din
41. Gorše Frančiška, Prigorica 38	2.560.- din
42. Gorše Marija, Rakitnica 29	1.664.- din
43. Gorše Milena, Rakitnica 17	2.688.- din
44. Govže Ignac, Prigorica 94	3.328.- din
45. Grebenc Marija, Rakitnica 46	290.- din
46. Henigman Angela, Prigorica 61	3.072.- din
47. Henigman Marija, Rakitnica 57	3.328.- din
48. Klun Franc, Dolenja vas 15	2.304.- din
49. Merhar Franc, Dolenja vas 69	3.328.- din
50. Oražem Ana, Prigorica 52	2.048.- din
51. Oražem Angela, Lipovec 8	1.664.- din
52. Starc Julijana, Dolenja vas 48	2.048.- din
53. Šobar Ivanka, Prigorica 10	2.688.- din
55. Benčina Marija, Šegova vas 14, Loški potok	2.304.- din
56. Bartol Milka, Travnik 121	2.688.- din
58. Debeljak Antonija, Retje 100	3.328.- din
59. Dbeljak Branko, Mali log 31	2.688.- din
60. Knavs Ivana, Hrib 53	2.048.- din
61. Kordiš Ivana, Hrib 85	2.560.- din
62. Košir Marija, Travnik 38	2.944.- din
63. Lavrič Jože, Hrib 67	2.688.- din
64. Lavrič Frančiška, Hrib 61	2.048.- din
65. Lavrič Majda, Srednja vas 2	2.688.- din
66. Lavrič Marija, Hrib 61	2.688.- din
67. Mohar Franci, Helena, Retje 64	6.656.- din
68. Turk Marija, Retje 67	2.304.- din
69. Adamič Ana st., Pusti hrib 3, Ortnek	3.328.- din
70. Adamič Ana ml., Pusti hrib 3, Ortnek	3.328.- din
71. Adamič Jožefa, Praproče 2,	1.280.- din
72. Modic Alojz, Marolče 5	2.688.- din
73. Ogrinc Jožefa, Marolče 7	3.328.- din
74. Prijatelj Alojz, Škrjanek 3	3.328.- din
75. Rigler Alojz, Praproče 12	2.688.- din
76. Drobnik Jože, Perovo 4, Vel. Lašče	2.688.- din
77. Grebenc Aleš, Grebenje 3	1.536.- din
78. Indihar Helena, Črni potok 9	2.688.- din
79. Košir Ivan, Črni potok 2	1.644.- din
80. Mestek Alojz, Pugled 2	2.688.- din

Višina denarnih pomoči bo valorizirana za nazaj od 1. 4. 1984 dalje in sicer edini vir iz dosedanjih 5.500.- din na 7.000.- din, dopolnilni vir pa se poviša za 27%. Po novem za konu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadeti osebe pa bo precej otrok izpadlo iz seznama, ker bodo prejemniki nadomestila za invalidnost.

Predsednica skupščine: Nada Blatnik

Kaj je zaščitena kmetija — O dedovanju kmetijskih zemljišč — Seznam predlaganih zaščiteneh kmetij v občini Ribnica — Javna razprava o predlogu pred sprejetjem odloka v skupščini.

Skupščina občine bo v kratkem obravnavala predlog odloka o določitvi zaščiteneh kmetij v občini Ribnica. Prav gotovo je stvar izredno pomembna za veliko naših občanov oziroma lastnikov zemlje, pomembna pa je tudi za nadaljnji razvoj našega kmetijstva in pridobivanje hrane, ne nazadnje tudi z vidika urejanja prostora in skrbi za prostor.

V predlogu odloka je tudi seznam vseh predvidenih zaščiteneh kmetij v naši občini in sicer po katastrskih občinah, prinaša pa poleg imen lastnikov zemljišč še celotno površino kmetije in delež gozda v tej površini.

Predlagano je, da bi javno razpravo o predlaganem odloku sprejeli po krajevnih skupnostih. Razprava naj bi ne potekala v smeri smiselnosti in umestnosti odloka in določitve zaščiteneh kmetij, pač pa naj bi pomagala sezname spraviti na čisto, jih dopolniti, vnesti morebitne popravke. Do tega bomo najlažje prišli na razgovorih v krajevnih skupnostih oziroma v posameznih naseljih oz. vaških odborih. Pred razpravo pa si bomo vsi zainteresirani seveda ogledali tudi sezname in obsežnejšo obrazložitev odloka, kar prinašamo v tej številki našega lista. Zatem bodo krajevne skupnosti v sodelovanju s kmetijsko zemljiško skupnostjo in izvršnim svetom skupščine občine Ribnica organizirali razpravo po posameznih naseljih, kamor naj bi poleg strokovnjakov KZS in IS prišlo resnično čim več občanov. Razprava bo z mnogimi mnenji in predlogi gotovo pripomogla h kvalificirani razpravi na skupščini ob sprejemu odloka.

Razen seznama predvidenih zaščiteneh kmetij iz odloka o zaščiteneh kmetijah objavljamo še obsežnejšo obrazložitev odloka, v kateri je podrobneje opisano, kaj je zaščitena kmetija, kaj je osnovni namen odloka, zanimivo pa je tudi vse o načinu dedovanja kmetijskih zemljišč. Predlagatelj odloka — komite za družbeno planiranje, gospodarstvo in proračun skupščine občine — v obrazložitvi odloka pravi naslednje:

Z zakonom o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev (kmetij) Ur. l. SRS, št. 26/73) je iz splošne ureditve dedovanja, ki ga ureja zakon o dedovanju (Ur. l. SRS, št. 15/76) izločeno dedovanje kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev. Tako imamo po uveljavitvi zakona o dedovanju kmetij dve dedovanji:

- splošno in
- posebno.

Razlogi za posebno ureditev dedovanja kmetijskih zemljišč in kmetij so:

- omejevanje prehoda kmetijskega zemljišča z dedovanjem v last tistih, ki zemlje ne obdelujejo,
- preprečevanje drobitve kmetij kot gospodarskih enot,
- omogočanje prevzema kmetij pod pogoji, ki dediča ne obremenjujejo preveč.

S posebno ureditvijo dedovanja kmetijskih zemljišč se tako ustvarjajo možnosti za smotrno uporabljanje kmetijskih zemljišč in za krepitev trajnejše medsebojne povezanosti oziroma trajnejšega poslovnega sodelovanja med tistimi, ki kmetijsko zemljišče uporabljajo za osebno delo ter organizacijami združenega dela.

Možnost za smotrno uporabljanje kmetijskih zemljišč, posebna ureditev dedovanja kmetijskih zemljišč in kmetij ureničuje s tem, da preprečuje drobitve kmetij kot gospodarskih enot in s tem, da dedič prevzemnik kmetije ni preveč obremenjen z dednimi odpravki za ostale dediče. To pa seveda tudi vzpodbuja prevzem kmetij ob dedovanju, saj dedič kmetije — prevzemnik kmetije pridobi delovno mesto in mu je zaradi manjših izdatkov ob prevzemu kmetije omogočeno uvažanje sodobne tehnologije. Trajnejše medsebojne povezanosti oziroma trajnejšega poslovnega sodelovanja med kmeti in organizacijo združenega dela tudi ni moč krepiti na razdrobljenih in gospodarsko slabih kmetijskih posestvih.

Posebna ureditev dedovanja kmetijskih zemljišč oziroma kmetij odstopa od splošnih predpisov o dedovanju samo, če je v skladu z razlogi in nameni, ki smo jih navedli. Vrsta določb splošnih predpisov o dedovanju pa s tem ni prizadeta ter se mora nujno uporabljati tudi pri tem dedovanju. Odstopanje od splošnih predpisov o dedovanju se kaže v glavnem v

— Kmetijo praviloma deduje samo en dedič.

— Dedič — prevzemnik kmetije mora imeti namen obdelovati zemljišče z osebnim delom.

— Pravice dedičev se spreminjajo v denarne terjatve proti dedičem prevzemnikom.

— Krog dedičev, ki imajo pravico do dednih deležev, se skrči samo na zapustnikove otroke, posvojence, njegovega zakonca ter njegove starše.

— Dedni deleži se zmanjšujejo na nujne deleže po splošnih predpisih o dedovanju, pri čemer je dana možnost njihovega povečanja ali zmanjšanje glede na ekonomsko moč kmetije.

— Če ni dedičev, ki bi imeli pogoje za dedovanje kmetije, se najprej poišče ustreznih prevzemnik, če pa tega ni, postane kmetija družbena lastnina.

Predmet posebnega dedovanja kmetijskih zemljišč in kmetij je taka kmetijsko-gozdarska enota — kmetija, ki zagotavlja lastniku s kmetijsko in drugo z njo povezano dejavnostjo primerno preživljanje ter jo kot tako določi občinska skupščina z odlokom na predlog Kmetijske zemljiške skupnosti in krajevne skupnosti. Poleg navedenih meril za določanje zaščiteneh kmetij je treba upoštevati še:

— Ekonomski pomen, ki je v ogroženosti smotrnega izkoriščanja kmetijskih in gozdnih površin, ki bi nastal zaradi drobitve in v možnosti organiziranja trajnejšega medsebojnega poslovnega sodelovanja med kmeti in KZ.

— Prostorski pomen, ki je v varstvu kulturne krajine in s tem v zvezi potrebo po urejenem varstvu zlasti v tistih območjih, ki so v skladu z določbami zakona o kmetijskih zemljiščih nujno namenjena za potrebe kmetijstva.

— Splošni družbeni pomen, ki je podan z ohranitvijo določenega gospodarstva zaradi potrebe splošnega ljudskega odpora, zaradi zgodovinskih in kulturnih razlogov, ohranitve naseljenosti krajine in podobno.

Zaščitene kmetije pa niso določene enkrat za vselej, temveč so podvržene stalni reviziji, ki mora biti najmanj vsakih pet let. Občinska skupščina namreč lahko na predlog Kmetijske zemljiške skupnosti in krajevne skupnosti določi, da se bodisi določijo kot zaščitene kmetije taka kmečka gospodarstva, ki doslej niso imela takega statusa ali pa da se zaščiteni kmetijam ta status odvzame. Take spremembe so seveda odvisne od tega, ali nekatera kmečka gospodarstva ob reviziji odloka še izpolnjujejo merila ali pa jih ne več.

Poleg redne revizije kmetij pa je možna tudi revizija po potrebi. Nobene ovire namreč ni, da ne bi zainteresirani preko krajevne skupnosti in Kmetijske zemljiške skupnosti predlagali, da predlagatelj (KZS in KS) sprožita postopek, da se posamezno kmečko gospodarstvo določi kot zaščitena kmetija ali narobe. Sprememba statusa kmečkega gospodarstva pa bo seveda imela posledice pri dedovanju, saj določbe zakona o nedeljivosti veljajo samo za zaščitene kmetije. Tak predlog lahko zainteresirani podajo tudi med zapuščinskimi postopkom, dokler ta ni pravnomočno končan. Sodišče bo v takem primeru zapuščinski postopek prekinilo, dokler ne bo občinska skupščina spremenila ali dopolnila odlok, ali pa bosta pooblaščenca predlagatelja (KZS in KS) dokončno odklonila sprožitev ustreznega postopka. Zoper odlok občinske skupščine o določitvi zaščiteneh kmetij zainteresirani, nimajo rednega pravnega sredstva. Lahko pa predlagajo, da ustavno sodišče začne postopek zaradi kršitve zakonitosti, če je očitno, da občinska skupščina ni upoštevala meril, ki jih določa zakon. Pri določanju zaščiteneh kmetij so torej upoštevana naslednja načela:

— pravna varnost: zapustnik in dediči vedo za status zaščitene kmetije,

— demokratičnost postopka: Pri določanju zaščiteneh kmetij je zagotovljena ustrezna vloga občinske skupščine, KZS in KS, saj je predhodno potrebna javna razprava v okviru KS, o čemer je vprašanje zaščiteneh kmetij široko družbeno verificirano, na drugi strani pa so v največji možni meri izključeni subjektivizem in osebni interesi.

— dinamika gospodarskega razvoja: Zakon določa, da je treba odlok vsakih pet let revidirati in ga uskladiti z občinskim prostorskim planom, s čimer se zaščita kmetij prilagaja dinamiki splošnega gospodarskega razvoja.

— relativnost zaščitene kmetije: Kmetije so zavarovane pred drobitvijo samo v primeru dedovanja, sicer pa promet s

predpisov ob upoštevanju zakona o kmetijskih zemljiščih

— Upošteva je dediča — prevzemnika kmetije zagotavljanje delovnega mesta na kmetiji, ki omogoča normalno preživljanje dediču in njegovi ožji družini.

Zaradi tega zaščitena kmetija obsega vse, kar sestavlja gospodarsko celoto in rabi za redno kmetijsko proizvodnjo. H kmetiji sodijo poleg zemljišč tudi gospodarska poslopja, stanovanjsko poslopje s funkcionalnim zemljiščem ter s kmetijo povezane služnosti in pravice. Sem sodijo tudi kmetijske priprave, orodje in živina, pravice in dolžnosti iz kooperacijskega sodelovanja, objekti kmečkega turizma ter terjatve in dolgovi.

Služnosti, ki sodijo h kmetiji, so predvsem **zemeljske služnosti** (pravica imeti stezo na tujem zemljišču, pravica gonjenja živine čez tuje zemljišče, pravica kolovoza na tujem zemljišču, pravica napaljanja živine na tujem zemljišču) in vodne služnosti (pravica zajemati vodo na tujem zemljišču, pravica napajanja živine na tujem zemljišču, pravica do vodovoda), ter gozdne in pašne služnosti (pravica čuvati in pasti živino, pravica sekati drva, nabirati suhljad in dračje, pobirati gozdne sadeže in grabiti listje).

Poleg navedenih služnosti sodijo h kmetiji tudi pravice na skupnih pašnikih, pravica pridobivanja tehničnega lesa in drv, peska in kamna na zemljiščih bivših agrarnih skupnosti in ki so jih pridobila kmečka gospodarstva za svoje nujne potrebe, če so le-te vpisane v zemljiški knjigi.

Tudi terjatve in dolgovi so sestavni del zaščitene kmetije in niso osebne značaja (dobave surovin, materiala, itd.). Sestavni del kmetije so tudi po načelu civilnega prava različna bremena (prežitek, dajanje živil, obleke, obutve, kuriva, lesa za gradnjo itd.). Isto velja tudi za osebne služnosti, užitka, rabe staovanja in potrebnih prituklin in uživati oziroma rabiti tujo stvar (orodje, vprežno živino) s tem, da mora upravičenec tujo stvar ohraniti.

Da bi preprečili drobitev kmetije kot gospodarske enote ob dedovanju, jo lahko praviloma deduje samo en dedič. Zakon določa samo dve izjemi od tega pravila:

— Izjemoma se kmetija lahko deli, če ni dediča, ki bi izpolnjeval pogoje, drugi dediči pa so kmetje po določenih zakona o kmetijskih zemljiščih.

— Druga izjema pa je v tem, da lahko oporočitelj zapusti kmetijo zakoncem, vendar se kmetija ne sme fizično deliti.

Dedovanje zaščitene kmetije je lahko na podlagi zakona ali po oporoki.

Do dedovanja na podlagi zakona pride, če je zapustnik umrl brez oporoke ali pa če je oporoko sicer napravil, pa je bilo ugotovljeno, da ni veljavna, če v oporoki postavljeni dedič ni preživel zapustnika, če je dedič nesposoben za dedovanje ali če se dedičine odpove, pa za tak primer zapustnik ni postavil drugega dediča in če dedič v oporoki ni bil postavljen.

Za dedovanje kmetij, ki niso zaščitene z odlokom občinske skupščine, velja drugačna ureditev kot za kmetije, ki so zaščitene. Te kmetije se dedujejo po določenih splošnega zakona o dedovanju in za te kmetije ne velja načelo, da jih lahko deduje samo en dedič, da se dedni deleži zmanjšujejo na nujne deleže in da se skrči krog dedičev, ki so upravičeni do dednega deleža. Za dedovanje kmetijskih zemljišč (ki niso zaščitena) veljajo splošni predpisi o dedovanju, če dediči izpolnjujejo pogoje po zakonu o kmetijskih zemljiščih. Ti pogoji pa zadevajo zemljiški maksimum, ki pa je različen za kmete in nekmete.

Med zakonitimi dediči deduje zaščiteno kmetijo tisti, ki ima namen obdelovati kmetijsko zemljišče, če je več dedičev, ki so v enakem položaju imajo med njimi prednost tisti, ki so tak namen že dokazali:

- da so delali na kmetiji, ki je predmet dedovanja,
- usposobljenost za obdelovanja kmetijskega zemljišča
- ki so izkazali pomoč za ohranitev ali izboljšanje kmetije.

Tako ima med drugimi dediči prednost tisti, ki je svoje prihranke vlagal v kmetijo bodisi v posodabljanje ali preživljanje ostarelih. V primeru, če več dedičev izpolnjuje pogoje za dedovanje zaščitene kmetije, predpisuje zakon zaradi dosledne izpeljave načela o nedeljivosti kmetije tri načine, kako se določi dedič zaščitene kmetije:

— kmetijo deduje po samem zakonu zapustnikov zakonec,

— če zapustnikovega zakonca ni ali pa se je dedovanju odpovedal, deduje kmetijo tisti dedič, ki izpolnjuje pogoje in ki so ga določili soglasno tisti sodediči, ki prav tako izpolnjujejo pogoje,

— če se dediči, ki so v dednem postopku enakovredni, ne sporazumejo, deduje zaščiteno kmetijo tisti, ki ga določi sodišče.

Pri svoji odločitvi mora sodišče upoštevati vse pomembne

okolščini, ki so lahko gospodarske, socialne ali druge narave, pri čemer bo moralo sodišče pri svoji odločitvi dobiti mnenje pristojnega upravnega organa za kmetijstvo ali pa krajevne skupnosti.

Opozoriti moramo še, da zakon ne predpisuje, da se mora dedič pred dedovanjem ali po njem izključno ukvarjati samo s kmetijstvom. Tako je torej upoštevano dejstvo, da so na sedanji stopnji razvoja naše družbe delavsko-kmečka gospodarstva zakonit pojav.

Če dedič prostovoljno odtuji podedovano kmetijo ali njen zakonit del v desetih letih po tem, ko je kmetijo prevzel ter pridobil drugo zemljišče najkasneje v enem letu od odtujitve, mora dedičem na njihovo zahtevo doplačati razliko, ki jim gre po zakonu o splošnem dedovanju. Odvzem statusa zaščitene kmetije, ki bi nastal brez prostovoljne odtujitve (sprememba odloka) nima teh posledic.

Ker je eden od razlogov za posebno ureditev dedovanja zaščitene kmetije tudi omogočanje prevzema kmetije pod pogoji, ki dediča ne obremenjujejo preveč, je seveda utemeljeno, da se pravice drugih dedičev zmanjšajo samo na nujne deleže. Te posebnosti so naslednje:

— krog dedičev, ki so upravičeni do dednih deležev, je ob dedovanju zaščitene kmetije omejen na nujne dediče, ki so zakonec, zapustnikovi otroci ali posvojenci ter zapustnikovi starši,

— dedni deleži se izplačujejo samo v denarju,

— dedni deleži se zmanjšajo od zakonitih na nujne deleže in so tako za polovico manjši.

— v dedni delež se dedičem, ki ne dedujejo kmetije, všteje vse, ne glede na zapustnikovo voljo (volila, darila ipd.) in vse kar je bilo porabljeno za dediča v zvezi z njegovim šolanjem, ki presega obvezno šolanje in kar je bilo porabljeno za njegovo usposobitev za samostojno življenje.

Dedni deleži dedičev, ki ne dedujejo kmetije, pa se lahko povečajo ali zmanjšajo. O tem določa sodišče na zahtevo prizadetih dedičev in pri svoji odločitvi upošteva vse okoliščine, zlasti pa premoženjske in pridobitvene razmere prizadetih dedičev in gospodarsko zmožnost kmetije.

Dedni delež se bo tako povečal zlasti, če je dedič, ki ima pravico do dednega deleža, nesposoben za delo ali pa nima sredstev za življenje. Sodišče lahko dedne deleže na zahtevo dediča prevzemnika kmetije zmanjša samo, če bi dedni delež skupaj z obveznostjo zagotovili mladoletnim dedičem usposobitev za samostojno življenje, prekoračili vrednost vseh dednih deležev, ki bi jih sicer moral izplačati dedič prevzemnik kmetije ali pa če bi bila bistveno ogrožena gospodarska zmožnost kmetije. V takem primeru se lahko zgodi tudi, da nekateri dediči ne bi dedovali ničesar, zlasti tisti, ki so v dobrih gmotnih razmerah, prevzemnik kmetije pa je z dednimi deleži ostalih dedičev že dovolj obremenjen. Dedni delež izplača dedič, ki deduje kmetijo. Rok za izplačilo dednega deleža določi sodišče glede na gospodarsko zmožnost kmetije in socialne razmere dediča. Ta rok lahko praviloma traja največ 5 let, v izjemnih primerih lahko iz upravičenih razlogov deduje dedič tudi kmetijsko neobdelovalno zemljišče (pašniki, močvirni travniki, plantaže gozdnega drevja in trstičje), ki ni pomembno za kmetijsko proizvodnjo ter leži v takem območju, v katerem se lahko po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih spremeni namembnost. Tako zemljišče lahko deduje dedič v višini vrednosti svojega dednega deleža. Z izločitvijo takega kmetijskega neobdelovalnega zemljišča ni pomembno prizadeta fizična celovitost kmetije, saj gre za zemljišče, ki ni pomembno za kmetijsko proizvodnjo, gospodarska celovitost kmetije pa se varuje, saj bo dedič prevzemnik denarna sredstva, ki bi jih sicer moral izplačati uporabil v druge namene. Opozorimo naj, da lahko to zemljišče dobi dedič, ki je upravičen do dednega deleža samo v višini svojega dednega deleža. Do te izjeme pa lahko pride samo sporazumno med dedičem prevzemnikom in dedičem, ki je upravičen do dednega deleža.

V zvezi z dedovanjem dedičev, ki kmetije ne obdelujejo, pa moramo povedati še, da zapustnik takim dedičem ne more odpušiti dedne nevrednosti, če so dedno nevredni, zato ker so se pregrešili zoper dolžnost preživljanja zapustnika, ki bi ga po zakonu morali preživljati in tudi ne tistim dedičem, ki zapustniku niso hoteli dati potrebne pomoči. V takem primeru gre za kršitev takih moralnih dolžnosti nasproti zapustniku, ki so predpisane z zakonom, pa tudi za kršitev moralnega načela, da morajo bližnji sorodniki pomagati drug drugemu.

Posebnosti pri dedovanju zaščitene kmetije zadevajo tudi pravice zapustnikovega zakonca in njegovih potomcev glede vrednosti dela, ki se na njihovo zahtevo izloči iz zapuščine. Tu gre za dve pravici:

1. Pravico zakonca, da v skladu z zakonom o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki določa, da je premoženje, ki sta ga zakonca z delom pridobila v zakonski zvezi, njuno skupno premoženje, zahteva, da se njegov delež izloči iz zapuščine.

2. Pravico zapustnikovih potomcev, ki so živeli skupaj z zapustnikom in mu s svojim trudom, delom, zaslužkom ali kako drugače pomagali pri pridobivanju, da se jim iz zapuščine izloči del, ki ustreza njihovem prispevku k povečanju vrednosti zapustnikovega premoženja in da tako izločeni del ne sodi v zapuščino. Navedenim upravičencem pa se vrednost njihovega dela in vlaganj ne dodeli v naravi, temveč jo izplača dedič prevzemnik kmetije v denarju. Rok za izplačilo te vrednosti ne sme biti daljši od dveh let. Dopusčena pa je možnost spremembe vrednosti dela, ki se izplača v denarju v pravico do dosmrtnega preživljanja. Tudi pri tej spremembi, ki se lahko izpelje samo na predlog prizadetih, bo moralo sodišče tako pri odločitvi o priznanju te pravice, kakor tudi pri njenem obsegu upoštevati obe strani, to je zdravstveno stanje in socialne razmere upravičenca ter gospodarsko zmoglost kmetije. Odločba sodišča o obsegu pravice do dosmrtnega preživljanja se lahko spremeni, če se spremenijo okoliščine na strani upravičenca ali pa na strani dediča prevzemnika kmetije, če bi to zavezancu povzročilo veliko izgubo ali pa bi izpolnitev obveznosti postala očitno pretežka.

V skladu z ustavnim načelom, da daje družbena skupnost posebno varstvo otrokom, posveča tudi posebna ureditev dedovanja zaščitene kmetije temu posebno pozornost. Pri mladoletnih dedičih in posvojencih. Ta posebna ureditev varstva mladoletnih dedičev pa velja samo v primeru, če kmetije ne deduje zapustnikov zakonec. Če torej zapustnikov zakonec ne deduje kmetije, je varstvo mladoletnih otrok in posvojencev, ki bi bili lahko dediči kmetije v tem, da se lahko določitev dediča kmetije odloži, dokler zapustnikov otroci in posvojenci ne postanejo polnoletni.

Z odložitvijo določitve dediča kmetije so varovane pravice tistih mladoletnih dedičev, ki bi se sicer odločili za kmetovanje. Sodišče ne odloži določitve dediča kmetije po uradni dolžnosti, ampak samo na predlog zapustnikovega zakonca in skrbstvenega organa. Pri presojanju upravičenosti takega predloga je sodišče dolžno v skladu z ustavnim načelom o posebnem varstvu otrok upoštevati koristi drugih dedičev ter druge pomembne okoliščine kakor tudi koristi mladoletnih dedičev. Tako bo moralo sodišče nedvoumno sprejeti tak predlog, če bi bilo utemeljeno pričakovati, da bo dedič, ki je bil ob uvedbi dedovanja mladoleten, prevzel kmetijo, drugi dediči, ki bi sicer izpolnjevali pogoje za dedovanje kmetije, pa so preskrbljeni. Nasprotno pa ni nobenega razloga za odložitev določitve dediča kmetije v primeru, ko se mladoletni dedič pripravlja za drug poklic in ne kaže nagnjenja za kmetovanje. V takem primeru so pravice mladoletnega dediča dovolj zaščitene že s tem, da mora dedič kmetije—prevzemnik zagotoviti mladoletnim dedičem, da se usposobijo za samostojno življenje primerno gospodarskim zmoglostim kmetije. Ti izdatki se vštejejo v dedni delež po splošnih predpisih o dedovanju, kmetija pri kateri se določitev dediča prevzemnika odloži zaradi mladoletnosti, je do določitve dediča kmetije skupna last vseh dedičev. Ker je kmetija v takem primeru skupna last vseh dedičev, zato ne more nihče razpolagati s svojo pravico. Mladoletni dediči morajo imeti v takem primeru stalnega skrbnika in jih ne more zastopati zapustnikov zakonec. Vsako razpolaganje s tako kmetijo, ki presega redno poslovanje, mora biti soglasno, s tem pa mora soglašati tudi skrbstveni organ.

Pri dedovanju zaščitene kmetije je posebna ureditev dedovanja na podlagi oporoče urejena samo tako, kolikor je treba omejiti oporočiteljevo voljo, da bi se uresničila načela zakona o dedovanju zaščitene kmetije, ki preprečujejo drobitev in omogočajo prevzem kmetije pod pogoji, ki dediča prevzemnika preveč ne obremenjujejo. Omejitve oporočiteljeve volje so predpisane glede tega, komu lahko oporočitelj zapusti kmetijo in glede naklonitve volil. Omejitve oporočiteljeve volje pri določitvi dediča so:

— oporočitelj mora pri oporočnem razpolaganju s kmetijo upoštevati določbe zakona o kmetijskih zemljiščih,

— oporočitelj lahko kmetijo zapusti samo zakonitemu dediču, ki izpolnjuje pogoje za prevzem kmetije,

— oporočitelj lahko zapusti kmetijo samo enemu dediču.

Glede navedenih omejitev pa sta dve izjemi. Prva izjema zadeva omejitve, da sme oporočitelj zapustiti kmetijo samo tistemu, ki je zakoniti dedič in ki izpolnjuje posebni pogoj za dedovanje zaščitene kmetije, to je, da ima namen z osebnim delom obdelovati kmetijsko zemljišče. Če takega dediča ni, lahko oporočitelj zapusti zaščiteno kmetijo tistemu, ki je kmet

po zakonu o kmetijskih zemljiščih, seveda v mejah zemljiškega maksimuma. Druga izjema pa je, da oporočitelj zapusti kmetijo zakoncem (če je eden od njih zakonit dedič), kmetija pa se v takem primeru ne sme deliti. Če oporočitelj teh omejitev ne upošteva, pride do dedovanja na podlagi zakona. Omejitve oporočiteljeve volje glede naklonitve volil in daril so v tem, da oporočitelj ne sme nakloniti volila, katerega predmet so kmetijska zemljišča, gospodarska in stanovanjska poslopja, ki se rabijo za redno kmetijsko proizvodnjo. Druge predmete, ki se štejejo v kmetijo, pa lahko nakloni samo, če s tem ne prizadene gospodarske zmoglosti kmetije, če so predmet volila denar ali drugi predmeti, ki sodijo h kmetiji, o takih naklonilih in volilih pa odloča sodišče samo na zahtevo dediča prevzemnika.

Pri dedovanju zaščitene kmetije na podlagi oporoče pa imajo zakoniti dediči, ki kmetije ne dedujejo, pravico do nujnega deleža ne glede na zapustnikovo voljo. Ti dediči dobijo, če to zahtevajo, dedni delež, ki jim pripada, čeprav jih je oporočitelj v oporoki prezrl ali pa jim je naklonil manj, kot jim pripada. V nasprotju z navedenimi načeli tudi lastnik kmetije ne sme razpolagati s pogodbami o izročitvi in razdelitvi premoženja za življenje, darilnimi pogodbami za primer smrti in pogodbami o dosmrtnem preživljanju.

V primeru, ko ni dediča, ki bi prevzel kmetijo, to je takega, ki bi imel namen obdelovati kmetijsko zemljišče z osebnim delom, se dedovanje odloži za eno leto. V tem času mora Kmetijska zemljiška skupnost iskati prevzemnika. Pri tem mora Kmetijska zemljiška skupnost skušati najti prevzemnika kmetije med kmetijskimi organizacijami združenega dela, gozdna zemljišča in gozdove pa ponuditi delovni organizaciji, ki gospodari z gozdovi, nato pa šele med drugimi občani, ki so ali pa bi radi postali kmetje. Če je med občani več interesentov za prevzem zaščitene kmetije, jo prevzame tisti, ki ga določi Kmetijska zemljiška skupnost. To pa ne pomeni, da ne bi mogli iskati prevzemnika kmetije tudi sami dediči, vendar bo tako poiskani dedič lahko prevzel zaščiteno kmetijo le, če se bo s tem strinjala Kmetijska zemljiška skupnost. Kmetijska zemljiška skupnost ne more prenesti kmetije na prevzemnika, ker le-ta pridobi kmetijo samo na podlagi sodnega sklepa.

Prevzemnik take kmetije mora plačati posebno prevzemno ceno, za katero se dogovori z dediči. Če ne pride do sporazuma o prevzemni ceni, le-to določi sodišče, pri čemer ni vezana na prometno vrednost kmetije in tudi ne na predpise o razlastitvi. Upoštevati mora prevzemnikovo premoženjsko stanje, gospodarsko zmoglost kmetije in višino bremen. Rok za plačilo prevzemne cene ne sme biti daljši od petih let. Prevzemna cena, ki jo določi sodišče, predstavlja tako zapuščino, ki jo potem zakoniti dediči dedujejo po zakonu o dedovanju. Prevzemnik zaščitene kmetije in dediči pa se lahko dogovorijo, da prevzemnik prevzame samo kmetijsko in gozdno zemljišče in druge stvari, ki pripadajo h kmetiji. Če do takega dogovora ne pride, prevzame prevzemnik se, kar po zakonu sodi h kmetiji.

Če Kmetijska zemljiška skupnost ne najde prevzemnika v roku enega leta, so možne naslednje rešitve:

— kmetija postane v celoti družbena lastnina,

— družbena lastnina postanejo vsa kmetijska in gozdna zemljišča,

— kmetijo dedujejo dediči po splošnem zakonu o dedovanju.

O tem ali dediči dedujejo celotno zaščiteno kmetijo pa odloča na predlog Kmetijske zemljiške skupnosti občinska skupščina z odlokom, pri čemer gre v bistvu za odvzem statusa zaščitene kmetije. Za predmete, ki postanejo družbena lastnina, plača Kmetijska zemljiška skupnost odškodnino po načelu prevzemne cene, ta odškodnina pa predstavlja zapuščino, ki jo dediči dedujejo po splošnih predpisih o dedovanju kmetijskega zemljišča in gozdove, ki postanejo družbena lastnina, daje Kmetijska zemljiška skupnost v uporabo kmetijskim ali gozdnim organizacijam združenega dela ali v dolgoročni zakup kmetom, lahko pa jih tudi proda.

V času zapustnikove smrti in dokler sodišče ne izda sklepa, na podlagi katerega prevzemnik pridobi kmetijo ali ne pride kmetija v družbeno premoženje, upravlja kmetijočasni upravitelj. Časnega upravitelja imenuje sodišče na predlog Kmetijske zemljiške skupnosti. Časni upravitelj v tem času gospodari s kmetijo, pri čemer ima dolžnost, da se vrednost kmetije ne zmanjšuje in da teče normalna proizvodnja. Časni upravitelj ne sme odtujevati nepremičnin razen tistih, ki so v zvezi z rednim gospodarjenjem (prodaja spitate živine, pridelkov in podobno). O svojem delu mora časni upravitelj poročati sodišču, za upravljanje pa mu pripada nagrada, ki mu jo določi sodišče in ki gre v breme kmetije.

Komite za družbeno planiranje,
gospodarstvo in proračun

1. k.o. Gorenja vas

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m2	ha	a	m2
1. Maležič Marija Gorenjska c. 29, Ribnica	18	79	21	14	67	74
2. Nosan Marija, Franc Gorenjska c. 35, Ribnica	15	75	47	9	75	94
3. Ilc Jože, Gorenjska c. 45 Ribnica	25	45	54	21	09	08
4. Oberstar Alojz, Ribnica Gorenjska c. 51	18	67	21	13	47	63
5. Klun Josip, Ribnica Gorenjska c. 53	14	41	57	9	63	44
6. Lovšin Angela, Ribnica Gorenjska c. 54	24	26	80	16	39	94
7. Klun Franc, Ignac Dolenjska c. 145/E, Lj.	17	93	13	12	30	6
8. Pajnič Marija, Ribnica Gorenjska c. 46	18	00	49	12	44	47
9. Marolt Neža, Ribnica Gorenjska c. 40	11	07	95	7	25	76
10. Lesar Matija, Ljudmila, Gorenjska c. 69, Ribnica	29	54	45	20	35	62
11. Rigler Pavel, Breg 28	14	75	38	3	69	62
12. Rigler Nežka, Breg 23	11	85	00	5	87	63
13. Kozina Frančiška, Breg 7	17	77	08	11	15	19
14. Boh Ivana in Levstek Frančiška, Breg 29	9	79	71	6	23	26
15. Mrše Franc, Breg 14	10	25	39	6	10	08
16. Petek Janez in solastniki Dolenji Lazi 13	20	63	63	9	55	48
17. Kozina Ivana, Žlebič 1	21	07	50	13	10	60
18. Rus Ivana, Dolenji Lazi 15	25	15	50	13	00	90
19. Mrše Frančiška Dolenji Lazi 32	12	13	86	0	23	15
20. Dejak Anton, Dol.Lazi 10	38	27	33	26	40	39
21. Dejak Jože, Dol.Lazi 18	15	50	97	9	16	58
22. Boh Alojz, Dol.Lazi 17	26	91	95	16	22	41
23. Stupica Ivan in solastniki Dolenji Lazi 21	19	38	13	10	05	06
24. Rus Ana, Dol.Lazi 25	11	34	20	7	39	99
25. Petek Alojz, Dol.Lazi 22	16	28	23	11	49	70
26. Šmalc Frančiška, Žlebič 4	3	76	31	6	82	82
27. Dejak Jože, Zapuže 1	10	19	56	6	48	43
28. Klun Jože, Zapuže 3	21	42	54	12	16	81
29. Oberstar Marija, Zapuže 5	26	89	56	20	65	74
30. Lovšin Janez, Zapuže 4	17	37	66	12	34	48
31. Kos Marija in dediči Gorenjska c. 50, Ribnica	11	79	74	5	19	66

k.o. Podpoljane

1. Gorjup Kristina, Gor.Podpoljane 1	23	00	41	14	58	46
2. Marolt Jože, G.Podpoljane 3	11	43	08	3	80	70
3. Rigler Frančiška, Gor.Podpoljane 4	10	55	96	4	10	07
4. Mate Janez, Dol.Podpoljane 7	15	02	87	3	96	20
5. Marolt Jože, D.Podpoljane 6	20	12	26	8	71	76
6. Tomšič Jože, D.Podpoljane 4	19	05	07	7	71	61
7. Hočevar Marija, G.Podpoljane št. 2	21	09	41	11	26	94
8. Bavdek Helena, D.Podpol.5	9	03	70	3	53	47
9. Peterlin Ferdinand Bukovec 1	11	47	50	5	94	16
10. Novak Jože, Bukovec 2	22	37	59	11	08	80
11. Adamič Ivan, Gašpinovo 4	27	70	13	18	20	14
12. Lunder Dominik, Pinkovo 2	13	00	03	7	87	83
13. Adamič Ciril in solastniki Gašpinovo 1	16	62	50	8	60	21
14. Lovšin Franc, Gašpinovo 3	17	10	44	11	29	53
15. Adamič Stane, Frančiška, Hojče 5	26	41	74	11	00	81
16. Grebenc Filip, Maršiči 1	13	38	56	7	83	64
17. Oblak Ana, Maršiči 3	14	98	67	7	85	96
18. Prijatelj Mirko, Maršiči 4	16	70	44	9	59	77
19. Rigler Ana, Praproče 12	27	79	93	13	98	65
20. Rigler Jože, Praproče 9	29	13	58	12	87	68

celotno od tega gozda
ha a m2 ha a m2

21. Prijatelj Marija, Maršiči 4 Drobnič Olga, Graben 2 Marolt Terzija, G.Podpol.3	29	96	70	16	06	91
22. Klun Jože, Pusti hrib 1	25	36	66	19	30	24
23. Marolt Jože, Pusti hrib 2	33	96	76	24	41	18
24. Oblak Jernej, Rigel 2	23	79	34	13	97	19
25. Ogrinc Jože, Zlati rep 4	17	80	02	11	00	07

k.o. Gora

1. Bačnik Anton, Janeži 4	25	77	93	13	21	78
2. Gornik Janez in solastniki Janeži 11	26	09	57	9	25	14
3. Peček Franc, Petrinici 4	17	55	34	6	17	22
4. Krže Franc, Petrinici 2	16	75	79	4	41	69
5. Krže Janez, Petrinici 7	16	29	91	6	35	30
6. Lavrič Alojz, Petrinici 6	13	51	66	2	75	26
7. Mestek Jože, Janeži 8	24	91	56	13	05	57
8. Gornik Anton, Kračali 1	15	67	01	6	44	51
9. Vesel Jože, Kračali 12	18	11	30	7	82	09
10. Čampa Anica, Stanko, Kračali 14	16	19	09	6	57	43
11. Pust Ivan, Sodražica 99	12	65	47	1	54	10
12. Arko Marija, Janez Kračali 5	18	63	62	6	08	13
13. Vesel Alojz, Betonovo 4	18	68	42	7	15	60
14. Čampa Justina, Drago Betonovo 3	17	70	54	5	54	42
15. Krže Mirko, Betonovo 1	25	39	63	9	21	57
16. Arko Anton, in solastniki Kržeti 9	36	17	28	19	17	28
17. Krže Stanislav, Kržeti 19	23	97	64	9	12	77
18. Košir Ivan, Kržeti 2	14	34	22	6	02	90
19. Debeljak Jože, Kračali 7 + 6/7 od p.l.50	14	45	02	5	78	10
	12	98	34	6	62	02
20. Arko Janez, Janeži 3	21	58	89	9	02	36
21. Knavs Jože, Petrinici 10	14	76	18	5	59	03
22. Gornik Alojzij, Janeži 6 Gornik Stane, Studenc 2	26	92	89	8	12	37
23. Levstek Neža, Petrinici 13	31	72	08	13	24	29
24. Lavrič Stane, Alojzija Petrinici 11	15	46	77	6	04	10
25. Gornik Mirko, Petrinici 14						

k.o. Zamostec

1. Šilc Jerca, Zamostec 49	15	93	25	8	34	51
2. Mohar Jože, Zamostec 25	11	03	18	6	53	34
3. Mihelič Franc, Zamostec 67	11	73	39	6	14	90
4. Hočevar Ivan, Zamostec 27	11	60	71	6	88	99
5. Arko Franc, Zamostec 29	9	12	97	3	60	71
6. Zabukovec Alojz, Zamostec 31 (ni 471 k.o. Jurjevica)	11	35	72	6	28	58
7. Cvar Stane, Zamostec 33	12	37	11	4	90	35
8. Cvar Franc, Zamostec 35	13	77	17	5	02	63
9. Prijatelj Anton, Anica, Zamostec 34	15	05	22	9	33	92
10. Čampa Franc, Zamostec 30	10	13	23	5	36	20
11. Prijatelj Franc, Zamostec 40	16	40	70	9	20	01
12. Trhlen Edvard, Zamostec št. 24	13	20	66	6	44	17
13. Cvar Edvard, Zamostec 20	24	18	57	9	86	21
14. Mihelič Rudolf, Zamostec 12	9	01	29	4	19	05
15. Brinšek Marija, Zamostec 14	16	46	19	9	75	11
16. Bartol Jože, Zamostec 11	13	70	59	8	50	21
17. Lovšin Alojz, Lipovščica 7	12	17	72	5	83	67
18. Zidar Janez, Lipovščica 8	12	55	35	11	00	64
19. Cvar Franc, Lipovščica 9	21	13	25	10	84	49

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m ²	ha	a	m ²
20. Arko Stefanija, Lipovščica 11	11	21	78	4	39	82
21. Fajdiga Marija, Nova Stifta 2	13	21	52	4	44	45
22. Češarek Jože, Marija Ravnji dol 8	23	54	28	14	98	43
23. Šega Jože Ravnji dol 7 Šega Frančiška, Lipovščica 6	10	62	81	4	78	06
24. Šega Alojz, Ravnji dol	10	44	76	4	96	26
25. Lovšin Angela, Sodražica 21	32	50	39	21	21	17
26. Tanko Alojz, Vinice 10	10	61	13	4	96	37

k.o. Velike Poljane

1. Prijatelj Marija in solastniki Vel. Poljane 39	24	55	78	13	46	63
2. Ambrožič Stefan, Vel. Poljane 36	22	78	34	13	07	38
3. Strnad Anton, V. Poljane 34	16	55	49	6	33	74
4. Prijatelj Anton, Karoline, Vel. Poljane 30	19	35	56	9	59	06
5. Andoljšek Franc, V. Polj. 17	23	30	22	11	30	21
6. Fister Alojzija in solast. Vel. Poljane 26	16	03	61	6	40	73
7. Mestek Stanislava, V. Polj. 24	10	65	31	10	42	95
8. Prijatelj Franc, " 20	20	98	80	10	18	26
9. Ivanc Ljudmila, " 22	22	13	46	11	77	98
10. Ivanc Alojz, " 17	11	18	78	5	72	58
11. Čampa Franc, " 21	23	11	43	13	00	58
12. Novak Matija, " 19	15	55	70	6	17	47
13. Arko Janez, " 15	17	14	91	6	81	23
14. Adamič Janez, " 9	16	90	09	8	89	13
15. Šilc Marija, " 43	21	12	81	11	71	08
16. Ivanc Marija, Jože " 8	23	33	39	11	30	64
17. Gregorič Frančiška, Martin Vel. Poljane 6	31	72	44	17	80	06
18. Andoljšek Alojz, Velike Poljane 5	26	15	30	14	67	50
19. Peterlin Nežka, V. Polj. 40	32	00	11	20	96	76
20. Andoljšek Filip, " 37	19	75	34	9	87	91
21. Peterlin Janez, Skrajnek 1	14	08	77	6	91	12
22. Rigler Janez, Skrajnek 2	24	03	58	9	60	33
23. Prijatelj Terezija, Skrajnek 3	13	47	85	4	40	16
24. Prijatelj Ana, Vrh 1	24	25	07	12	12	55
25. Novak Janez, Vrh 2	16	39	77	7	02	63
26. Drobnič Franc, Žukovo 1	15	95	08	6	73	39
27. Levstek Marjeta, Žukovo 2	13	52	19	4	78	89
28. Žužek Janez (Andoljšek Matevž	25	57	08	14	00	28
29. Kos Ludvi, Žlebič 39	15	93	70	10	38	35

k.o. Žimarice

1. Flos Matija, Žimarice 69	13	18	71	5	12	32
2. Debeljak Alojz, " 67	17	02	54	8	27	54
3. Perušek Jože, " 49	15	71	40	7	16	89
4. Košmrlj Franc, Podklanec 3	11	63	59	5	40	16
5. Perušek Dominik, Žimarice 46	10	01	67	5	17	90
6. Zajc Jože in solastniki Žimarice 44	17	92	67	12	67	95
7. Zajc Franc, Žimarice 47	13	61	13	3	98	11
8. Belaj Anton, Žimarice 37	12	17	20	6	79	65
9. Kovačič Karel, Žimarice 28	24	35	52	18	74	51
10. Pogorelc Stane, " 26	14	64	60	7	95	47
11. Levstek Jože, " 17	10	40	36	4	66	62
12. Pirc Franc, Žimarice 18	38	34	04	26	56	33
13. Klun Marija, " 15	9	08	81	5	94	94
14. Pirc Marija in Boris Žimarice 6	16	55	38	6	22	67
15. Čampa Ivan in solastniki Žimarice 5	11	45	53	4	72	70
16. Zajc Žimarice 29	12	39	84	5	38	76
17. Kožar Anton, " 80	12	18	49	6	93	93
18. Lovšin Franc, " 3	15	94	94	8	21	08
19. Vesel Alojz, " 82	14	36	90	10	27	25
20. Arko Edvard, Globel 3	19	02	50	10	05	38
21. Košir Marija, " 2	12	22	19	5	01	62

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m ²	ha	a	m ²
22. Janež Ludvik, Globel 5	15	39	15	5	54	70
23. Vesel Alojz, " 4	9	39	92	2	48	65
24. Janež Pavla, " 13	14	23	95	6	24	23
25. Hren Leopoldina, " 15	12	75	72	5	17	04
26. Mihelič Franc, Oražem Rudolf Globel 20	19	95	90	8	50	30
27. Košir Franc, Globel 25	11	27	37	2	03	72
28. Ilc Franc, Globel 6	12	02	06	4	78	64
29. Klančar Alojz, Podklanec 26	14	38	45	1	64	94
30. Košmrlj Silvester, Adolf Podklanec 24	21	51	88	14	10	42
31. Samsa Jožefa in solastniki Podklanec 28	16	75	44	6	02	83
32. Mihelič Jožefa, Podklanec 6	11	44	07	7	14	10
33. Mihelič Rudolf, Podklanec 7	15	33	07	10	94	79
34. Bartol Ivan in Antonija Podklanec 31	11	54	96	3	39	90
35. Vesel Ludvik, Podklanec 5	14	38	71	8	16	49
36. Košmrlj Jože, " 8	20	71	56	11	79	45
37. Matko Milan, " 12	16	98	00	9	54	00
38. Turk Karol, Žimarice 44	12	61	18	5	31	06

k.o. Travnik

1. Knavs Josip, Travnik 114	32	16	73	10	77	63
2. Levstek Franc, " 98	18	11	19	5	44	03
3. Bambič Jože in solastniki Travnik	20	33	80	8	08	88
4. Grbec Anton, Travnik 95	15	66	96	3	59	90
5. Bartol Jernej, Travnik	19	23	89	5	38	11
6. Levstek Gizela in solastniki Travnik 100	15	65	93	2	87	04
7. Vesel Alojz, Travnik 31	13	60	59	5	63	23
8. Lavrič Franc, Travnik 40	13	33	96	3	75	94
9. Pintar Karol in solastniki Travnik	13	92	10	7	29	55
10. Vesel Anton Travnik 75	17	36	77	4	35	36
11. Bartol Antonija Travnik 82 in solastniki	26	72	38	5	09	94
12. Lavrič Franc in solastniki Travnik 26	30	62	09	8	82	63
13. Lavrič Karol, Jožefa, Travnik 64	27	38	61	9	63	07
14. Vesel Frančiška, Travnik 70	26	22	04	9	10	63
15. Bambič Marjeta, Travnik 71	31	09	16	13	73	59
16. Košir Ivana in solastniki Travnik 43	37	26	59	15	23	40
17. Rus Jernej in solastniki Travnik 56	19	53	26	1	08	34
18. Zbačnik Anton, Travnik 52	19	97	16	4	91	94
19. Benčina Olga, Travnik 51	20	72	56	7	63	53
20. Bartol Alojz, " 44	25	20	91	6	61	90
21. Lavrič Anton in Ivana Travnik 45	20	44	19	5	78	75
22. Levstek Franc in solastniki Travnik 11	14	93	88	3	58	73
23. Lavrič Tomo, Travnik 74	20	51	08	8	75	92
24. Mikulčič Janez, " 124	15	40	74	4	40	91
25. Bartol Albin in solastniki Travnik 121	26	35	12	8	95	62
26. Levstek Ana in Ivan, Travnik 55	24	87	21	7	70	36
27. Levstek Franc in Pavla, Travnik 119	28	85	73	7	90	65
28. Žagar Mihaela, Travnik 67	25	45	59	9	34	22
29. Levstek Rudolf, Travnik 116	20	10	13	5	82	77
30. Lavrič Ljudmila, Travnik 74	17	82	73	4	88	76

k.o. Jurjevica

1. Kovačič Ludvik, Jurjevica 13	28	03	79	19	38	80
2. Maren Anica, Jurjevica	11	26	70	7	04	83
3. Lesar Franc, Jurjevica 8	14	56	91	8	19	21
4. Andoljšek Franc, " 5	11	16	75	7	00	72
5. Kozina Jože, " 3	10	87	58	5	70	82
6. Kozina Francka, " 20	11	13	34	5	45	73

	celotno			od tega gozda			
	ha	a	m ²	ha	a	m ²	
7. Šilc Marija, Jurjevica 21	10	65	89	6	20	41	
8. Zajc Olga, Jurjevica 23	9	37	23	5	81	00	
9. Pakiž Frančiška, Jurjevica 24	8	01	77	3	82	18	
10. Šilc Marija, "	39	10	23	87	5	65	08
11. Gornik Franc "	36	12	14	76	6	93	82
12. Osvald Franc "	33	9	34	83	4	66	04
13. Lovšin Franc "	18	9	75	29	5	38	01
14. Lavrič Marija in solastniki Jurjevica 17	9	23	38	5	10	79	
15. Gornik Ivan, Jurjevica 16	11	71	65	8	26	23	
16. Hočevar Anton "	15	11	54	64	6	84	19
17. Petek Terezija "	14	15	94	09	11	38	49
18. Zidar Jože, Breže 22	23	41	02	11	98	55	
19. Boh Frančiška, Jurjevica 1	17	55	92	11	04	40	
20. Lesar Stane, Breže 26	14	73	06	9	58	03	
21. Klun Franc, Breže 25	12	58	01	6	54	12	
22. Zidar Stanko, Breže 21	13	72	24	7	56	16	
23. Čampa Jože, Breže 15	11	79	16	6	17	82	
24. Šilc Marija, Breže 20	11	43	35	6	10	68	
25. Boh Frančiška, Breže 41	11	04	02	5	06	22	
26. Trdan Frančiška in dediči Breže 30	11	96	78	5	43	81	
27. Lesar Ludvik, Breže 37	10	07	35	4	73	76	
28. Vesel Anton, Breže 19	9	07	62	5	86	00	
29. Smalc Frančiška, Breže 35	14	49	37	8	19	28	
30. Lovšin Alojz, Breže 34	16	12	43	7	20	80	
31. Andoljšek Franc, Breže 33	15	40	31	7	99	60	
32. Zorc Frančiška, Breže 32	9	54	38	5	39	00	
33. Ogrinc Ivan, Breže 1	16	70	88	11	74	73	
34. Zidar Franc, Breže 30	10	08	02	5	21	19	
35. Lesar Franc, Breže 31	13	10	41	6	87	95	
36. Bevka Jože, Breže 13	9	85	48	4	45	71	
37. Arko Janez, Breže 9	10	87	10	6	14	03	
38. Boh Ivana, Breže 2	3	00	31	4	00	00	
39. Arko Ivan, Kot 14	9	57	86	5	00	00	
40. Čampa Anton, Kot 9	8	59	45	4	35	41	
41. Mihelič Franc, Marija Kot 12	11	47	40	5	70	62	
42. Gorše Ivana, Janez, Kot 16	11	93	34	5	70	62	
43. Fajdiga Mirko, Marija, Kot 10	11	05	09	5	92	73	
44. Zajc Rudolf, Kot 19	7	14	21	3	52	17	
45. Goršič Jože, Kot 33	11	67	45	4	07	36	
46. Lesar Frančiška, Jurjevica	11	15	90	6	08	66	
47. Mihelič Ivan, Ana, Kot 13	28	61	73	22	01	00	
48. Oberstar Jože, Ivana, Jurjevica 56	15	85	91	12	70	79	
49. Oberstar Viktor, Jurjevica	12	41	74	6	40	08	
50. Maren Alojz, Jurjevica	8	41	78	4	56	94	

k.o. Dane

1. Pahulje Jože, Dane 5	11	10	02	9	10	74
2. Arko Ivana, Dane 4	11	62	30	6	95	89
3. Andoljšek Leopold, Dane 6	19	03	79	12	18	61
4. Čampa Frančiška, Dane 14	18	38	13	10	51	04
5. Pakiž Anton, Ana, Dane 15	23	21	02	17	22	35
6. Ambrožič Ludvik, Dane 16	17	50	53	9	55	65
7. Zobec Alojz, Dane 17	17	50	53	9	55	65
8. Zobec Anton, Dane 21	13	29	35	7	25	69
9. Zobec Jože, Dane 8	10	70	31	5	63	10
10. Zobec Anton, Dane 11	8	20	30	3	56	28
11. Pajnič Branko, Bukovica 13	10	71	32	5	15	95
12. Pahulje Edo, Bukovica 19	13	82	55	13	54	16
13. Levstek Alojz, Metka Bukovica 5	14	33	85	5	50	22
14. Benčina Marija, Bukovica 4	10	59	49	5	58	25
15. Klun Jože, Bukovica 3	12	61	27	8	16	81
16. Klun Matija in solastniki Bukovica 6	19	63	84	9	10	20
17. Klun Janez, Bukovica 21	14	77	15	7	10	60
18. Osvald Janez, Sajevec 9	10	39	08	5	39	60
19. Sega Janez, Sajevec 11	10	02	97	6	44	09
20. Lovšin Andrej, Sajevec 17	9	78	04	4	39	03
21. Mihelič Frančiška, Sajevec 19	9	37	39	4	38	76
22. Klun Marija, Sajevec 20	11	13	42	4	88	81

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m ²	ha	a	m ²
23. Šilc Jože, Sajevec 23	11	23	45	5	67	29
24. Jaklič Albina, Franc, Sajevec 16	16	11	54	9	55	97
25. Grebenc Amalija, Sajevec 14	10	79	60	5	05	28
26. Gruden Neža in solastniki Sajevec 10	11	90	73	6	03	90

k.o. Prigorica

1. Levstek Marija in solastniki Prigorica 8	9	50	36	3	90	95
2. Kozina Karol, Prigorica 35	12	56	32	7	31	64
3. Henigman Franc, Prigorica 97	11	03	46	6	10	77
4. Klun Anton, Prigorica 39	11	91	31	4	69	26
5. Oražem Franc, Prigorica 40	10	01	10	6	15	03
6. Starc Ivan, Prigorica 43	10	04	47	4	90	56
7. Nosan Jakob, Prigorica 47	10	59	25	5	92	15
8. Lovšin Rudolf, Canada	11	12	06	6	71	49
9. Merhar Josip, Prigorica 55	13	08	69	8	82	80
10. Hren Marija, Frančiška Prigorica 75	9	22	34	4	50	59
11. Češarek Neža, Prigorica 56	10	74	08	5	66	56
12. Henigman Karolina, Prigorica 61	10	28	36	5	67	48
13. Mrhar Ivanka in solast. Prigorica 65	8	46	30	4	55	26
14. Bojc Franc, Prigorica 86	13	75	06	9	24	98
15. Kromar Jakob, Prigorica 74	32	91	66	22	30	99
16. Gorše Franc, Prigorica 77	10	03	17	4	50	21
17. Tanko Angela, Prigorica 76 dr. Kostič Ana, Beograd	16	53	41	6	80	70
18. Oražem Stanislav, Prig. 72	19	82	36	7	16	54
19. Mrhar Frančiška, Prig. 62	9	31	52	7	13	91
20. Novak Jože, Ivana, Prig. 59	10	52	14	7	60	71
21. Marin Marija, Prigorica 51	13	09	08	7	87	77
22. Čampa Jože, Marjeta, Prigorica 46	10	04	29	4	63	96
23. Peček Justina, Prigori 69	10	35	09	6	83	39
24. Henigman Karolina, Prig. 71	10	55	73	6	24	04
25. Tanko Julijana, Franc, Prig. 17 Zobec Julinana, Gor. vas 74	12	25	77	7	49	28
26. Hren Angela, Prigorica 16	9	21	27	6	15	80
27. Kromar Karol, Prigorica 13	9	04	50	5	71	60
28. Pust Franc, Prigorica 9	13	83	80	8	30	39
29. Šobar Janez, Prigorica 10	12	16	98	7	36	14
30. Starc Anton, Prigorica 31	17	92	88	13	60	21
31. Mrhar Anton, Prigorica 82	10	70	70	7	47	80
32. Klun Jože, Nemška vas 30	18	68	13	5	30	61
33. Tomšič Ana, Nemška vas 14	10	84	36	3	64	28
34. Češarek Ana, Stupica Marija Nemška vas 17	10	06	05	3	67	94
35. Petek Marija, Nemška vas 26	7	47	46	3	19	79
36. Prelesnik Franc, " 22	14	17	64	5	80	29
37. Klun Janez, " 39	13	19	36	5	30	40
38. Bojc Jože, Nemška vas 33	15	18	28	6	53	34
39. Zobec Ivan, " 23	14	94	35	6	25	35
40. Klun Ivan, " 25	7	79	89	3	01	11
41. Kožar Ivana, " 16	11	70	31	3	30	34
42. Češarek Vinko, " 15	17	42	14	8	80	66
43. Rus Marija, " 13	10	12	65	4	02	07
44. Tanko Neža in Stane, " 9	9	14	58	2	64	27
45. Šilc Anton, Nemška vas 5	13	00	84	7	98	23
46. Kožar Marija in solastniki Nemška vas 6	9	15	79	4	50	40
47. Klun Janez, Nemška vas 57	14	12	35	6	82	03
48. Kersnič Pavla, " 8	20	34	97	11	61	24
49. Češarek Ludvik, " 27	14	01	30	8	87	54
50. Dejak Jože, Nemška vas Dejak Jože, Dol. Lazi 13	11	92	26	6	83	60
51. Češarek Pavel, ml. in solastniki, Nemška vas 34	17	19	26	16	06	68
52. Lesar Angela, " 21	11	72	50	5	76	15
53. Klun Marija, " 31	9	12	34	4	04	90
54. Adamič Anton, Zadolje 8	17	48	33	11	89	10
55. Oblak Anton, Marija Zadolje 5	19	74	58	11	82	52
56. Žugec Jožefa in solastniki Trg V. Vlahoviča 2, Ribnica	11	32	45	4	93	26

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m ²	ha	a	m ²
57. Drobnič Angela, Zadolje 3	19	69	91	12	08	32
58. Mihelič Angelca, Šeškova 32	24	66	26	17	69	50
59. Čampa Marija, Zadolje 7	14	26	48	8	46	31
60. Češarek Marija, Nemška vas 36	11	42	70	5	27	79

K.o. Goriča vas

1. Ilc Pavel, Goriča vas 11	7	05	90	2	82	21
2. Lovšin Franc, " 70	3	52	82	5	10	37
3. Bolha Janez " 81	15	32	46	6	18	29
4. Tanko Franc " 84	9	46	37	5	14	18
5. Starc Alojz, " 86	9	76	73	4	67	83
6. Ambrožič Franc, " 47	10	63	69	5	94	12
7. Prelesnik Janez " 88	9	12	30	5	57	66
8. Knavs Ivan " 89	11	05	34	6	75	92
9. Silc Jože " 90	10	78	51	6	22	69
10. Lovšin Alojz " 91	9	15	10	4	95	35
11. Ilc Alojz, Marija " 68	17	27	83	10	30	93
12. Ilc Ivanka, Jože " 12	19	69	52	10	47	84
13. Nosen Valentin " 25	10	31	94	6	33	62
14. Petek Marija, Stane " 45	26	57	92	17	14	23
15. Tanko Marija " 34	11	13	35	6	62	93
16. Henigman Franc " 73	15	10	78	9	69	92
17. Silc Ludvik " 69	10	03	56	7	02	82
18. Šega Josip " 66	11	45	67	7	69	04
19. Mate Jože " 51	10	52	93	6	15	46
20. Mate Neža " 64	12	29	73	6	47	72
21. Zadnik Ferdinand " 52	11	31	78	6	02	31
22. Zobec Julijana " 74	24	00	80	13	24	32
23. Bolha Franc Hren Nežka, Gor.c.15 (brez zk.vložka št. 156 k.o. Kobljarji " 335 k.o. Polom " 139 k.o. Podtabor)	11	33	37	7	04	20
24. Lovšin Alojz, Angela, Goriča vas 65	11	72	74	5	00	27
25. Lovšin Jožefa, Goriča vas 67	11	28	62	6	60	67
26. Drobnič Jože, Goriča vas 44	11	20	30	6	64	23
27. Ilc Anton, Goriča vas 24 (brez pos.lista 379 Polom in 160 Kobljarji)	10	22	97	5	86	55
28. Pogorelec Marija Goriča vas 27	10	82	98	6	47	69
29. Starc Alojz, Goriča vas 49	10	39	72	4	24	72
30. Lovšin Janez in solast. Goriča vas 54	11	09	78	6	29	78
31. Pucelj Jožefa, Goriča vas št. 31 (brez 167 Kobljarji)	11	32	10	6	70	11
32. Lovšin Jože, Goriča vas 75	12	57	58	8	54	57
33. Pucelj Jožefa, Hrovača 25	14	44	17	8	61	60
34. Tanko Marija, Hrovača 27	14	73	73	8	19	51
35. Jecelj Frančiška " 34	16	94	96	11	20	02
36. Klun Marija " 33 (brez p.l. 132 Podtabor)	9	00	12	3	18	95
37. Tekavec Marija " 43 in solastniki (brez p.l. 133 Podtabor)	7	59	82	3	88	39
38. Gornik Marija, Hrovača 51	10	77	59	6	19	53
39. Andoljšek Marija, " 49	13	79	12	5	10	84
40. Nadler Marija in solastniki Hrovača 47	14	71	86	7	66	93
41. Kersnič Neža, Hrovača 46	15	12	31	9	64	95
42. Peček Janez " 45	16	40	37	8	08	60
43. Skrabec Stane, Frančiška Opekarška 6, Ribnica	18	51	87	10	24	46
44. Andoljšek Ludvik, Hrovača 39	11	23	78	6	20	11
45. Lovšin Franc, Hrovača 37	17	27	83	10	08	67
46. Prelesnik Janez " 32	11	35	80	5	02	39
47. Grebenc Franc " 31 Karolina	11	42	23	5	21	39
48. Pucelj Janez " 8	11	44	74	7	47	22
49. Bolha Janez " 54 (brez p.l. 144 Podtabor)	3	57	85	4	33	02
50. Ambrožič Janez, Hrovača 55 (brez p.l. 147 in 145 k.o. Podtabor)	14	00	96	7	77	16
51. Zobec Marija, Hrovača 26	13	26	50	6	48	22
52. Lesar Ana in solastniki Hrovača 23	14	26	39	8	25	43
53. Andoljšek Stane Hrovača 41	14	06	98	8	00	45
54. Petek Franc, Otavice 30	11	39	25	8	15	00

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m ²	ha	a	m ²
55. Arko Janez in solastniki Ftavice 28	32	06	19	24	80	50
56. Klun Marija in solastniki Hrovača 3	17	40	23	13	02	06
57. Pucelj Janez, Hrovača 13	16	12	63	12	62	78
58. Klun Franc " 20	17	25	02	12	94	63
59. Petek Jože " 17	17	19	30	10	65	35
60. Dejak Ivana, Ludvik " 15	15	75	46	9	68	89
61. Pahulje Jože " 14	20	56	54	22	91	93
62. Arko Janez " 13	19	72	06	16	38	51
63. Dejak Frančiška " 12	26	66	15	19	91	60
64. Knavs Janez, Salka vas	10	92	76	6	63	34
65. Zobec Marija, Otavice 21	14	82	78	10	10	11
66. Mihelič Franc, Marija Otavice 11	21	69	10	14	60	30
67. Cetin Anton, Otavice 4	9	61	02	7	57	71
68. Čampa Stane, Otavice 3	18	12	64	14	43	69
69. Čampa Marija " 9	15	86	79	13	43	92
70. Bojč Ivan " 22	15	20	98	11	42	31
71. Petek Franc " 27	14	74	22	10	71	40
72. Umek Angela " 7 in solastniki	16	53	46	12	98	32
73. Andoljšek Pavel, Lipovec 19	38	72	70	23	94	67
74. Oražem Jože, Lipovec 8	14	11	65	7	20	92
75. Gornik Franc, Makoše 2	31	22	84	17	02	23
76. Starc Alojz, Makoše 3	24	52	51	17	97	52

k.o. Ribnica

1. Lovšin Anton, Angela, Šeškova 26, Ribnica	21	96	79	6	84	66
2. Pelc Ivan, Anton, Ribnica Šeškova 33 (brez p.l. 173 Kobljarji)	24	70	69	16	28	22
3. Pelc Ivan in solastniki Ribnica, Struška 1	18	21	88	13	89	94
4. Češarek Živanič Ivana in sol. Ribnica, Šeškova 58	15	45	77	11	91	47
5. Češarek Anton in solast. Ribnica, Šeškova 9	18	47	95	11	29	17
6. Klun Jože, Ana, Struška 5	12	48	52	7	03	67
7. Joras Anton, Ul.talcev 14	12	01	33	7	05	31

k.o. Sodražica

1. Starc Jože, Marija, Sodr.n.h.	25	24	80	16	66	99
2. Gregorič Marija, Sodražica	13	41	32	6	08	61
3. Petrič Matija, Majda, Sodr. 9	16	92	96	7	57	15
4. Tanko Ivan Sodražica 91	11	82	32	4	75	76
5. Pšenica Anton, Sodražica 05	15	23	18	6	74	72
6. Lavrič Ludvik, Sodražica 96	20	11	57	8	74	47
7. Oražem Matija " 94	12	61	40	4	78	45
8. Kovačič Ivan " 116	29	03	45	21	28	24
9. Marolt Polde, Jelovec 2	19	83	35	8	10	43
10. Šega Franc, Sodražica 61	11	68	76	5	65	03
11. Pirc Ljudmila " 66	10	00	13	5	55	10
12. Petrič Slavka in solastniki Sodražica 68	13	11	39	7	07	47
13. Košir Rudolf, Sodražica 72	10	02	69	4	19	41
14. Pirnat Jože, Sodražica 74	11	13	66	4	66	73
15. Čampa Anica, Stane " 63	13	79	63	5	44	70
16. Drobnič Olga, Viktor in solast., Sodražica 123	17	57	79	14	18	22
17. Mihelič Brane, Jelovec 9	15	51	78	5	44	47
18. Gornik Janez, Jelovec 3	10	79	32	3	68	95
19. Čampa Stanko, " 11	8	69	00	3	18	39
20. Mihelič Franc " 6	25	68	75	12	32	26
21. Levstek Angela in solastniki Črnc 11	24	07	51	12	94	43
22. Brinšek Pavla, Črnc 3	12	37	80	5	36	38
23. Modic Anton, Marolče 6	11	21	86	6	68	60
24. Lovrenčič Anton, Sodražica 55	13	24	29	10	84	46
25. Perovšek Metod, Sv.Gregor 2	7	03	54	2	91	53
26. Perovšek Franc, Sv.Gregor 4	10	89	93	4	49	18
27. Levstek Janez, Sv.Gregor 5	9	26	71	4	20	69
28. Perovšek Pavla, Sv.Gregor 9	13	59	02	7	64	31
29. Modic Franc in solastniki Sv.Gregor 10	14	34	52	9	87	20

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m ²	ha	a	m ²
30. Adamič Alojz, Andol 2	10	51	73	5	61	43
31. Gorjup Frančiška, Andol 3	3	35	50	3	00	00
32. Jaklič Metod in solastniki Andol 1	17	10	78	9	91	26
33. Marolt Jožefa in solastniki Brinovšica 1	11	47	42	4	40	56
34. Levstik Frančiška, Brinovšč. 2	11	08	60	3	94	52
35. Perovšek Janez, Črnc 1	11	20	79	4	91	62
36. Turk Jože, Črnc 5	16	70	37	7	36	30
37. Drobnič Janez, Graben 2	16	19	82	9	34	72
38. Oblak Alojz, Graben 4	12	41	66	6	83	52
39. Adamič Marija, Graben 3	22	24	25	15	38	85
40. Petrič Franc, Zadniki 1	20	29	16	5	67	60
41. Hočevar Jože, Globel 1	14	47	40	5	82	47
42. Košir Anton, Sodražica 22	10	15	30	4	75	27
43. Turk Pavla, Franc " 75	21	08	91	9	62	30
44. Lovšin Ivan, Vinice 2	53	39	68	39	23	55

k.o. Rakitnica

1. Trdan Ivana, Rakitnica 56	11	84	78	5	96	80
2. Henigman Karolina " 17	13	75	90	8	30	52
3. Hočevar Anica in solastniki Rakitnica 24	21	53	97	13	07	49
4. Lovšin Franc in solastniki Rakitnica 46	9	97	40	6	67	03
5. Trdan Jože, Rakitnica 37	10	12	30	5	95	22
6. Omerza Jože, Rakitnica 36	9	35	67	5	72	20
7. Ilc Franc, Rakitnica 35	11	12	30	7	25	61
8. Klun Franc, " 32	3	31	42	4	55	92
9. Trdan Ivan " 28	9	00	20	6	12	03
10. Oražem Vinko, Ivana " 27	9	26	29	4	12	02
11. Hočevar Anton " 23	11	15	31	7	66	35
12. Henigman Franc " 22	9	14	20	5	02	25
13. Levstek Nežka, " 21	12	79	90	9	20	30
14. Debeljak Stanislav " 18	14	18	09	11	49	95
15. Pahulje Anžela, Vinko Rakitnica 9	12	23	24	8	27	45
16. Kaplan Franc, Marija Rakitnica 44	9	30	67	6	71	94
17. Oberstar Stane, Rakitn. 2	19	35	79	15	26	06

k.o. Hrib

1. Jerob Franc, Antonija, Hrib 01	13	91	88	3	49	79
2. Bartol Ciril, Hrib 80	20	59	42	4	43	23
3. Bartol Janez in solastniki Hrib 78	16	76	13	2	12	42
4. Knavs Jožefa, Hrib 74	14	86	45	3	97	49
5. Pajnič Filip in solastniki Hrib 91	28	32	38	8	01	64
6. Bartol Anton, Ribnica, Trg V. Vlahoviča 12	14	19	55	4	89	47
7. Kordiš Ivan, Hrib 31	26	53	93	10	83	02
8. Lavrič Janez, Hrib 32	14	52	78	6	20	30
9. Knavs Janez, Hrib 33	21	91	90	3	16	72
10. Knavs Ivana, Hrib 36	34	73	21	12	09	70
11. Lavrič Rudolf, Hrib 42	25	03	39	6	90	64
12. Bartol Franc, Hrib 39	23	35	10	4	70	80
13. Debeljak Mirko, Hrib 57	23	43	00	9	45	47
14. Lavrič Jože, Hrib 67	18	09	08	4	30	65
15. Bartol Alojz, Hrib 65	26	41	05	8	40	36
16. Čampa Ivan, Hrib 46	21	09	16	8	26	95
17. Kordiš Anton, Slance 13 Teharje pri Celju	24	41	02	11	73	22
18. Kordiš Rudolf, Hrib 85	19	60	07	0	88	09
19. Kordiš Anton, Hrib 96	13	67	80	2	29	48
20. Bartol Fran in solastniki Hrib 76	24	83	90	6	46	70
21. Bartol Ivan, Hrib n.h.	21	77	49	6	30	70
22. Bartol Antonija in solast. Hrib 79	22	40	26	9	89	78
23. Bartol Ivan, Anica, Retje 58	15	30	29	7	21	19
24. Segar Anton, Segova vas 21	20	61	99	6	08	81
25. Lavrič Alojz "	21	42	34	7	02	96
26. Hrišar Rafael, Jožefa Segova vas 12	13	76	92	3	33	61

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m ²	ha	a	m ²
27. Kordiš Anton, Segova vas 1	29	55	60	6	50	29
28. Debeljak Alojz, Danilo Segova vas 3	25	28	87	9	21	09
29. Šega Ivan, Segova vas 2	25	82	15	7	52	30
30. Rus Dominik " 5	25	38	86	7	72	41
31. Lavrič Danilo " 8 in solast.	24	16	90	7	71	97
32. Zbačnik Ljadmila " 9	20	31	38	7	22	97
33. Lavrič Rudolf " 10	29	30	31	10	15	00
34. Šega Ivan " 13	32	09	45	8	99	00
35. Debeljak Ludvik " 4	23	50	46	7	90	01
36. Kordiš Anica " 28	13	00	89	6	84	50
37. Debeljak Franc " 18	21	47	05	5	87	93
38. Pintar Anton, Srednja vas 11	19	40	43	6	11	98
39. Lavrič Karel " 12	23	32	29	7	54	43
40. Rojc Alojz, Srednja vas 16	25	32	94	9	39	83
41. Vesel Karel " 19	21	78	13	7	02	46

k.o. Sv. Gregor

1. Marolt Anton, Novi pot 3	32	77	37	15	02	72
2. Gorjup Ana, Marolče 2	9	02	51	2	83	67
3. Perovšek Pepca, Franc Marolče 3	12	54	01	6	13	48
4. Zidar Angela, Marolče 4	13	09	71	5	83	42
5. Modic Mirko " 5	11	88	45	5	42	34
6. Ogrinc Uršula " 7	8	78	49	3	94	09
7. Košir Anton, Črni potok 2	8	17	50	4	11	23
8. Mestek Ivana, " 5	14	35	86	8	29	40
9. Indihar Janez, " 9	11	90	72	4	35	68
10. Belaj Anton " 8	7	99	62	3	08	75
11. Indihar Jakob " 7	12	46	65	5	77	68
12. Levstek Franc in solastniki Zadniki 2	17	76	73	8	19	25
13. Petrič Franc, Zadniki 1	11	17	49	6	65	15
14. Škulj Marija, Črnc 8	10	46	70	6	45	78
15. Petrič Ljudmila, Črnc 9	12	91	45	7	25	10
16. Levstek Alojz, Črnc 10	12	22	50	6	34	11
17. Pogorelec Janja, Goriča vas-27	15	17	48	9	84	60
18. Adamič Jernej, Črnc 6	13	77	66	6	02	26
19. Vintar Janez, Vintarji 1	19	31	28	7	84	02
20. Dolšak Jože, Vintarji 2	34	79	58	20	82	98
21. Petrič Alojz, Vintarji 3	15	48	13	7	80	62
22. Drobnič Ivan, Vintarji 4	16	43	16	6	47	24
23. Grebenc Ciril, Grebenje 3	27	32	21	6	54	27
24. Grebenc Julijan, Grebenje 2	14	61	43	5	37	73
25. Drobnič Ivan, Perovo 1	20	49	90	11	35	86
26. Zadnik Jože, Perovo 2	22	63	61	82	35	88
27. Petrič Franc, Perovo 3	19	84	05	10	21	46
28. Drobnič Jože, ml. Perovo 4	13	59	75	6	65	49
29. Perovšek Janez, Krnče 3	12	86	69	6	45	40
30. Zabukovec Frančiška, Ivančič Marija in solastniki, Krnče 1	12	34	48	6	04	07
31. Žitnik Stane, Junčje 4	9	87	86	2	16	74
32. Mestek Ivan, Pugled 2	18	66	07	7	29	53
33. Mestek Viktor, Pugled 3	20	43	88	10	37	67
34. Adamič Janez, Kotel 1	29	46	23	13	66	66
35. Mlakar Anton, Kotel 2	12	43	04	5	63	29
36. Marolt Jože, Levstiki 2	33	76	90	18	91	93
37. Lunder Alojz, Zadniki 9	9	54	32	2	33	14
38. Škulj Janez, Krnče 2	16	55	04	5	99	60

k.o. Retje

1. Turk Jožefa in solastniki Retje 4	28	56	55	7	83	23
2. Knavs Rudolf, Ana, Retje 11	24	64	36	3	28	80
3. Starc Franc, Stanislava, Retje št. 12	14	65	65	4	60	80
4. Košmrlj Anton, in solastniki Retje 95	21	34	86	12	42	66
5. Bambič Janez, Retje 16	22	17	46	6	83	12
6. Košmrlj Gabriela, Karol Retje 18	18	30	55	5	99	29
7. Bartol Jože, Retje 34	25	77	67	10	20	93
8. Knavs Marija, Retje 61	27	92	73	10	90	20
9. Turk Janez, Retje 67	15	06	74	5	45	30
10. Košmrlj Rudolf, Retje 70	12	84	51	5	02	20

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m ²	ha	a	m ²
11. Car Marija in solastniki Retje 72	29	53	89	14	26	83
12. Ruparčič Drago, Retje 73	16	33	58	5	62	90
13. Kordiš Angela, Retje 76	10	29	22	6	58	43
14. Kanvs Pavel in solast. Retje 80	25	67	97	9	66	32
15. Lavrič Franc, Retje 82	21	57	38	8	38	19
16. Car Ivan, Retje 84	17	14	25	5	18	03
17. Kordiš Ivan, Retje 85	45	77	28	20	96	20
18. Košmrlj Karol, Retje 80	21	42	50	8	56	83
19. Košmrlj Pavla in Danilo Retje 89	19	70	51	5	29	98
20. Car Vinko, Danilo, Retje 91	23	49	92	8	5	58
21. Vesel Ludvik, Retje 94	27	21	63	10	62	38
22. Gregorič Jože, Retje 75	17	28	54	13	19	88
23. Vesel Ivan, Marjeta, Retje št. 112	23	44	35	13	19	88
24. Oražem Alojz, Retje 99	23	35	56	7	69	18
25. Košmrlj Ivan, Retje 104	32	37	09	12	37	44
26. Turk Frančiška, Retje 108	25	44	98	13	66	88
27. Košir Janez, Ivana, Retje 110	19	46	96	7	71	61
28. Ivančič Anton, Retje 107	17	39	45	5	27	61
29. Košir Rudolf, Retje 102	35	38	84	20	10	68
30. Krže Albina, Retje 101	24	25	52	7	16	07
31. Ruparčič Anton, Retje 71	15	63	91	7	58	37
32. Mohar Alojz, Retje 116	21	52	44	12	58	93
33. Lavrič Jožefa, Retje 59	14	79	55	5	30	85
34. Debeljak Otaliya, Retje 57	23	30	37	15	10	20
35. Mišič Anton, Mali log 35	17	00	51	10	9	75
36. Debeljak Ivan, Mali log 31	24	20	70	8	30	72
37. Košmrlj Ivan Mali log 30 in solastniki	17	05	97	2	35	40
38. Oražem Jože, Mali log 29	22	06	63	6	90	45
39. Debeljak Stanko " 20	16	45	53	8	27	50
40. Anželc Josip, Mali log 21	16	10	95	4	38	13
41. Bačnik Franc, " 22	26	01	64	8	60	59
42. Debeljak Franc " 20	27	54	10	9	63	56
43. Debeljak Ivan, " 11	12	67	95	4	62	50
44. Debeljak Ivan " 56	25	11	84	11	67	50
45. Samsa Ivan, Mali log 10	19	10	47	5	68	37
46. Debeljak Janez " 55	17	95	41	8	78	40
47. Mohar Jože " 13	14	70	50	6	67	50
48. Turk Janez " 58	27	97	24	7	99	40
49. Anželc Stanislav " 26	25	88	80	11	95	60
50. Kordiš Marija " 36	15	10	61	5	94	10
51. Mohar Jože " 19	20	91	10	5	10	30
52. Oražem Anton " 23	14	10	05	6	05	10

K.o. Dolenja vas

1. Levstek Anton in Julijana Dolenja vas 1	13	26	55	8	48	32
2. Bojc Jože, Frančiška Dolenja vas 2	12	37	70	7	58	18
3. Oražem Franc, Dol. vas 3	12	19	91	7	82	45
4. Kozina Janez " 4	12	11	24	8	34	40
5. Pust Frančiška " 6	11	10	30	7	20	30
6. Silc Julijana " 8 in solastniki	15	80	06	10	78	45
7. Bojc Leopold " 10	9	14	17	5	92	08
8. Tekaveč Anton " 11	13	56	23	9	02	10
9. Klun Frančiška " 15	12	15	36	8	16	33
10. Zbašnik Franc " 16	16	65	99	11	23	54
11. Lovšin Franc " 17 in solastniki	11	95	40	7	40	61
12. Dejak Ignac " 20	13	92	17	8	44	27
13. Trdan Franc " 22	10	29	38	7	08	90
14. Zoran Angela, Jože " 24	11	42	21	8	08	47
15. Dejak Franc " 26	14	80	20	8	88	39
16. Rus Jože " 27	11	90	22	7	44	87
17. Češarek Andrej " 31	14	13	65	9	72	08
18. Kromar Stane, Marija Dolenja vas 33	11	53	50	7	30	69
19. Oražem Janez, Dol. vas 49	12	94	97	7	96	66
20. Pogorelec Frančiška " 34	11	70	01	7	73	60
21. Oražem Karol " 45	10	14	11	6	82	74
22. Trdan Janez " 30	0	41	43	4	74	25
23. Levstek Franc " 50	13	70	53	9	55	14

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m ²	ha	a	m ²
24. Henignan Josip, Dol. vas 51	12	77	67	7	64	93
25. Pahulje Jože " 53	15	34	30	8	43	35
26. Ilc Franc " 57	12	56	97	7	77	15
27. Grajner Jože " 62	10	56	68	7	37	53
28. Mrhar Ivana, Frančiška, Dolenja vas 64	11	98	49	7	61	35
29. Zobec Anica, Ivan, Dol. vas 65	14	72	28	9	10	20
30. Bojc Marija, Dol. vas 66	12	53	96	8	18	24
31. Plut Karolina " 67	12	29	43	7	81	41
32. Mrhar Neža " 69	12	97	27	7	81	41
33. Zobec Ivana " 70	9	18	18	5	05	14
34. Bojc Angela " 71	12	85	81	8	03	30
35. Kromar Frančiška " 74	20	03	83	14	75	90
36. Gorše Marija in solast. Dolenja vas 73	10	99	34	5	98	35
37. Dnidica Anton, Dol. vas 76	12	16	84	7	83	77
38. Gorše Vinko " 77	7	93	86	5	37	47
39. Gorše Marjeta, " 78	9	16	73	3	75	05
40. Kromar Janez " 81	8	72	84	4	96	66
41. Pahulje Alojz " 82	11	83	89	7	87	01
42. Trdan Rudi " 83	13	28	77	7	68	52
43. Mrhar Milka in solastniki Dolenja vas 89	11	31	93	5	98	61
44. Levstek Marija Dol. vas 90	3	13	65	3	84	33
45. Malenšek Marija, ZDA	11	36	22	7	86	66
46. Kromar Karol, Dol. vas 92 (brez k.o. Koblarji)	15	01	00	10	99	15
47. Zobec Karol, Marija, Dolenja vas 19	13	20	46	7	12	07
48. Meden Janez, Dol. vas 105	8	75	80	5	30	20
49. Trdan Anton, Milka " 103	12	17	80	7	16	97
50. Češarek Stane " 37 (brez k.o. Koblarji)	9	00	20	6	70	20
51. Mrhar Leopold, Plate 6	13	81	48	9	87	59
52. Mrhar Roza, Karolina, Dolenja vas 64	12	44	22	7	36	75

K.o. Sušje

1. Lovšin Ivan, Sušje 25	11	95	65	7	16	41
2. Oražem Anton, Sušje 31	10	17	23	7	00	15
3. Šmalc Alojz " 16	12	34	70	7	17	78
4. Tanko Mirko " 11	16	30	55	8	46	12
5. Trdan Janez " 18	7	56	99	8	23	22
6. Zabukovec Vinko " 13	14	88	77	6	96	29
7. Čampa Stane, Sušje 19	11	21	39	6	00	33
8. Zidar Anton " 7	3	95	63	8	50	64
9. Kozina Fortunat in solast. Sušje 13	16	87	70	7	15	65
10. Ambrožič Marija in solast. Sušje 20	11	86	78	5	67	27
11. Ambrožič Jože, Sušje 27	9	69	90	8	90	47
12. Kos Franc " 20	12	65	96	7	81	74
13. Petek Neža in Janez ter solast. Slatnik 22	12	29	62	9	64	31
14. Klun Albina, Silvo Slatnik 23	20	70	50	4	17	34
15. Dintar Ivan, Slatnik 18	8	56	61	5	20	40
16. Ilc Josip, " 15	10	74	81	6	34	41
17. Štupica Janez " 16	13	41	51	7	30	42
18. Lovšin Matija, " 12	9	40	02	6	81	31
19. Tanko Jože " 8	12	17	69	7	83	06
20. Benčina Ivan, Ana " 6	13	04	00	6	60	36
21. Čampa Ivan in solast. Slatnik 3	11	58	62	5	38	87
22. Pahulje Alojz, Slatnik 2	10	18	41	6	60	20
23. Lovšin Ivan, " 1	12	31	29	8	20	40
24. Ilc Franc, in solastniki Slatnik 10	13	37	41	9	80	90
25. Pucelj Matija, Slatnik 11	11	50	79	6	20	15
26. Čampa Janez " 13	10	43	21	7	68	75
27. Silc Ferdinand " 17	3	44	09	5	45	33
28. Pertot Ivana, " 19	12	60	92	8	36	48
29. Turk Frančiška " 9 in solastniki	9	43	12	5	86	00
30. Andoljšek Rudolf " 7	12	60	92	8	36	48
31. Peterlin Ludvik " 21	9	43	12	5	86	00

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m ²	ha	a	m ²
32. Peterlin Anton, Slatnik 20	12	40	35	8	20	40
33. Košir Janez " 25	7	42	58	4	50	70

k.o. Vinice

1. Ogrinc Franc, Preska 1	3	43	99	3	71	13
2. Štupica Marija, Preska 2	3	53	66	3	77	24
3. Levstek Ivan, Sinovica 4	3	10	30	2	56	19
4. Ivanc Ivan, Sinovica 8	7	36	77	2	35	39
5. Silc Neža, Gor. Lazi 1	13	20	10	6	28	79
6. Lesar Marija " 2	10	57	29	3	70	88
7. Šilc Rudolf " 4	10	00	20	3	62	06
8. Starc Terazija " 3	10	82	94	4	14	12
9. Mihelič Rudolf " 5	12	03	77	5	58	29
10. Rigler Jože " 7 in solastniki	13	32	45	6	77	31
11. Silc Franc " 11	6	75	43	1	20	16
12. Gorše Alojz, Zapotok 10	9	07	21	4	42	47

	celotno			od tega gozda		
	ha	a	m ²	ha	a	m ²
13. Lesar Marija in Grebenc Marija, Zapotok 16	3	17	14	3	88	25
14. Arko Franc, Zapotok 18	13	60	14	6	33	48
15. Hegedus Angela, Štefan. Zapotok 13	3	33	28	5	48	90
16. Tanko Anton, Zapotok 14	11	52	89	6	44	77
17. Čampa Franc " 20	10	78	85	6	48	57
18. Čampa Ivan, " 11	8	58	37	6	33	79
19. Lušin Jože " 30	7	10	96	4	40	86
20. Lušin Janez, " 25	12	08	81	6	75	28
21. Cvar Mirko, Vinice 1	11	89	53	4	46	68
22. Ilc Jože " 24	8	10	15	4	10	20
23. Lesar Franc " 18	8	86	90	4	06	41
24. Arko Jože, Vinice 4	28	91	98	16	36	37
25. Žlindra Jože " 17	10	42	73	6	74	63
26. Nosan Jože " 26	9	30	48	5	42	14
27. Prijatelj Janez, Vinice 30	16	05	52	11	61	15
28. Žlindra Alojz, Vinice 29	10	47	07	6	04	71

XV. TABOR PEVSKIH ZBOROV V ŠENTVIDU PRI STIČNI

Naša pesem — pesem miru

SENTVID PRI STIČNI, 18.
— »Za nas Slovence je bila pesem orožje boja za obstoj,« je pred leti povedal in hkrati tudi zapisal prijatelj šentviškega pevskega tabora Edvard Kardelj. Tokrat že petnajstič po vrsti, pa so se prireditelji (uradno imenovanega) Tabora slovenskih pevskih zborov, odločili za času najprimernejše geslo: naša pesem — pesem miru. Vse dogajanje je raslo pod skupnim naslovom tradicionalne prireditve: Pojo naj ljudje! Pelo je veliko več kot dvesto zborov s skupaj skoraj devet tisoč pevci, poslušalo pa jih je najmanj deset tisoč navdušencev, ki se iz leta v leto vračajo v ta prijetni kraj zgornjega dolenskega gričevja.

Vreme je vsako leto pogoj uspešnemu zaključku pevskega tabora in tudi letos je bilo pevcem naklonjeno, zato je kar nekam samo po sebi razumljivo izzvenela ugotovitev zaskrbljenega domačina, ki je dejal, »da še vreme drži z nami, ko pa tako lepo pojemo«. In prav o tem lepem petju je spregovoril tudi slavnostni govornik, predsednik Skupščine SR Slovenije, Vinko Hafner, čeprav je, seveda trenutku in kraju primerno, poudaril predvsem ljubiteljstvo in množičnost, najbolj razširjeni kategoriji prav med glasbeniki in še posebej med pevci.

Včerajšnji Šentvid pri Stični je utripal kot veliko mesto, saj ga je ob tistih nekaj stotnihajh prebivalcev ponaselila množica pevcev in še večja množica vseh, ki jih zborovsko petje zanima in jih privlači. Šentvid je bil včeraj metropola slovenskega zborovskega petja, bil je kraj, v katerem

je devettisoč grl zapelo našo, jugoslovansko himno »Hej Slovani«, dejal bi, da jo je zapelo plebiscitarno, z njimi pa so jo z odločenostjo, da naj nam jo ohranijo, peli tudi tisoči obiskovalcev. Še posebej odločno, spet v duetu: pevci — občinstvo, pa je izzvenela naša, slovenska himna »Naprej zastave slave«.

Petnajst let zborovskega petja v Šentvidu pri Stični pomeni tudi petnajst let trdega dela, spočete tega v vrstah »Slovenskega oktet« (posebej zaslužen je Tone Kozlevčar) in dosegaajočega svoj vrh v obdobju, ko je upravni odbor tabora vodil neumorni Peter Šoštarič. Ni ga več med pevci v Šentvidu, zato pa nanj spominja doprsni kip (avtor Stojan Batič) na zelenem robu taborskega prostora v Šentvidu. Zdaj so ti mesti zavzeli mladi, zagnani ljudje, ki obljublajo, da taborska tradicija v tej lepi dolenski dolinici, ki jo od Jurčičeve Muljave ločita le široko polje in železnica ter avtocesta, ne bo usahnilo. In priložnostni obiskovalec jim brez omahovanj verjame, ko vidi domačine, navdušene, pripravljene prijeti za sleherno delo.

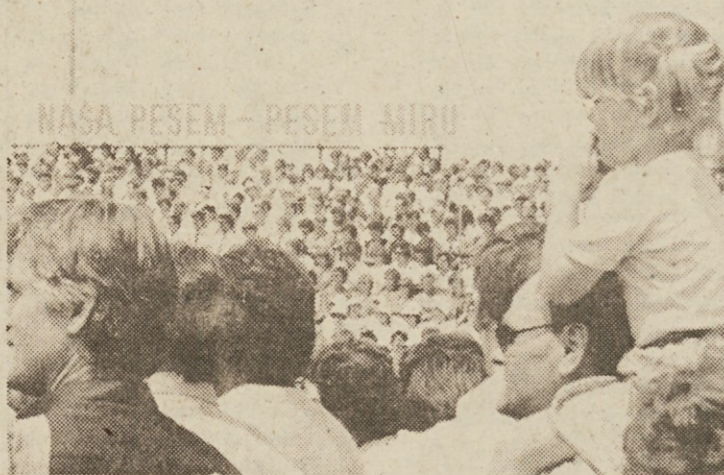
»Petje je naše bivanje, petje nas druži, ljudi iz vseh koncev slovenske zemlje, od severa do morja na jugu, od zahoda pod Kaninom, do vzhoda v Porabju,« mi je dejal eden od mimoidočih pevcev, ki ga je hitro premikajoči se tok slavnostne povorke povlekel s seboj, tako, da mi je ostal neznan, zato pa mi je o kakovosti, predvsem pa o številni udeležbi povedal nekaj besed eden od najbolj zvestih privržencev

šentviškega tabora in tudi sicer strokovnjak za tovrstno glasbo, Marjan Stare: »Šentvid je vsako leto praznik, Šentvid je prav gotovo enakega pomena, kot če bi dejal — zborovska pesem, Šentvid je v svojem množičnem smislu na Slovenskem enkratnega pomena. Menda bi lahko rekel, da je Šentvid že vrsto let privlačno zbirališče vseh, ki jih vznemirja zborovsko petje, raznovrstno, visoko kakovostno in tudi tisto, izrazito ljubiteljsko, brez pomembnejši ambicij.«

Mogočni val glasov, razlit preko gričevnate, iz pozne mladosti v poletje prebujajoče se pokrajine, se je izpel, zato pa so zazveneli glasovi številnih manjših zborčkov, ki so se našli skorajda za slehernim vogalom v vasi in pevcem so se pridruževali tisti, ki sicer ne pojejo, vsaj javno ne, v posebnih okoliščinah pa

tudi povzdigujejo svoj glas. In spet se je zgodilo, kot se dogaja sleherno leto: ko je bilo konec osrednjega koncerta, kjer je ves kraj, skupaj z obiskovalci, prisluhnil združenim pevskim zborov, so kaj kmalu zapeli vsi ljudje, prav v slogu poglavitne taborske ideje. In tudi zato velja podpreti misel predsednika upravnega odbora pevskega tabora, Marjana Kotarja, ki je dejal, da je slovenska pesem pomembno kulturno bogastvo in prav zaradi njene nege ne smejo prevladati mnenja, ki žele tradicionalno prireditev v Šentvidu spremeniti v bienalno. Kajti srečanje, ki bi bilo vsako drugo leto, bi pomenilo počasno umiranje tega pomembnega kulturnega srečanja vseh Slovencev.

MITJA KOŠIR
FOTO: MARJAN CIGLIČ

Da naša pesem ne bo zamrla, usahnila, je veliko porokov tudi v teh najmlajših. Letos še na očetovih ramah, jutri pa morda že v zboru.

Ob občinskem prazniku

Praznovanje letošnjega praznika občine smo pričeli v petek, 23. marca. Šli smo v Makošo k spomeniku, kjer so padli mnogi junaki za svobodo. V Makošo je šla vsa naša šola. Pripravili smo kratek kulturni program, zatem pa je govoril udeleženec borbe, kako je bilo 25. marca 1944. leta. V borbi v Makoši je tedaj padlo 17 borcev.

Nekaj dni po občinskem prazniku nas je obiskala partizanka Micka Fajdiga iz Sodražice. Zdaj živi v Ljubljani. Pripovedovala nam je, kdaj je šla v partizane. Govorila je tudi o bojih v Ribniški dolini, o številnih akcijah, borbah in junaštvu partizanov. Slišali smo tudi, kako je bila ranjena in je morala celo leto preživeti v bolnici. Ob slovesu nam je pokazala mnoga odlikovanja, ki jih je dobila v vojni za hrabrost in po vojni za aktivno delo pri obnovi domovine.

Uroš Kromar, 3. raz.
celodnevne šole Dolenja vas

Ponosni smo na priznanje

Kljub snegu in blatu je bilo lepo na proslavi 40-letnice borbe v Makoši ob letošnjem prazniku občine. Veliko vznemirljivega in novega smo videli in doživeli. Naslednji dan pa je bila v Dolenji vasi slavnostna seja skupščine občine Ribnica. Učenci naše šole smo bili zelo presenečeni, ko smo dobili veliko priznanje — Plaketo 26. marca. Obljubljamo, da bomo priznanje vedno znova potrdili. Še naprej bomo skrbeli za stike s preživelimi borci, se učili od njih, skrbeli za spominska obeležja v krajevni skupnosti, organizirali spominske proslave. Vedno radi poslušamo starejše, kako je bilo v vojni. Vemo, da je bilo hudo. Danes pa živimo v svobodi in nam je lepo.

Vesna Oražem, 3. raz.
COŠ Dolenja vas

Pismo predsedstvu Jugoslavije

Zopet je pomlad. Kot nekoč, takrat v tistih temačnih dnevih. A med to in

PIONIRSKO REŠETO

tisto pomladjo je razlika. Danes je sončen dan, povsod je čutiti pomladni dih vetra. Polni nekih čustev pričakujemo kurirčkovo torbico, simbol pogumnih in hrabrih kurirjev.

Kako pa je bilo takrat? Po temni, neizhojeni poti je hitel kurir. Temačna senca zaskrbljenosti mu je prekrivala mladi obraz. Velike oči so se oprezno ozirale naokoli. Njega niso pričakovali veseli, razposajeni otroci, njega so čakale zasede, zastraženi, prekleti mostovi. Trda roka se je tesno oprijemala torbice, v kateri se je skrivalo tisto sporočilo, za katerega bi dal celo svoje življenje.

Tudi danes potuje kurirčkova torbica. Ravno tako jo nosimo po skrivnih kurirskih poteh. Toda danes ni strahu, da bi našega kurirja napadli sovražniki in torbica kar nekoliko nagnjivo poskakuje ob kurirjevem boku. Sporočilo, ki ga je nosil kurir v tistih vojnih dneh, ni bilo spomin, praznik, kakor je to danes. Bilo je opozorilo, ki je velikokrat rešilo na tisoče partizanov. Bila pa je to tudi čestitka komandirju ali tov. Titu za rojstni dan.

Danes samo potrjujemo spomin na njihovo požrtvovalnost. Na nek način pa se jim hočemo tudi zahvaliti.

Ko bo kurirčkova torbica odhajala, se bo v naših srcih skrivala tiha želja, da bi prispela varno in srečno. S to željo bomo zrlji za njo, kakor so nekoč partizani zrlji za kurirjem, ki se je izgubljal med debli dreves tihega mračnega gozda.

Tatjana Vesel, 7. r.
PO Ivan Vrtačnik
Loški potok

Žgane misli Toneta Demšarja

Z literarnim krožkom smo šli na razstavo akademskega kiparja Toneta Dešmarja v DOM JLA. Razstavljal je nekaj svojih zadnjih del. Veliko upodablja življenje v sodobni civilizaciji. Opisala bom sporočilo njegovih del, kakor si ga razlagam. Predmet njegove obdelave je žgana glina in sicer opeka — modularni bloki.

Kipi z naslovi: Plod in sad — dva kipa, BSV in Modelarec govori, kako ljudje v mestu med zidovi in

betonom težko živijo, vsi so izmaličeni, nekateri so kot gobe in v utesnjenosti komaj dihajo. Kot bi bilo mesto zapor svobodnih ljudi. Vidimo preobrazbo ljudi v kipu z istim naslovom. Kip je kot puščica ali smreka. V vznožju so glave v naravni človeški obliki, proti vrhu pa so vse bolj stlačene in se izgublajo v daljavi.

Kip z naslovom „Tihožitje“ je mreža, za katero se neke vrste krogle, ki sicer imajo izhod izpod mreže, a tega najdejo le nekatere, druge pa ga brez uspeha iščejo.

„Gozd“ — si predstavljam na dva načina. Kot gozd, ki ga človek vse bolj iztreblja in ga v sredini skoro ni več, pa tudi kot stolpnice, ki jih je vedno več. Ljudje, ki živijo v mestu, se med seboj ne poznajo, so si tuji in jih civilizacija, ki jo je kipar predstavil zelo pesimistično, uničuje. Jemlje jim pravo človečnost ter jim onemogoča, da bi zadihali v naravi brez zidov in betona.

Razstava je bila zelo zanimiva. Sporočilo današnjega življenja. Opozorila nas je, da ima civilizacija, kakor prinaša sicer višje oblike življenja, tudi veliko slabega. Skratka, kako se počasi, čeprav zelo inteligentni, ubijamo in zapiramo med zidove in kako hudo je življenje mestnih ljudi.

Alenka Gornik 6. b.
Lit. dop. kr.

UČENCI CELODNEVNE ŠOLE Dolenja vas se lepo vključujejo v okolje, v katerem živijo in delajo. Največje uspehe dosegajo na kulturnem področju, saj so med najbolj dejavnimi člani kulturnega društva France Zbaničnik. Zgledno pa je njihovo sodelovanje s TOZD Inles Dolenja vas. Večkrat obiščejo kolektiv in si ogledajo proizvodni proces, pa tudi kaj koristnega postorijo, če je potrebno. Na sliki je del učencev pri letošnji spomladanski vrtnarsko očiščevalni akciji na Hrasu, kakor še vedno pravijo v Lončariji Inlesovemu tozdu.

Delegatski odnosi v SIS gospodarskih dejavnosti

Pri ocenjevanju delovanja delegatskega sistema običajno največ pozornosti posvečamo delovanju delegacij za občinsko skupščino, manj za samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti, še manj za samoupravne interesne skupnosti gospodarskih dejavnosti, čeprav pokrivajo zelo občutljiva področja in se v okviru skupščin teh SIS dogovarja o pridobivanju in razporejanju izredno velikih finančnih sredstev. Delegatsko osnovo za SIS materialne proizvodnje v večini primerov predstavlja delavski svet temeljne organizacije združenega dela oziroma svet krajevne skupnosti, delegacije pa se običajno povezujejo v konference delegacij, ker je z ozirom na obsežnost območja ali področja nemogoče zagotoviti delegatsko mesto v skupščini vsaki TOZD oziroma krajevni skupnosti.

V izpeljavi teh relacij pa se pojavlja vrsta slabosti in nedoslednosti, kar onemogoča dejansko vsebinsko razreševanje problemov. Še vedno so primeri pomanjkljivih določb (ponekod jih pa sploh ni) v samoupravnih splošnih aktih TOZD in krajevnih skupnosti tako glede oblikovanja delegacij kot tudi glede drugih pravic in obveznosti delegacij do samoupravnih organov in obratno. Delegacije so obravnavane kot nekakšne drugorzredne delegacije. Slabo je sodelovanje delegacij KS z delegacijami TOZD v takomenovani konferenci delegacij kot obliko konzultacije delegacij, družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov KS in TOZD. Družbenopolitične organizacije v TOZD, KS in družbenopolitični skupnosti se v delo delegacij premalo vključujejo s svojimi stališči in predlogi, zato ostajajo delegacije pogosto

brez politične podpore pri opredeljevanju svojih stališč.

Tudi krajevne in občinska konferenca SZDL premalo sodelujejo z delegati oziroma delegacijami za SIS materialne proizvodnje, ki so zato bolj ali manj prepuščene same sebi. Redki so pogovori krajevnih konferenc SZDL z delegati o njihovem delu oziroma problemih s posameznih področij, krajevne konference SZDL ne pospešujejo oblik sodelovanja delegacij KS in TOZD, kar bi vodilo k oblikovanju usklajenih stališč delegacij. To so le najbolj bistveni problemi, ki so evidentni pri delu teh delegacij.

Svet za družbenopolitični sistem pri Predsedstvu OK SZDL Ribnica je 15. maja organiziral razgovor o problematiki delovanja konferenc delegacij za Območno SIS za PTT promet Ljubljana in Območno vodno skupnost Ljubljana — Sava s predstavnikoma TOZD, KS in družbenopolitičnih organizacij, ker je problematika teh dveh SIS najbolj blizu, odraža pa v bistvu problematiko, ki je prisotna tudi v ostalih SIS materialne proizvodnje. Razprava je bila organizirana s ciljem, da se odpravijo slabosti v delovanju delegatskega sistema na tem pomembnem področju, sprejeti pa so bili naslednji dogovori:

— pred sklicem seje konference delegacij morajo temeljne organizacije združenega dela in krajevne skupnosti v svojih samoupravnih organih obravnavati problematiko, ki je na dnevnem redu skupščine SIS in sprejeti usmeritve za delo svojih delegatov. Prekiniti je potrebno s prakso pošiljanja delegatov na zasedanja skupščin SIS brez ustrezno verificiranih in usklajenih stališč. Družbenopolitične organizacije v TOZD in KS, še posebej

osnovne organizacije sindikata in krajevne konference SZDL, so dolžne nadzorovati izpeljavo delegatskih odnosov in se tudi tvorno vključiti v pripravo stališč in predlogov za delo delegatov in delegacij.

— delavski sveti v TOZD in sveti krajevnih skupnosti lahko zadolžijo posamezne člane za pokrivanje določenih področij, ker je praksa pokazala, da je to učinkovito. Zadolžitev pa mora biti izpeljana v tem smislu, da bo delegat z ozirom na poznavanje problematike lahko učinkovito prenašal stališča sredine, ki ga je delegirala, jih ustrezno vsklajeval in povratno informiral, ne pa zato, da se mu le vroča gradivo za zasedanje posameznih skupščin SIS.

— širše je potrebno oceniti in se opredeliti do nosilcev konferenc delegacij. Prevladuje mnenje, da bi bila učinkovitost in odgovornost konference delegacij večja, če bi za sklic konference delegacij zadolžili upravni organ, ki pokriva posamezno področje, dosegli pa bi tudi boljše vsklajevanje med konferenco delegacij TOZD in konferenco delegacij KS.

— konferenca delegacij za Območno vodno skupnost Ljubljana — Sava, ki jo sklicuje strokovna služba te SIS in ji

tudi prisostvuje, sicer dobro deluje, potrebno pa je zagotoviti predhodno vskladitev stališč, kar bi lahko dosegli z enournim predhodnim sklicem, za katerega bi bil zadolžen upravni organ SO Ribnica. S tem bi dosegli bolj enoten nastop delegatov s celotnega območja občine pri vsklajevanju stališč s predstavniki izvajalcev.

— sprejeti bi bilo potrebno prakso, da predstavniki SIS vsaj enkrat letno na konferenci delegacij temeljito obravnavajo realizacijo programa v preteklem letu in program za tekoče leto, kar bi bilo najbolj primerno po sprejetju zaključnih računov. S tem bi se izognili neposrednemu kontaktiranju med strokovno službo SIS in le „ozkim občinskim vrhom“, kar se sedaj pogosto dogaja.

— pri svojem delu bi morale delegacije in delegati v mnogo večji meri izhajati iz sprejetega družbenega plana občine in svojih planskih aktov.

— o sprejetih stališčih oziroma dogovorih je potrebno seznaniti vse odgovorne za izpeljavo delegatskih odnosov na tem področju z zahtevo, da to problematiko vključujejo v tekoče programe svojega dela.

S. KROMAR

● KS RIBNICA

Telefonski priključki?

Zaradi že tako in tako skromnih možnosti za dodelitev telefonov in kasnitve predvidenih del na razširitvi avtomatske telefonske centrale in veznih linij postaja problem telefonije vse večji. Povpraševanje ne pojenjuje, nasprotno, spričo razmer se še povečuje. Trenutno je na področju KS Ribnica cca devetsko prosilcev. Pritiski so vse večji tako na PTT kot na KS. Da bi vsaj malo ublažili povpraševanje in omogočili priključitev vsaj nekaterim prosilcem, smo se zavzeli, da se kar se da najhitreje pristopi k izvajanju.

6 Preko delegatov, ki se udeležujejo skupščine SIS za PTT smo zahtevali, da bo krajevna skupnost pripravila predlog predvidenih novih naročnikov.

Smatrali smo, da se med sabo najbolje poznamo in da bo telefon dobil res tisti, ki ga najbolj potrebuje in je do priključka upravičen.

Da bi bila izbira kandidatov kar najbolj javna in demokratična, smo obvestili vaše odbore in mestni svet, da izberejo in sami predlagajo ustrezno število kandidatov, seveda v skladu s pravilnikom PTT za sestavo prednostne listine.

Predvidena izbira kandidatov žal ni obrodila pravih sadov. Nekateri odbori so sicer poskušali predlagati kandidate, toda zaradi pomanjkanja informacij popolne liste niso mogli sestaviti. Predlagali so, da naj KS od PTT dobi najnovejši in popoln poimenski seznam prosilcev, z datumi vloženih prijav. Naše želje in problematiko smo posredovali PTT in jih zaprosili za željene informacije. Namesto odgovora in seznama smo dobili pojasnilo, da bo kandidate za dodelitev telefona določila njihova komisija.

D. P.

Letos bo gradnja zadrževalnika (akumulacije) v Prigorici verjetno le stekla. Kar precej let že tečejo razprave in priprave na veliko investicijo, ki naj bi ukrotila ribniške dolinske vode in s kmetijskega vidika temeljito spremenila podobo Ribniške doline. Že lansko leto je bilo nekaj storjenega (most v Bukovico), območna vodna skupnost Ljubljana — Sava pa v svojih letošnjih načrtih namenja okrog trinajst starih milijard dinarjev tej gradnji.... Potem bo morda tudi podoba struge Ribnice skozi Prigorico (na sliki) in Dolenjo vas drugačna. Poplav naj bi ne bilo več, v strugi naj bi bila vedno vsaj minimalna voda.

Žlahtnitev domače sivke

V prejšnji številki smo na kratko opozorili na 75-letnico ustanovitve prve živinorejske zadruge v Sodražici. Danes pa nekaj več o delu zadruge v Sodražici in Ribnici od leta 1909 do 1941.

Kot smo že omenili, sega zadružna tradicija v naši dolini v leto 1909, ko so Sodražani ustanovili živinorejsko zadruge, leta 1910 pa so jo tudi v Ribnici.

V živinorejski zadruzi v Sodražici so bili vključeni skoraj vsi kmetje. Prvi predsednik je bil Bartol iz Sodražice, mlečni kontrolor pa je bil Jereb, ki je svoje delo opravljal dolgo dobo. Da bi izboljšali kvaliteto živali, so živinorejci leta 1910 uvozili iz Švice tri bike in sicer iz doline Montafon. Zadruga jih je dala v rejo naprednim rejcem. S križanjem so dosegli boljše kvaliteto dotedanje živine in je zadruga leta 1911 že organizirala prvo razstavo križanih živali. Do danes je bilo 18 živinorejskih razstav.

Zadružništvu predan ribniški kmet, Jože Klun, „Kramarjev Jože iz Gase” v Ribnici.

Po prvi svetovni vojni so križane živali dajale že do 15 litrov mleka na dan. Ko je živinorejski odbor končal prvo etapo pretapljanja krvi pri kravah prvotnega goveda, so sklenili vzrediti konstitucijsko dovolj čvrst, skladen in enoten tip živali. Zato so iz Švice uvozili 10 krav. Krave so med prvimi dobili rejci Bartol, Kovačič, Pakiž, Cvar in Lavrič iz Sodražice ter Kovačič iz Zamosteca. Zanimivo je, da so rejci plačali uvožene živali po klavni ceni, ostalo pa je krila država.

Ti rejci so prvi dajali vzgled in pobudo za napredek živinoreje, zato jih upravičeno imenujemo „pionirji ribniške živinoreje”.

Pri uvozu plemenskih živali je imela živinorejska zadruga veliko podporo v bivši Vojvodini kranjski, iniciativo pa je dajala država. Od prvih bikov, ki so jih vzredili sami rejci na Sodražkem področju, so dva prodali v zadrugo Dobropolje.

Prodal jih je leta 1910 Ambrožič. Pri tem se je pokazala pravdarska stvar našega kmeta. Ob prodaji plemenskih bikov je oddal tudi dve veriigi. Ker mu jih na njegovo intervencijo niso vrnili, se je tožaril s tako zagnanostjo, da je zapravljal vrednost obeh bikov, vendar verig na koncu vseeno ni dobil.

Naprednost in zagnanost zadrū-

žnikov se je kazala tudi v tem, da so na Travnici nakupili zemljišča in uredili skupinski pašnik. Prva čreda 20-ih telic se je pasla že leta 1920. Pašnik so izkoriščali vse do druge svetovne vojne in skupaj z ribniško zadrugo še 17 let po vojni. Pred nekaj leti smo ga zopet aktivirali.

Ustanovitvi zadruge v Sodražici so leta 1910 sledili živinorejci iz Ribnice. Ustanovili so zadrugo z imenom, „živinorejska in prašičjerejska zadruga z omejeno zavezo”. Spoznali so, da brez sposobnega in elastičnega vodstva ne bi mogli napredovati, zato so se obrnili na takratno inteligentno duhovščino, učitelje in graščaka Rudeža. Za prvega predsednika je bil izvoljen dekan Dolinar, ki je bil tudi sam dober živinorejec.

Tudi ribniška zadruga je uvozila prvih 10 bikov in nekaj telic iz doline Montafon v Švici. Ko je bila končana prva faza „žlahtnitve” krvi domače sivke, so rejci boljše živali stalno odbirali, slabše pa izločali. Leta 1928 so v Švici kupili še tri plemenske bike z imeni Fertig, Car in Bremer.

Najbolj zagnan pobudnik za uvoz plemenskih bikov je bil znan živinorejec Hočevar iz Strug.

Doma vzrejene križance so prodajali v Grčijo, precej pa tudi v Bosno in Makedonijo.

Ko je bila leta 1932 ustanovljena v Ljubljani Živinorejska zveza, je zadruga vpeljala rodovnik. Prvi rodovnikar je bil Mate in sicer do leta 1934. Nato je rodovniške posle prevzel Klun Jože iz Ribnice, ki je delo opravljal do druge svetovne vojne. Nekaj časa je bil tudi tajnik zadruge, redil je plemenske bike za pripust in je še danes dober živinorejec.

Pogoj za sprejem krave v rodovnik je bila na začetku mlečnost 1700 litrov, kasneje pa 2500 litrov mleka na leto.

Na občnem zboru so zadrūzniki izvolili živinorejski odbor z mandatno dobo enega leta. Na občnih zborih sta takrat sodelovala nadkontrolor Erčulj in Lavrič iz selekcijske zveze v Ljubljani.

Leta 1932 se je zadruga preimenovala v Živinorejsko selekcijsko zadrugo. Prvi predsednik novo imenovane zadruge je bil Marolt Janez iz Gorenje vasi, tajnik pa nadučitelj Kmet.

Na razvoj ribniške živinoreje je vplival tudi graščak Rudež oz. njegova žena. Anton Rudež se je poročil z veleposestnico Sovanovo, ki je za doto pripeljala 30 dobrih krav. Pristopila je

v članstvo zadruge in s svojo lepo čredo dajala vzgled živinorejcem. Nekaj krav so od nje ribniški rejci tudi kupili. Poleg selekcijskega dela je živinorejski odbor skrbel tudi za izobraževanje kmetov. Tako so živinorejcem v spominu predavanja inž. Benka, inž. Eiselta o mlekarstvu. Časopis, ki je bil informator vseh takratnih dogajanj o kmetijstvu in spremljevalec kmetovega dela v živinoreji in poljedelstvu, je bil „Kmetovalec”. Za izobraževanje je seveda skrbel tudi živinorejska zadruga v Sodražici.

Zadruzi sta svoje delo opravljali do začetka druge svetovne vojne, ko je bilo njihovo nadaljnje delo onemogočeno. Seveda so bili aktivni tudi zadrūzniki na Slemenih, kjer so tudi imeli svojo živinorejsko zadrugo. V Dolenji vasi pa so razvijali tudi mlekarstvo. V Prigoricah, kjer je sedaj tozdr Inlesa, so zgradili mlekarstvo.

Za primerjavo navajamo podatke o stanju rodovniških krav in povprečni mlečnosti za leto 1937:

Organizacija	Štev krav	povprečne mleka kg na kravo letno
Sodražica	63	2205
Ribnica	58	2284
Sv. Gregor	42	1793
Dolenja vas I.	46	2379
Dolenja vas II.	26	2311
Skupaj: 1937	235	2197
Leta 1983	949	4060

Prihodnjč pa o zadružništvu po vojni.

Idealna sivka, last rejca Jožeta Riglerja, člana KZ Ribnica, ki je dala v peti laktaciji 8.305 litrov mleka. Pod imenom bikovska mati Mela je dobila častno mesto na naslovni strani novega glasila živinorejske poslovne skupnosti Slovenije Rjavo govedo januarja letos. Tudi to je priznanje tradiciji in dosežkom ribniške živinoreje.

Filip Tekavec—Gašper

Na Ljubljanskih Žalah smo se pred novim letom poslovili od našega prvoborca, partizanskega poveljnika, častnega občana Ribnice, Filipa Tekavca—Gašperja.

Rojen je bil v Ribnici leta 1912 in tukaj tudi preživel otroštvo v številni delavski družini. Leta 1930 je vstopil v podoficirsko šolo in postal podčastnik. Za takratne čase si je pridobil razmeroma dober poklic, toda ni se mogel upreti svojim humanističnim in socialnim nagnjenjem. Na službenem mestu v Šibeniku se je povezal z delavci tovarne karbida in z njimi in še z nekaterimi tovariši iz vojske razširjal protirežimsko literaturo in sodeloval v protidržavnih demonstracijah. Zaradi tega so ga kazensko premostili v Kruševac. V letu 1933 je bil aretiran in po zakonu o zaščiti države obsojen na 5 let zapora, ki ga je prestajal v niški kaznilnici. Zaradi nediscipline si je nakopal še kazen dveh mesecev, ki jih je prebil v samici. V Ribnico je bil prignan z eskorto v novembru leta 1938 in vsak dan se je moral prijavljati žandarmeriji.

Filip Tekavec pa ni obmiroval. Izbral si je revolucionarno pot. Kot lesni delavec je postal še predsednik sindikata in nadaljeval politična dela. Povezal se je še z drugimi levičarji, z Jožetom Šeškom na čelu. Skupaj z Vinkom Miheličem, Janezom Kmetom, Vinkom Knolom in Janezom Lovšinom je bil na partijski konferenci v Stari cerkvi pri Kočevju, avgusta leta 1939 sprejet v KPS. Poleg Šeška so bili na sestanku še Boris Kraigher, Dušan Bravničar in drugi vodilni komunisti. Revolucionarni tok ga je zajel z vso silo in ga nosil skozi hude čase partizanskega boja in povojnih naporov vse do prerane smrti.

Ob razpadu Jugoslavije je postal član komiteja KPS za kočevsko okrožje, prejšnje in medvojno delovanje pa ni ostalo skrito italijanskim ovaduhom, zato mu je partija omogočila, da se je že 12. julija leta 1941 umaknil, postal prvi komandir Ribniške čete, ki je bila ustanovljena 13. julija 1941.

Postal je prvi komandir Ribniške čete. Pod njegovim poveljstvom so se začele prve partizanske akcije, rušenje prog in napadi na manjše oborožene enote. Med NOB je bil Gašper v operativnih enotah. Bil je komandant šolskega taborišča, komandant manevrskega bataljona, komandant I. bat. Tomšičeve brigade, komisar mirenskih enot in operativni oficir v Cankarjevi brigadi. Nato je bil komandant Notranjskega odreda, operativni oficir VII. Korpusa, komandant Dopolnilne brigade pri Glavnem štabu Slovenije.

V bitkah je bil 8x huje in laže ranjen ter je bil 90° vojaški vojni invalid.

Po osvoboditvi je bil pribočnik 31. divizije, načelnik vojnega okrožja Novo mesto in nazadnje komandant vojaške enote na Rakeku, kjer je bil zaradi slabega zdravja upokojen kot pod. polk. JLA. Za zasluge v vojski in po osvoboditvi je prejel visoka državna odlikovanja in spomenico 1941.

Po upokojitvi je dlje časa živel v Cerknici, kjer je zelo uspešno deloval v družbeno političnih organih. Kot sekretar Občinskega odbora OF in SZDL, kot predsednik OO ZZB NOV je nadaljeval z revolucionarnim delom pri obnovi in industrializaciji cerkniške občine. Vseskozi pa je bil povezan tudi s svojo Ribnico, v Domicilnih enotah in drugje. Kot prvoborca in družbeno aktivnega delavca ga je občina Ribnica predlagala za svojega častnega občana. Po preselitvi v Ljubljano je po svojih močeh deloval v organih KS Rožna dolina. Posebej je bil aktiven v Združenju borcev. Vseskozi pa je bil vdan tudi lovski zeleni bratovščini, dokler ni omagal pod udarci bolezni.

Filipa Tekavca—Gašperja so poznali mnogi slovenski borci. Vseskozi je bil zvest revolucionarnim izročilom NOB in njenim etičnim vrednotam.

KERSNIČ Vinko

France Debeljak

Pred nekaj tedni so v najožjem družinskem krogu položili posmrtno ostanke Franceta Debeljaka v poslednje počivališče na pokopališču v Hrovači. Tiho in skromno, skoro neopazno je odšel človek, ki je lep del svojega življenja posvetil razvoju Ribniške doline, predvsem na kulturno vzgojnem in družbenopolitičnem področju, odšel je, strt od dolgotrajne bolezni v štiriinpetdesetem letu življenja.

Franc Debeljak izhaja iz znane napredne ribniške učiteljske družine Kramarčkovih. V mladosti se je tudi sam usmeril po stopinjah staršev in se namenil usmeriti svoje življenje in naravne sposobnosti vzgoji mladega rodu. Res je nekaj časa kot glasbenik poučeval na ribniški osnovni šoli, potem jo je kot pedagoški vodja nekaj časa vodil, dokler se ni v celoti usmeril v družbeno politično delo, najprej kot predsednik občinskega odbora socialistične zveze in nato kot sekretar občinskega komiteja zveze komunistov.

V burnih šestdesetih letih je Ribnica potrebovala družbenopolitičnega delavca Kramarčkovega kova, ki je z intuicijo intelektualca in kulturnika znal razreševati mnoga ekonomska protislovja našega okolja. To so bili časi, ko je občina dobivala sedanjo podobo in je namenjala prve plašne korake iz splošne nerazvitosti v hitrejšo industrializacijo. Spominjamo se ga kot pobudnika mnogih akcij in odločnega zagovornika demokratičnih načel naše samoupravne prakse.

Ko je po več letih uspešnega dela odšel iz Ribnice na nove družbeno politične dolžnosti, je ostal na svoj kraj navezan z mnogimi vezmi. Rad se je vračal in pomagal, če je le mogel. Nazadnje je delal v skupnosti slovenskih občin. Zavratna bolezen ga je pred dvema letoma prisilila v predčasni pokoj, dokler ni spomladi v boju z njo omagal.

Jože Košmrlj

Košmrlj Jože se je rodil 19. 9. 1909 v Retjah, v revni kmečki družini, v času, ko so bili delavci in kmetje brez vsakih pravic, ko se je delavsko bivanje pri nas šele rojevalo. Že kot otrok je začutil tegobe takratnega življenja. Kot 16-letni deček je že odhajal na delo v gozd na Hrvaško. Po odsluženju kadrovskega roka leta 1931 se je ponovno vrnil na delo v gozd. V iskanju boljšega zaslužka je leta 1937 odšel na delo v Francijo, kjer je pričakoval drugačen odnos do delavcev, pa tudi tu je bil razočaran. V vojni leta 1940, ki jo je doživljala Francija, je bil poslan na delo v Nemčijo in nato zopet v Francijo, vendar v rokah nemških nacistov. Odločil se je za pobeg iz okupirane Evrope. S pomočjo odporniškega gibanja v Franciji mu je uspelo, da je preko Španije prispel v Alžir, kjer je dobil zvezo z zavezniško komando, ki mu je omogočila, da je leta 1944 preko Italije prispel v Jugoslavijo in se vključil v enote NOV. V Šibeniku je bil vključen v I. Dalmatinsko proletarsko udarno brigado ter sodeloval v bojih za Mostar, Knin, Dolnji Lapac, Gospić, otok Krk, Istro in slovensko Primorje. Dolga je bila pot domov. Za zasluge pri osvoboditvi naše domovine je bil večkrat odlikovan.

Številne funkcije, ki jih je opravljal v povojnem obdobju in izkušnje, ki jih je imel kot delavec v gozdu, so bile porok njegovemu poštenemu delu in ugledu. Bil je predsednik Mestnega odbora Kočevje, predsednik mestnega odbora SZDL Kočevje, predsednik sveta za gospodarstvo v občini Draga—Loški potok, sekretar OO ZKS, sekretar komiteja ZKS Loški potok, član okrajnega komiteja ZKS, član OO ZZB NOV, večletni predsednik KO ZZB NOV Loški potok, član odbora za SLO in DS.

Ni naključje, da je bil brez končane osnovne šole, toda z življenjskimi izkušnjami v letu 1955 izvoljen za direktorja podjetja „Smreka“, pozneje TOZD „Inles“ Loški potok, ter ga vodil vse do upokojitve.

V Loškem potoku ni bilo dejavnosti, v kateri ne bi sodeloval, ni bilo DPO, v kateri ni pustil vsaj delček svojega dela in v kateri ne bi s svojimi izkušnjami, vztrajnostjo in tehtnimi predlogi prispeval svoj delež v razreševanju številnih problemov.

V. KERSNIČ

VEDNO V SREDIŠČU DOGAJANJA

Sredi maja je bila v Ribnici letna konferenca občinske organizacije zveze borcev, katere se je udeležilo 45 delegatov krajevnih organizacij in gostov. Člani občinske organizacije ZB so ocenili razmere v občini, še posebej ekonomsko stanje in se dogovorili o prihodnji aktivnosti svoje organizacije. Akcijski program organizacije je naravnano tako, da upošteva stanje in resolucijo družbenega in gospodarskega razvoja v občini. Čeprav je večji del članstva ZB že v pokoju, si prizadevajo biti še vedno v središču dogajanja in po svojih najboljših močeh prispevati h krepitvi in utrjevanju družbeno ekonomskih in političnih razmer v svojem okolju.

S svojim delom v vseh delovnih in življenjskih sredinah borci dokazujejo svojo privrženost revoluciji in njenim tradicijam. Velike možnosti ustvarjalnega delovanja članov organizacije so prav v delegatskem sistemu, v katerega se vključujejo v vseh okolišjih. Ocenili pa so, da morajo biti za kvalitetno odločanje ljudje tudi pravočasno vsestransko informirani. Pri tem je še precej težav, saj pogosto izostane pravočasna informacija o stvareh, o katerih se odloča.

Na konferenci so spregovorili tudi o delu komisije za zgodovinsko in spomeniško dejavnost in o delu drugih komisij. Velik dolg čaka organizacijo in celotno občino pri celovitem zapisu najpomembnejših dogodkov oziroma poteka narodnoosvobodilnega boja v naši občini v posebni knjigi kot nadaljevanju pred dvema letoma izišle knjige Ribnica skozi stoletja. Poleg podrobneje opisanih dogodkov iz NOB bi morali obsežnejši zapis prinesiti tudi sezname vseh žrtev, opise spomenikov in spominskih obeležij, sezname preganjanih itd. Komisije za zgodovinsko dejavnost pri krajevnih organizacijah in pri občinski organizaciji čaka s tem v zvezi še veliko dela.

Ugodno je bilo ocenjeno tudi delovanje domicilnih odborov in sodelovanje z njimi — odbor aktivistov OF Barje — Kolpa, 1. ribniška četa, Levstikova brigada, IX. brigada in 1. art. brigada. Tudi sodelovanje z garnizonom JLA je uspešno, kar so potrdili tudi njegovi predstavniki na konferenci.

Veliko storijo pri prenašanju in ohranjanju tradicij osvobodilnega boja tudi naše šole. Temu je treba v prihodnje posvetiti še več skrbi, saj je za mladi rod neprecenljivega pomena spoznavanje naše bližnje preteklosti iz neposrednih stikov z borci ter z obiski zgodovinskih krajev.

Večjo skrb je treba v prihodnje posvetiti zdravstvenim vprašanjem borcev, ki zdaj z nekaterimi opredel-

tvami zdravstvene skupnosti ne morejo biti zadovoljni.

Na področju organiziranja in uveljavljanja koncepcije splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite smo v občini veliko dosegli. Brez dvoma imajo pri tem mnogo zaslug tudi člani zveze borcev, ki povsod, kjer je možno, nudijo svoje bogate izkušnje in znanje, preizkušeno v konkretnih vojnih razmerah. Pridobitve revolu-

cije tudi na tem področju so neprecenljive, z njimi pa našo obrambno in samozaščitno organiziranost in usposobljenost lahko le plemenitimo.

Na konferenci je bilo izvoljeno novo predsedstvo občinskega odbora zveze borcev, kateremu bo še naprej predsedoval Vinko Kersnič.

JANEZ DEBELJAK

O tehnični kulturi v občini

Konec marca je bila programsko-volilna konferenca Zveze organizacij za tehnično kulturo občine Ribnica (ZOTK). Poročilo o delu ZOTK je podal predsednik Prvin Lavrič, ki je posegel prav v leto 1961, ko je bil ustanovljen Svet ljudske tehnike občine Ribnica. Tako je očitneje pokazal na težave, s katerimi se ves čas, še posebej pa v zadnjem obdobju bori ZOTK. Svet Ljudske tehnike je v občini Ribnica povezoval 4 osnovne organizacije: Društvo za raziskovanje jam, Radioklub, Avto-moto društvo in Fotoklub Jožeta Petka Ribnica. Radioklub in Društvo za raziskovanje jam sta imela še svoji sekciji, prvi v Sodražici (YU3—DCS) in drugi v Ortneku.

Dejavnost LT je finančno občinski proračun v višini, ki smo ji takrat rekli „en milijon“. S čiščenjem proračunov družbenopolitičnih skupnosti in ustanavljanjem SIS je LT z doslednim zavračanjem družbenega financiranja preko posebne SIS, češ da se bo samo bohotila že tako prevelika družbena režija, ostala praznih rok. Ker ni nobena SIS smatrala te dejavnosti za svojo, so pač tako kot drugje po Sloveniji pristopili leta 1977 k ustanovitvi Zveze organizacij za tehnično kulturo občine Ribnica ter sklenili s SIS za telesno kulturo, SIS za izobraževanje, SIS za raziskovanje, SIS za kulturo in oddelkom za LO občine Ribnica

družbeni dogovor o financiranju te dejavnosti. Tako so nabrali prvo leto 7 starih milijonov, naslednja leta čedalje manj in letos še nič.

Za delovanje LT se zanima poleg privrženec ene ali druge veje te zanimive dejavnosti tudi ljudska obramba, ki s pridom vključuje vse štiri dejavnosti v obrambne priprave in to na področju zvez, raziskovanja kraških jam, fotografije in urjenja mladih voznikov.

V času, ko so najbolj vneti in najsposobnejši kadri LT naveličani prenehali z beračenjem poganjati voz LT s tem, da so postavili na prvo mesto birokratsko administracijo po neobveznem načelu „napišite prošnjo“, med tem ko je osnovna dejavnost postala drugotnega pomena, pa se njen obseg nenehno zmanjšuje. Zaradi osipa članstva v društvih opazno cvete „privatizacija“ in skupinsko lastniški odnos do družbenega premoženja, nespoštovanje samoupravnih norm in podobni iz vsakdanjega političnega žargonu znani pojavi. Menil je, da ne bo odveč, če ponovi že tolikokrat izrečene besede o pomenu tehnične kulture v sodobni družbi, o pomenu inventivne dejavnosti v OZD, ki imata pogosto korenine prav v različnih društvih, o pomenu teh društev za razvijanje šole in njeno povezovanje z

okoljem, za spoznavanje samoupravnih procesov in neposredno vključevanje mladih v neposredno odločanje itd.

Družba mora to vrsto aktivnosti prevzeti za svojo, zavedajoč se, da je prav dejavnost tehnične kulture tista, ki zlasti pri mladih ljudeh vzbudi veselje do tehnike. To seveda ni malo, saj že samo v društvu nekdo lahko deluje le kot „strokovnjak“ določene dejavnosti n.pr. pri raziskavah kraških jam, v prometni dejavnosti, v radijskem prometu, v tehnični fotografiji itd. Sredstva, s katerimi društva tehnične kulture razpolagajo, niso niti tehnično zastarela niti vrednostno zanemarljiva, saj stane n.pr. 1 tekoči meter plezalne vrvi 120.- Din, sodobna UKW postaja cca 100.000.- Din, fotokamera in pribor za razvijanje tudi niso predmeti nakupa „na kilo“ itd.

Ostane še vprašanje, kako družba vrednoti prizadevanja entuziastov na področju tehnične kulture, kako vrednoti mlade strokovnjake, ki prihajajo iz društev in ali jih vključuje v neposredna prizadevanja za izboljšanje težke ekonomske situacije. Izgleda, da nič, saj niti ne nudi osnovnega za njihovo dejavnost, zato se opravičeno sprašujejo ali so sploh potrebni, čeprav so zapisani v planih obrambnih priprav kot železna rezerva kadrov itd. Kadri v društvih tehnične kulture pa se vzgajajo več let, za kar je potrebna kontinuiteta dela. To pa bodo dosegli le, če jim bo družba priskočila na pomoč.

Konferenca je sklenila obnoviti sporazume s SIS in LO, ki kot financerji programov teh dejavnosti morajo dobiti sredstva vsaj za najnujnejše izdatke osnovnih organizacij in funkcionalnih stroškov same ZOTK. Za naslednje mandatno obdobje je izvolila vodstvo ZOTK in za predsednika ponovno Lavrič Prvina ter priporočila, da naj ob konstituiranju Sveta prevzame; mesto tajnika tov. Mihelič Lojze, mesto blagajnika pa tov. Gelze Cvetka.

Konferenca je v imenu Zveze organizacij tehnične kulture SR Slovenije podelila dvema zaslužnima članoma visoki družbeni priznanji in sicer: Kersnič Vinko iz Ribnice priznanje za nesebično delo v AMD ter Škrabec Francetu, dolgoletnemu predsedniku Društva za raziskovanje jam, srebrno plaketo „Boris Kidrič“ za napredek tehnične kulture. Svoje delo je konferenca končala z upanjem, da bodo v tem mandatnem obdobju doseženi ob boljših pogojih dela boljši rezultati.

Petrič Ivan

Leto dni je minilo od uspelega referendumu za peti samoprispevek v naši občini. Skupni del vseh občanov in vseh krajevnih skupnosti je izgradnja otroških vrtcev v Sodražici in (dograditev) v Ribnici. V prvem letu samoprispjevka je bil, ob pomoči Rika, realiziran pomemben del skupne naloge, razširitev vrtca v Ribnici. V novih prostorih je našlo mesto blizu 70 malčkov, prav toliko pa jih je v Ribnici spet čaka na sprejem. Otvoritev novih prostorov vrtca v Ribnici je bila 26. aprila, pred praznikom OF. Zdaj tečejo priprave na gradnjo vrtca v Sodražici, ki naj bi bil dograjen, če bo šlo vse po sreči, do prihodnje pomladi.

Dne 12. maja je bilo v Dolenji vasi v DC 16 tradicionalno srečanje pevskih zborov, deseto po vrsti, ki jih od leta 1975 vsako leto konec aprila ali v maju organizira KUD France Zbašnik.

Srečanja pevskih zborov niso imela nikdar tekmovalnega značaja. Bilo naj bi predvsem delovno srečanje ob koncu kulturne sezone, na katerem pevci in pevovodje izmenjajo izkušnje, se pogovorijo o problemih in se dogovarjajo za delo v prihodnje. Prirediteljska ni nameravala prerasti v regionalno, hotela pa je spodbujati zanimanje za petje, spodbujati mlade za vključevanje v pevske zборе, spodbujati ustanavljanje novih zborov. V marsičem so dosedanja srečanja uspela, predvsem v krepitvi zanimanja za pevsko kulturo v naših krajih, pa tudi precej novih pevcev se je vključilo v zборе, nastali so nekateri novi zbori. Žal je tu in tam tudi kak zbor prenehal delovati (Sušje, Lovci v Sodražici, Urban v Ribnici, Potočan se reorganizira).

Vsako leto so zbori zapeli po dve ali tri pesmi, na koncu pa so združeni moški skupno zapeli po dve ali tri pesmi. Organizator srečanj je vedno nastope pevskih zborov popestril še z drugimi nastopi, npr. folklorne skupine, na petih od desetih srečanj pa je bila tudi modna revija. Prva tri leta so jo pripravljali člani Kluba mode tovarne Sukno Zapuže, lani in letos pa profesionalni manekenki Centra za sodobno oblačenje iz Ljubljane. Gotovo takšna dopolnitev pevskih

Srečanja pevskih zborov v Dolenji vasi so vsako leto dobro obiskana. Polna dvorana DC 16, tokrat je bilo na prireditvi preko 600 ljudi, zagotavlja ribniškemu zborovskemu petju uspešen razvoj in kvaliteten vzpon.

srečanj privabi še več poslušalcev in nikdar doslej ni bil obisk dolenjevaških srečanj vprašljiv. Na letošnjem srečanju je bilo npr. kar preko 600

ljudi, kar je celo za druge večje kraje izredno lepo število.

Organizator je tokrat povabil k sodelovanju vse pevske zборе iz ribniške in kočevske

● PREDSEDNIK ZVEZE KULTURNIH ORGANIZACIJ

Janez Debeljak

Konec aprila je bila v Ribnici konferenca zveze kulturnih organizacij, v katero so vključene vse amaterske kulturne skupine in društva iz občine. Pregledano in ocenjeno je bilo delovanje organizacije v preteklem obdobju. Kulturni delavci v občini se pri svojem delu srečujejo z mnogimi problemi, najpomembnejši pa so kadrovski in prostorski. V nobenem kraju niso v celoti zagotovljeni ustrezni prostori za kulturno delo, povsod pa imajo tudi več kot dovolj težav z animatorji kulturnega delovanja.

Skoro v vseh krajevnih skupnostih (razen Velikih Poljan) sicer delujejo kulturna društva in posamezne kulturne skupine, za dovolj učinkovito delo pa je samo to včasih premalo. Ob ustrezni delovni pripravljenosti in brez kakršnegakoli prostora tudi uspešnosti ne more biti (Sušje!). Premalo je bilo doslej tudi narajenega (ali doseženega!) pri vključevanju mladih v različne oblike kulturnega dela. Res je tudi, da so obstoječe oblike preveč stereotipne in da smo premalo iskali novih, sodobnejših oblik, privlačnejših za mlade. Tako bi gotovo še bolj popestrili oblike kulturnega dela in našo kulturno „ponudbo“ obogatili. V prihodnje naj bi več razmišljali tudi v tej smeri.

Na konferenci je bilo izvoljeno novo predsedstvo, za predsednika zveze kulturnih organizacij občine (ZKO) pa je bil izvoljen prof. Janez Debeljak, dolgoletni kulturni in društveni delavec iz Ribnice.

Drugič letos je sodeloval na srečanju v Dolenji vasi tudi mladinski mešani zbor iz Sodražice, ki ga od ustanovitve pred dvema letoma vodi Brane Košir. Ubrani glasovi, resno delo in zavzetost obetajo zboru še lepo prihodnost.

občine. Nekateri zbori so seopravičili, v glavnem zaradi kadrovskih težav (Vre, Potočan) ali boleznih (nonet Rog). Prijeten pevski večer, vreden jubilejnega 10. srečanja zborov, pa so številnim poslušalcem pripravili oktet Donit, mešani mladinski in moški pevski zbor iz Sodražice, moški zbor Slemena, mešani zbor Gallus Ribnica, nonet Vitra Ribnica, kvartet Inles, Lončar Dolenja vas, moški zbor Svoboda Kočevje, pionirski zbor osnovne šole Dolenja vas. Blizu dvesto pevcev, moških, žensk, pionirjev, starejših in mlajših je nazorno potrdilo, da nas pesem resnično združuje, da kdor poje res ne misli zlo, potrdili so, kakako trdoživa in radoživa je slovenska beseda, slovenska pesem, kako globoko v srcih ljudi je. To so prav tako potrdili tudi številni poslušalci.

Velika hvala velja vsem pevcem za nesebično in požrtvovalno, naporno in polno vsakovrstnega odpovedovanja delo, ki ga nenehno vlagajo v petje in krepitev pevske kulture. Posebna hvala velja vodjem zborov, ki to naše petje držijo skupaj. Kar naštejmo jih, pevovodje: Andrej Petek (Lončar), Peter Klun (Svoboda Kočevje), Sonja Pogorelc (osn. šola Dolenja vas), Bernarda Kogovšek (Vitra, mešani zbor Gallus), Lojze Ozvald (Slemena, kvartet Inles), Brane Košir (mladinski mešani in moški zbor Sodražica), Tone Lovrenčič (Donit).

Še lepše bi bilo, ko bi v Ribnici ne imeli takih kadrovskih težav z vodji zborov. Z večjim angažiranjem kulturnih delavcev, družbenopolitičnih delavcev in glasbene šole bi na pevskem področju gotovo lahko storili še mnogo več. Naše petje še bolj razvili, vključili še več novih pevcev, organizirali nove zборе. No, nekaj takega smo si na zadnjem srečanju v Dolenji vasi tudi obljubili, v to smer gre tudi razvojna politika kulturne skupnosti in zveze kulturnih organizacij. Po številu zborov in pevcev na 11. srečanju prihodnje leto bomo videli, kaj od zamišljenega smo dosegli.

F. Grivec

Kako napolniti dvorano?

Zveza kulturnih organizacij Ribnica, kulturna skupnost in posamezna društva so v spomladanskem času, od konca marca do začetka junija, organizirali vrsto zanimivih kulturnih prireditev v Ribnici in v posameznih krajevnih središčih.

Ob občinskem prazniku konec marca, ob dnevu OF in 1. maju ter ob dnevu mladosti je bilo več prireditev oziroma krajevnih proslav v posameznih krajih v občini, ki so jih pripravile osnovne šole v sodelovanju s kulturnimi društvi. V domu JLA v Ribnici pa so bila še naslednja gostovanja oziroma likovne razstave:

— 30. marca je bil koncert pevskega zbora Gaudeamus iz Ljubljane,

— 3. aprila otvoritev razstave likovnikov amaterjev iz Bežigrada v sodelovanju z ZKO Bežigrad,

— koncert Svetlane Makarovič pod naslovom Pesnice iz mače preje je bil v Ribnici 13. aprila,

— 20. april — kipar samouk Matija Glad iz Kočevja pripavi razstavo zanimivih lesenih plastik,

— 6. maja — gostuje amaterska gledališka skupina iz Loža z delom Črna komedija,

— 13. maja — gostovanje amaterske gledališke skupine iz Črnuč s komedijo Komaj do srednjih vej,

— konec aprila dve predstavi dramske skupine prosvetnega društva Slemena pri Sv. Gregorju s komedijo Vražje dekle. Nato še gostovanje v Sodražici, 18. maja v Ribnici, teden kasneje v Dolenji vasi,

— 24. maja — v domu JLA zanimiva glasbeno plesna prireditev KUD Gallus Zaplešimo in zapojmo, posvečeno dnevu mladosti (otroški in mladinski zbor osnovne šole, mešani zbor Gallus, plesna skupina),

— 31. maja v domu JLA gostovanje z Vajami v slogu v sodelovanju Cankarjevega doma in SNG Celje in

— 1. junija nastopi šolska gledališka skupina iz Velikih Lašč za učence ribniške šole.

Če k naštetim prireditvam prištejemo kot domače osnovanje še dve igri, ki so ju naštudirali v KUD France Zbaničnik Dolenja vas — Čudežni pisalni strojček (predstave v Dolenji vasi, v Sodražici in dve v Ribnici z okrog 1.100 gledalci) in krajša komedija Začarana Ančka, ter tradicionalno 10. srečanje pevskih zborov v Dolenji vasi 12. maja, vidimo, da je bila letošnja kulturna sezona izredno razgibana in bogata. Morda bo kdo porekel, da je bilo, vsaj v Ribnici, celo preveč prireditev. Trditev seveda temeljitejšega preudarka ne zdrži, saj je dvorana v domu JLA s 300 sedeži za tako velik kraj in njegovo širše zaledje mnogo premajhna. Žal pa je treba povedati, da zadnje čase pri posameznih prireditvah (izjema so gostovanja domačih amaterskih skupin!) upada število gledalcev. Vprašanju obiska kulturnih prireditev, tudi otvoritev likovnih razstav, bo potrebno v prihodnji sezoni posvetiti posebno skrb in za delo organizirati tako, da si bo vsako prireditev ogledalo res veliko občanov. Gotovo je tudi to, da moramo v občini v prihodnje še bolj spodbujati domačo poustvarjalnost, snovanje novih gledaliških skupin s privlačnim repertoarjem in omogočiti gostovanja znotraj občine. Možnost izmenjave kulturnih programov posameznih društev bi bilo našim amaterskim kulturnikom še posebno priznanje in spodbuda za nadaljnje delo. Svoje bodo morale povedati tudi občinske in krajevne družbeno politične organizacije, njihovo ocenjevanje kulturnega delovanja pa naj bi ne bilo le „od zunaj“ ali „zviška“, pač pa na osnovi delovanja družbeno političnih delavcev v društvi samih. Kulturna društva so odprta in predstavljajo bogato obliko še bogatejšega kulturnega delovanja vseh občanov, še posebej mladih. Naj bo res tako!

F. Grivec

Julija spet likovno srečanje

Kulturna skupnost in zveza kulturnih organizacij Ribnica bosta letos ponovno organizirala zdaj že uveljavljeno poletno srečanje likovnikov. Kot lansko bo tudi letošnje srečanje izvedeno v dveh delih in sicer posebej bodo na enotedenskem delu pri nas likovniki slikarji, posebej in v daljšem časovnem razdobju pa kiparji, ki naj bi kot osnoven material uporabljali glino ali les.

Organizator srečanja je že razposlal razpis za zbiranje prijav preko Društva slovenskih likovnih umetnikov. Med likovniki in sploh kulturnimi delavci v Sloveniji je za ribniško obliko poletnega likovnega srečanja vedno več zanimanja in to predvsem zaradi povsem novega pristopa v organizaciji — uporaba domačih materialov (glina, les, železo) in delo pri domačih obrtnikih — lončarjih in suhorobarjih.

Pretežni del letošnjega likovnega srečanja naj bi potekal na območju Dolenje vasi, kot vsako leto pa bo skupna razstava umetniških del v času ribniškega sejma v začetku septembra v domu JLA.

Naš Urban sedemdesetletnik

Dne 21. aprila letos je (kdo bi pričakoval kaj takega!) dopolnil sedemdeset ustvarjalnih let naš Urban, Tone KOZLEVČAR, šentviški Ribničan ali ribniški Šentvidčan, iz Ljubljane. Ni pravi Ribničan, kdor ga ne pozna, vsaj po imenu po podobi, po glasu. Mora ga poznati, če ga sicer pozna pol ostalega sveta, če ga poznajo v mnogih deželah po vseh kontinentih, od Aljaske do Ognjene zemlje, od Avstralije do Japonske. Povsod to, v vse, te in še druge dežele je s Slovenskim oktetom v preteklih treh desetletjih ponesel slovensko in še posebej Ribniško pesem, pesem o Urbanu, ki je „po cajlm svajt poznan“. Tako sta po vsem svetu poznana oba, Tone in Urban.

V dneh ob njegovem življenjskem jubileju smo lahko v vseh domačih časopisih podrobneje prebrali njegovo življenjsko zgodbo in pripoved o tem, kdaj in kako in zakaj je začel peti. Ne bi tega ponavljali. Za nas je pomembno predvsem to, da je Ribnica pred skoro dvema desetletjema, poleti

1965. leta, spoznala pomen in vrednost Kozlevčarja človeka in pevca in ga proglasila za častnega občana. Tako je Kozlevčar postal eden naših prvih častnih občanov in se s tem še bolj navezal na naš kraj, svoj drugi dom.

Povedano je že bilo, da je bil naš jubilar povsod zraven, kjer se je kaj pomembnega pevskega ali organizacijskega dogajalo. Zraven je bil, ko se je v Šentvidu pri Stični, v njegovem domačem kraju, rojeval znameniti pevski tabor.

Ribničani smo mu malo zamerili, ko je tam postavil spomenik Ribničanu, sami pa ga vse doslej še nismo zmogli našemu znamenitemu krošnjarju. Zraven je bil, ko se je rojevala kmečka ohcet, zraven je bil, ko... Kaj bi naštevali, preveč je tega, kjer je Tone Kozlevčar zastopil trajne sledove svojega nemirnega, vedno iščočega, ustvarjalnega duha in dela. Tudi pri nas, v Ribnici.

Velika ljubezen do petja, silna energija, ki kar žari iz njega, organizatorska žilica, navezanost na Ribnico, na naše ljudsko izročilo, vse to je pred leti, ko je prenehal peti v Slovenskem oktetu, rodilo tudi naš, zdaj že široko uveljavljeni Ribniški oktet. V njem je, kako bi moglo biti drugače, naš Tone spet gonilna sila.

Ribnica mu je lahko za marsikaj hvaležna. Od srca, odkrito in pošteno. Pred leti mu je namenila Urbanovo nagrado, vedno in ob vsaki priložnosti mu namenjamo dolžno spoštovanje, prisluhnemo njegovim bogatim idejam. Ob njegovem življenjskem jubileju pa mu v imenu vseh občanov, vseh Ribničanov iskreno čestitamo, hvaležni za vse, kar je storil za Ribnico, kar je storil za slovensko kulturo, za ugled domovine v svetu. Srečno, Tone, naš Urban, dober glas in obilo zdravja še mnoga leta!

France Grivec

Še ena velika prireditev je bila to pomlad v Ribnici 11. maja, izbor slovenskega para za Ohcet v Ljubljani in na Plitvicah. Med petimi finalisti so na prireditvi v Ribnici v športnem centru (ob silni udeležbi občinstva) izbrali dva para. Poseben čar je prireditvi dal tudi nastop znamenitega ribniškega ženina izpred petih let Franceta Prelesnika.

Za Rešeto piše Urban

Novo pajs'm bou trajba

Saj ne vaju, če imam prou, ampak žje dougu cajta rezmišlam o nečem, pa s najšm do zdaj rñkjer upou povajdat. Žje najkaj cajta pa bjarem u cajtn-gah, de imamo tuđ u držav tak problem, pa naj vrag, de ga tuđ pr nas u Ribnč njab zečjel reševat. Mislm namreč, de b muoral zemajnat našo ribnško pajs'm, k ji praumo kar himna. Saj jo poznate. Sm Ribnčan Urban, po cajlm svať poznani!

Zekaj, buoste prec uprašal? Ajnfoh zetu, k je žje stara in naj več ze današne cajte. Nerjana je bla takrat, ku smo imajl samu suho ruobo pa lončarstvu, malu kmetijstva pa nobene industrije. Ze tiste cajte je bla rajs dobra, ne rjačem, ampak dnš, nak, muore bť pa žje kaj bl sodobnaga. Saj je še zmjeraj suha ruoba, lončarije je glih še ze muštr, je pa use kaj družga lajsna industrija, pa kovinska, kar pogljede naš Riko, pa tekstilna in druge tovarne, kaj b neštajvou, ku dobru poznamo, kaj imamo. U pajs'm naj nč od sisu, k nam pomagajo žiť in zepraulat, nč od samoprispeuka in solidarnost, nč o tm, kaj smo do

Za lepše okolje

V Sloveniji vsako leto ocenjujemo urejenost in privlačnost krajev, prijazne in gostoljubne gostince, pestro izbiro v ponudbi domačih jedi, ponudbo izvirnih spominkov, skrb za kulturno in naravno zapuščino. Tudi lani sta bila podeljena rdeč nagelj in bodeča neža, Ribnica se je uvrstila na enajsto mesto. To je že kar lepo priznanje, vendar pa si nikar ne zatiskajmo oči in ne bomo s tem zadovoljni. Še marsikaj lahko naredimo, da bo naš kraj, pa naj bo to Ribnica ali katerakoli vas ali katerakoli zaselek v naši občini, še lepši. Uredimo okolico hiš, vrtove, nasade, odstranimo ostanke ruševin, lotimo se očiščevalnih del. Stare plotove, ki komaj še st-

oĳjo, zamenjajmo z živimi mejami. Okrasimo okna z lončnicami, obnovimo pročelja hiš. Posvetimo posebno pozornost tistim drobnim posebnostim in znamenjem na hišah, ki so v preteklosti dajala svoj pečat hiši ali pa celo kraju samemu. 900-letna zgodovina je gotovo pustila sledove, ki se še niso izgubili. Stara imena hiš bomo ohranili tako, da bomo z njimi poimenovali tisto, kar živi in dela danes, npr. nove obrate. Morda propada kje še komaj vidna stara pisava ali emblem. Razglejmo se naokoli z drugačnimi očmi in potrudimo se prav vsi, da bomo prispevali nekaj za lepši kraj. Predvsem pa moramo vsi skrbeti za čisto okolje. Z odnosom do okolja merimo namreč tudi kulturno raven ljudi. V svetu plačujejo visoke kazni zaradi onesnaževanja okolja. Ali tudi pri nas ne bomo našli druge rešitve?

Turistično društvo
Ribnica

zdej žje zgradl in kaj še buomo. Ne usak način, u naš pajs'm rajs došť manka, pa je škuoda in jo je trajba zetu zemajnat. Tuđ drgač poje pajs'm samu o Ribnčanin in malu o Lončarjñ, čeprou u Ribnč ne živijo samu Ribnčanje. Nobene besajde naj recimo o Potuočanin in Sdržanin, Slajmenč in Polenč, k so uš u ribnišk občini. Ne muormo pa tuđ zepajt: „Vre, vre, vre, mi smo Ribnčanje, Lončarj, Potuoča-

nje, Sdržanje, Slajmenč in Polenč,” je malu predougu in preneruodnu. Buo trajba kaj družga pogruntat, pa če smo do zdaj zmjeraj pogruntal ta-pravo buomo majnde tuđ zdej. Saj b lohku tišť duohtar Pile, k piše u Rešjatu, tuđ bulšo pajs'm nepisou al b pa u Rešjati respisal natečaj. Tistu iz ribnške pajs'm, k prav „ku ruobo uso proda, nej dnarja nej blaga” pa b lahku posodil ze dražauo himno.

Ku šm pa žje pr ribnšk pajs'm predlagam, de spremeni-mo tuđ ribnšk grb z ribo. Špjet je preveč poudarjena sa-mu Ribnca, kaj pa drug kraj? Morde b blu bulše, če b biu u grb recimo ps, k iz lončjene sklajde jej ribo u bobať omak? Ze premišľt je, se pogovořt in pol odločť.

Ze enkrat tulku, pa še drugč kaj več, pa brez zemjere

vaš Urban.

O denarju malo drugače

Denar, denar! Denar — sveta vladar, smo včasih dejali. Danes to tudi občutimo, vedno bolj. Denar, ki ga je vedno in povsod premalo, denar, ki je gibalo vsega. Vedno več stvari se nam čedalje manj splača početi, ker preveč stanejo, zanje premalo dobimo. Pa dinarji in devize in dinarji deviznega in devize dinarskega porekla in pehanje za takimi in drugačnimi dobrinami. Vse to nas nenehno obremenjuje, pa strah pred cenami, ki rastejo, pred inflacijo, ki raste in dohodki, ki padajo...

Ko se je nekdo prijatelju za izkazano uslugo in pomoč zahvaljeval, češ da sploh ne ve, kako bi mu to poplačal, je le-ta dejal: „Odkar so pred tremi tisočletji Feničani izumili denar, to sploh ni več vprašanje!”

Da, denar! Menda so ga res iznašli Feničani, ta skrivnostni trgovsko raziskovalni narod starega sveta. Denar kot posledico ali poenostavitev trgovanja. Le-to pa je spet povzročalo vedno nova raziskovanja sveta, ne zgolj zaradi novih znanj, prej novih tržišč in izvorov surovin. O denarju, trgovanju in vrednosti je Grk Aristotel okrog leta 400 pred našim štetjem modro dejal: „Vse, kar se menjuje, mora biti med seboj primerljivo. Temu namenu služi denar, ki je v določenem pomenu postal posrednik. Denar odmerja in primerjuje, če in za koliko neki predmet prekaša drugega po vrednosti, npr. koliko parov čevljev je po svoji vrednosti enakih hiši. Denar pokaže, v kakšnem razmerju je delo čevljarja z delom zidarja in koliko parov sandal je treba dati za hišo.”

O trgovcih je atenski tovarnar orožja in odvetnik Lisias okrog leta 400 p. n. š. žalostno ugotovil: „Le po svojem rojstvu so ti ljudje državljani naše države. Po svojem prepričanju pa si najdejo domovino povsod, kjer najdejo dobiček, kajti njihova domovina

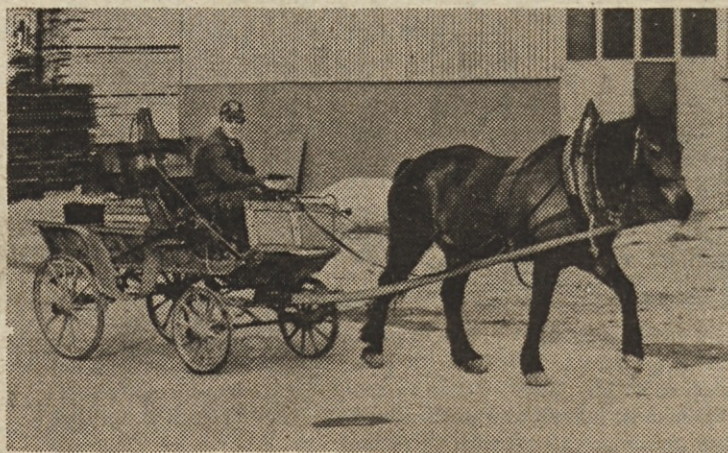
ni njihov rodni kraj, temveč njihova posest!”

Danes ni nič drugače. Velekapital in veletrgovina danes v dobršni meri uravnava svet. Trgovina v celoti in še posebej trgovanje z orožjem ter vojskujoči se narodi to samo potrjujejo. „Kšeft” je pač „kšeft”!

Srednji vek, čas velikih raziskovanj in odkritij, je na novo raziskoval in odkrival stvari, ki so bile ljudem znane že dolgo pred našim štetjem. Najmanj tri stoletja p. n. š. je Sredozemlje živahno trgovalo s Kitajsko (svila), čeprav Evropa poldrugo tisočletje kasneje opisom Marca Pola ni verjela. Šest stoletj p. n. š. so Egipčani pod faraonom Nehom Objadrali Afriko, kopal Sueški kanal kot že 600 let pred tem Ramzes II, morda so pred našim štetjem Feničani (Kartažani) prišli celo v Ameriko. In še z nečim so se spoznali v prvih stoletjih naše ere Rimljani (in verjetno tudi drugi narodi pred njimi) — z inflacijo. Živahno trgovanje, ko človek več izdaja kot

prejema, je rimsko trgovinsko bilanco spravilo v popolno pasivo. Državni bankrot (Rima) je dozorel okrog leta 300 našega štetja, pod Dioklecijanom. Zasebo podjete v takem primeru napove konkurs, država pa požene v tek inflacijo. In te so tiste čase v Rimu imeli na pretek in denar naenkrat ni bil skoro nič več vreden, materialne dobrine pa so dosegale astronomske cene. Država si je pomagala z odločbami o obveznih najvišjih cenah, z maksimiranjem cen (kar nekam znan se nam zdi ta izraz, pa ne iz rimskih časov!). Rimski odlok o maksimiranih cenah (edictum de rerum venantium pretiis) je bil podlaga za vse kasnejše podobne odloke. Določal je hude kazni za kršitelje in natančno določal cene za vse — živila, sužnje, storitve. Budnim očem države ni ušlo prav nič.

Vendar zaradi tega naj nas ne boli glava! Vse to se je dogajalo v Rimu pred skoro dva tisoč leti: inflacija, maksimirane cene, zadolževanje in življenje preko možnosti. F. G.

Veselo v energetske krizo z eno konjsko močjo! Vsi potopljeni tankerji nafte mu ne pridejo do živega, le malo sena in ovsu in peketepekte v beli svet. Zastava in IMV naj pa kar dražita svoje izdelke!

REŠETO

Glasiló socialistične zveze delovnega ljudstva Ribnica. Izhaja enkrat mesečno oziroma desetkrat letno v nakladi 3.500 izvodov. Ureja uredniški odbor v sestavi: France Grivec, odgovorni urednik, Stane Kromar, glavni urednik, Karel Oražem, Viktor Pogorelec, Ivan Petrič, Alojzija Zakrajšek, Janez Mihelič, France Lapajne, Stanko Rus, Janez Bambič; tehnični urednik: Uroš Bregar. — Uredništvo: OK SZDL Ribnica, 61310 Ribnica, Šeškova 14, telefon 861-274 ali 861-067. — Priprava za tisk: Dnevnik — IBM. Tisk: tiskarna Ljudske pravice Ljubljana